

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Prenos multimedijskih signalov

Course title: Transmission of multimedia signals

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Magistrski študijski program druge stopnje Multimedija	ni smeri	1	zimski
Master study program Multimedia, level 2	none	1	fall

Vrsta predmeta / Course type

Obvezni-strokovni / Compulsory professional

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

64M21

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Laboratory work	Druge oblike študija Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
45	/	30	/	/	105	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Anton Kos

Jeziki /

Languages:

Predavanja / Lectures: angleščina ali slovenščina

Vaje / Tutorial: angleščina ali slovenščina
English or Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vpis v letnik.

Enrollment in the study year.

Vsebina:

Predavanja:

- Digitalne komunikacije med multimedijскими napravami: terminali, video in avdio napravami, senzorji in aktuatorji.
- Digitalni multimedijški signali, informacija in podatkovni pretok
- Omejitve fizikalnega komunikacijskega kanala pri prenosu električnih signalov, prenosna kapaciteta komunikacijskega kanala
- Obdelava signalov za prenos po komunikacijskem kanalu:
  - kodiranje signalov
  - digitalni modulacijski postopki
  - sodostop do skupnega komunikacijskega medija
- Digitalni prenosni sistemi za povezovanje prenosnih multimedijških naprav na kratkih razdaljah : BAN, PAN, WLAN.
- Pregled in primerjava aktualnih brezžičnih tehnologij v praksi glede na topologijo omrežij, doseg, podatkovni pretok in porabo energije.

Vaje:

- Eksperimenti z uporabo sodobnih programskih orodij za modeliranje digitalnih prenosnih sistemov.
- Laboratorijski prikaz delovanja osnovnih gradnikov digitalnih prenosnih sistemov.
- Meritve digitalnih signalov in lastnosti prenosnih sistemov
- Eksperimenti z multimedijскими komunikacijskimi napravami.

Content (Syllabus outline):

Lectures:

- Digital communication between multimedia devices: terminals, video and audio devices, sensors and actuators.
- The digital multimedia signals, information and data rate
- Limitations of physical communication channel for the transmission of electrical signals, the transmission capacity of the communication channel
- Signal processing for transmission over the communication channel:
  - signal coding
  - digital modulation methods
  - multiple access to a common medium
- Digital transmission systems for connecting portable multimedia devices over short distances: BAN, PAN, WLAN.
- Overview and comparison of current wireless technologies in practice, depending on the network topology, range, data rate and energy consumption.

Lab work:

- Experiments by using software tools for modeling digital transmission systems.
- Laboratory demonstration of basic building blocks in digital transmission systems.
- Measurements of digital signals and characteristics of the transmission system
- Experiments with multimedia communication devices.

Temeljna literatura in viri / Readings:

1. Bhatnagar, Gaurav. Introduction to multimedia systems. Academic Press, 2002.
2. Sašo Tomažič, Digitalne komunikacije, Založba FE, 2014.
3. Andy Bateman, Digital Communications: Design for the Real World, Addison Wesley, 1999.
4. Da Silva, Mário Marques. Multimedia communications and networking. CRC Press, 2012.
5. Rao, Kamisetty Ramamohan, Zoran S. Bojkovic, and Bojan M. Bakmaz. Wireless multimedia communication systems: design, analysis, and implementation. CRC Press, 2017.

Cilji in kompetence:

- Razumevanje omejitev pri prenosu digitalnih signalov po fizičnem prenosnem kanalu.
- Poznavanje parametrov za oceno kvalitete pri prenosu multimedijskih signalov po komunikacijskem kanalu.
- Poznavanje komunikacijskih tehnologij, ki omogočajo povezljivost multimedijskih naprav.
- Poznavanje komunikacijskih protokolov, ki omogočajo povezljivost multimedijskih naprav.

Objectives and competences:

- Understanding the restrictions on the transfer of digital signals on the physical transmission channel.
- Understanding the parameters for the evaluation of the transmission quality of multimedia signals over the communication channel.
- Knowledge on communication technologies that enable connectivity multimedia devices.
- Knowledge on communication protocols that enable inter-connectivity of multimedia devices.

Predvideni študijski rezultati:

Po uspešno opravljenem modulu naj bi bili študenti zmožni:

- razložiti delovanje gradnikov v verigi povezav fizičnega sloja,
- računati podatkovne pretoke multimedijskih signalov in prenosne zmogljivosti povezav,
- analizirati lastnosti različnih prenosnih tehnologij,
- izmeriti lastnosti multimedijskih signalov in komunikacijskih povezav,
- povezati multimedijske naprave v komunikacijsko omrežje.

Intended learning outcomes:

After successful completion of the course, students should be able to:

- explain the functionality of the building blocks in the link chain on the physical layer,
- calculate the data flows of multimedia signals and communication channel capacities,
- analyze the properties of different transmission technologies,
- measure the properties of multimedia signals and communication links,
- interconnect multimedia devices into the communication network.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, na katerih se študent seznani s teoretičnimi osnovami, in laboratorijske vaje, kjer nekaj problemov spozna tudi praktično in jih skuša v duhu timskega dela reševati.

Learning and teaching methods:

Lectures in which the student is acquainted with the theoretical basics and lab work where the student meets the practical problems and solves them in the team.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

<p>Način: laboratorijske vaje, pisni izpit, ustni izpit. Ocena 5 je negativna ocena, ocene od vključno 6 do 10 so pozitivne. Opravljene laboratorijske vaje so pogoj za pristop k izpitu.</p> <p>Prispevki k oceni: pisni izpit ustni izpit</p>	<p>50%</p> <p>50%</p>	<p>Type: laboratory exercises, written exam, oral exam.</p> <p>Negative grade is 5, positive grades: from 6 to 10.</p> <p>Completed laboratory exercises are prerequisite for the exam.</p> <p>Contributions to final grade: written exam oral examination</p>
---	-----------------------	--

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. KOS, Anton. Prenos multimedijskih vsebin : skripta. Ljubljana: LKN, 2013.
2. KOS, Anton. Zagotavljanje različnih stopenj kakovosti storitev v omrežjih s paketnim prenosom podatkov : doktorska disertacija. Ljubljana: [A. Kos], 2006. 197 str.
3. KOS, Anton, VERLIČ, Robert, TOMAŽIČ, Sašo. Kakovost storitve v paketnih omrežjih = Quality of service in packet networks. Elektrotehniški vestnik, ISSN 0013-5852. [Slovenska tiskana izd.], 2004, letn. 71, št. 3, str. 103-108.
4. KOS, Anton, TOMAŽIČ, Sašo. Multimedia traffic on existing LANs. Proceedings of the International Workshop on Intelligent Communications and Multimedia Terminals, [Ljubljana, Slovenia, November 19-21, 1998]. [Ljubljana: Faculty of Electrical Engineering. 1998], str. 95-98.
5. KOS, Anton, TOMAŽIČ, Sašo. A simulator for a general packet network device - simulating a new scheduler. EUROSIM 2007 : proceedings of the 6th EUROSIM Congress on Modelling and Simulation, 9-13 September 2007, Ljubljana, Slovenia. Vol. 2, Full papers, 6th EUROSIM Congress on Modelling and Simulation, Ljubljana, Slovenia, 9-13 September, 2007. Vienna: ARGESIM. cop. 2007, str. 1-7, ilustr.

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Uporabniku prilagojena komunikacija

Course title: User-adapted communication

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Magistrski študijski program druge stopnje Multimedija	Ni smeri	1	Zimski
Master study program Multimedia, level 2	None	1	Winter

Vrsta predmeta / Course type

Obvezni strokovni / Compulsory specialized

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
45		30			105	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Prof. dr. Andrej Košir

Jeziki /

Predavanja / Lectures: angleščina ali slovenščina

Languages:

English or Slovene

Vaje / Tutorial: angleščina ali slovenščina

English or Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vpis v letnik predmeta.

Enrolment in the year of the course.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Uvod v uporabniku prilagojeno komunikacijo (principi, pristopi, povezana področja, terminologija); Uporabniško prilagajanje, uporabniki, storitve, nivoji prilagajanje, inteligenca v adaptaciji); Komunikacija med uporabniki in storitvami (modalnosti, kanali, komunikacijski vzorci in tipi interakcije, socialna interakcija, naravna komunikacija); Socialna inteligenca in storitve (uvod, kognitivni vidiki adaptacije, socialno zavedno računanje); Na kaj prilagajamo (kontekst, osebnost, razpoloženje, čustva); Kako prilagajamo – uporabniško modeliranje in priporočilni sistemi (vsebinsko in skupinsko filtriranje, hibridni pristopi, modeliranje preferenc); Zajem podatkov o uporabniku in analiza (tipi, impliciten in ekspliciten zajem, zajem v realnem času); Personalizirane storitve (dobre prakse v izbranih domenah, primeri, kritično ovrednotenje); Ovrednotenje in poskusi z uporabniki (mere, načrtovanje poskusov, ovrednotenje z uporabniki v središču, procedure, interpretacija); Zaščita vsebin v uporabniku prilagojenih storitvah (osnovni problemi, varnost v načrtu); Raziskovalne aktivnosti in izzivi v prihodnosti

Introduction to user adapted communication (principles, approaches, related fields, terminology); User adaptation, users, services, communication (users and user groups, roles, levels of adaptation, intelligence of the adaptation); User to service communication (modalities, channels, communication patterns and interaction types, social interaction, natural communication); Socially intelligence and services (introduction, cognitive aspects of adaptation, socially aware computing); What we adapt to (context, user personality, mood and emotion); How we adapt – user modelling and recommender systems (key aspect, collaborative and content filtering, hybrid techniques, preference modelling); User data acquisition and analysis (key issues, types, explicit and implicit, real time acquisition); Personalized services (good practices in selected domains, examples, evaluation, critique); Evaluation and user experiments (evaluation measures, design of experiments, human-centred evaluation, procedures, interpretation); Information protection in user adapted services (key issues, privacy by design); Research activities and future challenges of the domain.

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. J. A. Jacko: Human-Computer Interaction Handbook, CRC Press, 2012.
2. A. Dix, J. E. Finlay, G. D. Abowd, R. Beale: Human-Computer Interaction, Prentice Hall, 2004.
3. F. Ricci, L. Rokach, B. Shapira, P. B. Kantor: Recommender system handbook, Springer, 2011.
4. Jonathan Lazar and Jinjuan H. Feng: Research Methods in Human-Computer Interaction, Elsevier, 2017
5. M. Tkalcic, B. de Carolis, M. de Gemmis, A. Odić, A. Košir: Emotions and Personality in Personalized Services, Springer 2016 (in print).

Cilji in kompetence:

Cilj predmeta je podati znanje o uporabniku prilagojeno komunikacijo med uporabnikom in komunikacijskimi storitvami ter pametnimi sistemi. Predmet vključuje kontekstualizacijo komunikacije in umetno socialno inteligenco v komunikaciji med uporabnikom in obravnavanim sistemom.

Predmet podaja osnove, principe, postopke in vodila v načrtovanju, analizi in ovrednotenju uporabniku prilagojene komunikacije. Pridobljeno znanje je podlaga za načrtovanje, implementacijo

Objectives and competences:

The goal of the course is to familiarize students with a comprehensive insight into the user adapted communication. This course include contextualization of communication and artificial social intelligence in user (human) to (smart) system communication.

The course gives the basic knowledge on principles, approaches and guidelines in design,

in testiranje komunikacijskih sistemov med uporabniki in pametnimi napravami.

analysis and evaluation of user adapted communication. The knowledge is fundamental in development of personalised, contextualized socially intelligent communication systems.

Predvideni študijski rezultati:

Po uspešno opravljenem modulu naj bi bili študenti zmožni:

- Določiti segmente uporabnikov in person v komunikaciji
- Načrtati dialog z upoštevanjem domenskih znanj na področju
- Določiti relevantne kontekste in socialne signale v komunikaciji in ovrednotiti uspešnost njihovega določanja
- Izbrati in ovrednotiti komunikacijske modalnosti
- Načrtati in ovrednotiti zajem podatkov o uporabniku v in izven realnega časa (senzorji, instrumenti)
- Načrtati in implementirati poskuse z uporabniki
- Ovrednotiti kvaliteto uporabniku prilagojene komunikacije

Intended learning outcomes:

After successful completion of the course, students should be able to:

- Determine user segments and personas in user adapted communication
- Use domain knowledge in a communication dialogue design
- Determine relevant contexts and social signals in communication and evaluate the success rate of its extraction
- Select and evaluate communication modalities
- Design and evaluate user data acquisition procedures in real time and off-line (sensors, instruments)
- Design and implement user experiments
- Evaluate the quality of user adapted communication

Metode poučevanja in učenja:

Na predavanjih so predstavljene teoretične osnove obravnavanih poglavij skupaj s prikazom rešitev enostavnih praktičnih primerov. Študentom je na voljo študijski material s podrobno vsebino.

Praktično delo poteka v okviru laboratorijskih vaj in domačih nalog. Vključuje načrtovanje, izdelavo in ovrednotenje konkretnih rešitev uporabniku prilagojene komunikacije

Learning and teaching methods:

The lectures provide a theoretical background on particular subjects together with presentation of simple practical examples. A complete study material is available to the students.

Practical work is being performed in the laboratory environment and home work. It includes design, implementation and evaluation of solutions of user adapted communication.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt)		Type (examination, oral, coursework, project):
Sprotno (domače naloge, kolokviji in projektno delo)	50%	Continuing (homeworks, midterm exams, project work)
Končno (pisni in ustni izpit)		Final: (written and oral exam)
Ocene: 6-10 pozitivno, 5 negativno (v skladu s Statutom UL)	50%	Grading: 6-10 pass, 5 fail.

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. MEŽA, Marko, KOŠIR, Janja, STRLE, Gregor, KOŠIR, Andrej. Towards automatic real-time estimation of observed learner's attention using psychophysiological and affective signals : the touch-typing study case. IEEE access, ISSN 2169-3536, 2017, vol. , str. 1-18, ilustr
2. VODLAN, Tomaž, TKALČIČ, Marko, KOŠIR, Andrej. The impact of hesitation, a social signal, on a user's quality of experience in multimedia content retrieval. Multimedia tools and applications, ISSN 1380-7501, 2014, vol. , no. , str. 1-26
3. TKALČIČ, Marko, ODIĆ, Ante, KOŠIR, Andrej, TASIČ, Jurij F. Affective labeling in a content-based recommender system for images. IEEE transactions on multimedia, ISSN 1520-9210. [Print ed.], Feb. 2013, vol. 15, no. 2, str. 391-400
4. TKALČIČ, Marko, ODIĆ, Ante, KOŠIR, Andrej. The impact of weak ground truth and facial expressiveness on affect detection accuracy from time-continuous videos of facial expressions. Information sciences, ISSN 0020-0255. [Print ed.], 10. Nov. 2013, vol. 249, str. 13-23, ilustr
5. M. Tkalcic, B. de Carolis, M. de Gemmis, A. Odić, A. Košir: Emotions and Personality in Personalized Services, Springer 2016 (in print).

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Prenos multimedijskih vsebin

Course title: Multimedia Content Transfer

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Magistrski študijski program druge stopnje Multimedija	ni smeri	1	letni
Master study program Multimedia, level 2	none	1	summer

Vrsta predmeta / Course type

Obvezni-strokovni /
Compulsory professional

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

64M23

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Laboratory work	Druge oblike študija Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
45	/	30	/	/	105	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

doc. dr. Anton Kos

Jeziki /

Predavanja / Lectures: angleščina ali slovenščina /

Languages:

Vaje / Tutorial: ~~English or Slovene~~
angleščina ali slovenščina /
English or Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Vpis v letnik.

Prerequisites:

Enrollment in the study year.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Predmet podaja znanja, ki so potrebna za razumevanje elementov in tehnik prenosa multimedijskih vsebin. Študente seznanjajo z osnovnimi karakteristikami in zahtevami multimedijskega prometa ter pojasni in utemelji kriterije izbire ustreznega prenosnega sistema za posamezne tipe multimedijskih vsebin.

- Definicija multimedijskih pretokov.
- Kodeki in vsebniki multimedijskih vsebin
- Prenos multimedijskih vsebin od izvora do ponora.
- Omrežja in protokoli za prenos multimedijskih vsebin.
- Zaseganje in deljenje virov prenosnega omrežja.
- Tehnike posredovanja multimedijskih pretokov.
- Lastnosti in značilnosti prometnih karakteristik multimedijskih pretokov.
- Mehanizmi za prenos multimedijskih vsebin v operaterskih in ne-operaterskih okoljih
- Tehnike upravljanja multimedijskega prometa: teorija čakalnih vrst, prometni inženiring.
- Prenosne zahteve multimedijskih storitev in pretokov ter načini njihovega prenosa: tipi storitev, najpomembnejši prenosni parametri, interaktivnost in prenos v realnem času.
- Problemi pri prenosu multimedijskih vsebin in zagotavljanje ustreznih prenosnih pogojev.
- Zaščitni mehanizmi za dostop do multimedijskih vsebin (DRM, CAS)
- Zagotavljanje kakovosti storitve: definicije, osnovni principi, standardi, parametri, mere.
- Načrtovanje in izbira prenosnega sistema.

The course provides the knowledge necessary for understanding the elements and techniques of transfer of multimedia content. Students are acquainted with the basic characteristics and requirements of multimedia traffic and with the selection criteria of the transmission system for individual types of multimedia content.

- Definition of multimedia content and flows.
- Codecs and multimedia containers
- Transfer of multimedia content from the source to the destination.
- Networks and protocols for the transfer of multimedia content.
- Transfer network resource access and sharing.
- Forwarding of multimedia data.
- Properties and characteristic of multimedia traffic.
- Mechanisms for the multimedia content transfer in the operator and user environments
- Techniques of multimedia traffic engineering.
- Transfer demands of multimedia flows and methods of its transfer: the most important transfer parameters, interactivity, real real-time transfer.
- Problems with multimedia content transfer and the assurance of adequate transfer conditions.
- Quality of service assurance: definitions, fundamental principles, standards, parameters, measures.
- Security mechanisms multimedia content transfer (DRM CAS)
- Planning and selection of the transfer system

Temeljna literatura in viri / Readings:

1. Andleigh, Thakrar, Multimedia Systems Design, Prentice Hall, 654 str., ISBN 0-13-089095-2
2. Andrew S. Tanenbaum, Computer networks, Prentice Hall, 891 str., ISBN 0-13-038488-7
3. Shrinavas Vegesna, IP Quality of Service, Cisco Press, 343 str., ISBN 1-57870-116-3

Cilji in kompetence:

Objectives and competences:

Glavni cilj predmeta je podati celostno sliko procesa prenosa multimedijskih vsebin.

Kompetence, ki jih bodo študenti pridobili:

- Razumevanje postopka tvorbe in lastnosti prometa multimedijskih vsebin, soodvisnosti elementov prenosnega sistema in principov zagotavljanja ustreznih prenosnih pogojev.
- Razumevanje vloge prenosnega sistema, povezovanje teorije in praktičnih problemov, sposobnost ovrednotenja ustreznosti izdelanih rešitev.
- Razumevanje mehanizmov prenosa multimedijskih vsebin in storitev v operaterskih in neoperaterskih sistemih kot so IPTV, radiodifuzija ter v okviru spletnih in mobilnih multimedijskih storitev.
- Samostojno delo na področju prenosa multimedijskih vsebin in upravljanju njihovega prometa.
- Načrtovanje in izbira ustreznih prenosnih sistemov.

The main objective of the course is to provide a comprehensive overview of the process of multimedia content transfer.

Competencies that students will gain include:

- Understanding the process of multimedia content creation, the characteristics of the multimedia traffic, the interdependence of the elements of the transmission system and the principles for providing proper transmission conditions.
- Understanding the role of the transmission system, linking the theory with the practical issues; the ability for the evaluation of the designed solutions.
- Understanding the mechanisms of multimedia content and service transfer in the operator and non-operator systems such as IPTV, broadcasting and online and mobile multimedia services.
- Individual work on multimedia content transfer and traffic management.

Predvideni študijski rezultati:

Po uspešno opravljenem modulu naj bi bili študenti zmožni:

- razumeti osnove vseh prvin prenosa multimedijskih vsebin,
- pojasniti osnovne prometne karakteristike multimedijskih pretokov,
- opisati osnovne elemente prenosnega sistema,
- analizirati lastnosti, parametre in delovanje prenosnega sistema,
- uporabiti osnovne principe za zagotavljanje ustreznih pogojev pri prenosu multimedijskih vsebin,
- izbrati primeren prenosni sistem za prenos multimedijskih vsebin z želeno stopnjo kakovosti storitve.

Intended learning outcomes:

After successful completion of the course, students should be able to:

- understand the fundamentals of multimedia content transfer,
- explain the fundamental traffic characteristics of multimedia flows,
- describe the basic elements of transfer system,
- analyse properties, parameters, and operation of the transfer system,
- implement fundamental principles for the assurance of adequate conditions for multimedia content transfer,
- selection of appropriate transfer systems for multimedia content transfer with the desired level of quality of service.

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

Predavanja, na katerih se študent seznanja s teoretičnimi osnovami, in laboratorijske vaje, kjer nekaj problemov spozna tudi praktično in jih skuša v duhu timskega dela reševati.

Lectures in which the student is acquainted with the theoretical basics and lab work where the student meets the practical problems and solves them in the team.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

<p>Način:</p> <p>laboratorijske vaje, pisni izpit, ustni izpit.</p> <p>Ocena 5 je negativna ocena, ocene od vključno 6 do 10 so pozitivne.</p> <p>Opravljene laboratorijske vaje so pogoj za pristop k izpitu.</p> <p>Prispevki k oceni:</p> <p>pisni izpit</p> <p>ustni izpit</p>	<p></p> <p></p> <p>50%</p> <p>50%</p>	<p>Type:</p> <p>laboratory exercises, written exam, oral exam.</p> <p>Negative grade is 5, positive grades: from 6 to 10.</p> <p>Completed laboratory exercises are prerequisite for the exam.</p> <p>Contributions to final grade:</p> <p>written exam</p> <p>oral examination</p>
--	---------------------------------------	---

Reference nosilca / Lecturer's references:

6. KOS, Anton. Prenos multimedijskih vsebin : skripta. Ljubljana: LKN, 2013.
7. KOS, Anton. Zagotavljanje različnih stopenj kakovosti storitev v omrežjih s paketnim prenosom podatkov : doktorska disertacija. Ljubljana: [A. Kos], 2006. 197 str.
8. KOS, Anton, VERLIČ, Robert, TOMAŽIČ, Sašo. Kakovost storitve v paketnih omrežjih = Quality of service in packet networks. Elektrotehniški vestnik, ISSN 0013-5852. [Slovenska tiskana izd.], 2004, letn. 71, št. 3, str. 103-108.
9. KOS, Anton, TOMAŽIČ, Sašo. Multimedia traffic on existing LANs. Proceedings of the International Workshop on Intelligent Communications and Multimedia Terminals, [Ljubljana, Slovenia, November 19-21, 1998]. [Ljubljana: Faculty of Electrical Engineering. 1998], str. 95-98.
10. KOS, Anton, TOMAŽIČ, Sašo. A simulator for a general packet network device - simulating a new scheduler. EUROSIM 2007 : proceedings of the 6th EUROSIM Congress on Modelling and Simulation, 9-13 September 2007, Ljubljana, Slovenia. Vol. 2, Full papers, 6th EUROSIM Congress on Modelling and Simulation, Ljubljana, Slovenia, 9-13 September, 2007. Vienna: ARGESIM. cop. 2007, str. 1-7, ilustr.

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Senzorski sistemi in multimedija

Course title: Sensor systems and multimedia

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program druge stopnje Multimedija	Vse smeri	1	1
2 nd cycle academic study programme in Multimedia	All study fields	1	1

Vrsta predmeta / Course type

Izbirni-strokovni /elective professional

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

64M24

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
45		30			75	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Sara Stančin

Jeziki / Predavanja / Lectures: slovenski / Slovene

Languages: Vaje / Tutorial: slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Vpis v letnik predmeta

Prerequisites:

Enrolment in the year of the course

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Povezane senzorske naprave in sistemi; Senzorska omrežja; Pridobivanje, zajem, prenos in združevanje multimedijskih vsebin; Osnove metod obdelave; Optimizacija za delovanje v realnem času; Primeri uporabe; Senzorji i senzorski sistemi v medicini; Senzorji in senzorski sistemi v energetiki; Odzivna okolja; Senzorski sistemi za zdravje, ugodje in zabavo; Nosljivi senzorski sistemi; Pametna in povezana okolja (domovi, vozila, mesta); Zasebnost in varovanje podatkov.

Connected sensors and sensor systems; Sensor networks; Obtaining, capturing, transmitting and merging multimedia content; Fundamentals of processing methods; Optimization for real-time operations; Application examples; Sensors and sensor systems in medicine; Sensors and sensor systems in energetics; Responsive environments; Wearable sensor systems; Sensor systems for health, comfort and entertainment; Smart and connected environments (homes, vehicles, cities); Data security and privacy.

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. Fahmy H.M.A. *Wireless Sensor Networks, Concepts, Applications, Experimentation and Analysis*. Springer International Publishing AG., 2016.
2. Azim M.M.A., Jiang X. *Wireless Sensor Multimedia Networks: Architectures, Protocols and Applications*. CRC Press, Taylor and Francis Group, Boca Raton, U.S., 2015.
3. Yang G.Z. *Body Sensor Networks*, 2nd ed. Springer-Verlag London, United Kingdom, 2014.
4. Rao K.R., Bojkovic Z.S., Bakmaz B. M. *Wireless Multimedia Communication Systems*. CRC Press, Taylor and Francis Group, Boca Raton, U.S., 2014.
5. Hercog D. *Telekomunikacijska omrežja*. Pasadena, Ljubljana, Slovenija, 2013.

Cilji in kompetence:

Cilj predmeta je študentom podati splošen vpogled v multimedijske senzorske sisteme, ki je potreben za bodoče inženirje multimedije. Cilje je predstaviti senzorje in senzorske sisteme kot tehnološko osnovo za pridobivanje podatkov o uporabniku in okolici.

Snov je zanimiva za vse študente multimedije z željo po razvoju kompetenc, ki vključujejo učinkovito uporabo multimedijskih senzorskih sistemov in omogočanje interakcije z uporabnikom in okolico.

Objectives and competences:

The objective of the course is to provide students with a general insight into the topic of sensors and multimedia sensor systems, required for future multimedia engineers. The course aims to present sensors and sensor systems as a technological basis for obtaining information about the user and the environment. The content is of interest for all students of multimedia having the desire to develop competences, which include efficient use of multimedia sensor systems and enabling user-environment interaction.

Predvideni študijski rezultati:

Študentje opredelijo osnove načrtovanja, delovanja in uporabe multimedijskih senzorskih sistemov. Povežejo teoretična znanja s praktičnimi izzivi o principih zajema, prenosa, obdelave in združevanja multimedijskih vsebin. Naučijo se uporabljati multimedijske senzorske sisteme za spremljanje uporabnika in okolice.

Intended learning outcomes:

Students define the basics of design, operation and use of multimedia sensor systems.
They associate the obtained theoretical knowledge with practical challenges and principles of capturing, transmitting, processing and merging multimedia content. They learn to use multimedia sensor systems to track and monitor the user and the

Poiščete ustrezne načine uporabe multimedijjskih senzorskih sistemov za različne končne aplikacije. Sestavite in osposobite senzorske sisteme za delovanje v realnem času. Ocenite ustreznost delovanja sestavljenih sistemov. Presojate različne koncepte, ki so tipični za sodobne senzorske sisteme, vključno s prenosom, obdelavo, optimizacijo in zagotavljanjem varnosti in zasebnosti.

environment. They find suitable ways to use multimedia sensor systems for various applications. They develop multimedia sensor systems for real-time operation. They test the performance of different multimedia sensor system. They evaluate different concepts that are typical of sensor systems, including transmission, processing, optimization, security and privacy.

Metode poučevanja in učenja:

Na predavanjih predstavimo teoretične osnove obravnavane vsebine. Teoretični diskurz sproti podrobno dopolnjujemo s predstavitvijo različnih praktičnih rešitev. Spodbudimo kritično analizo in oceno predstavljenih rešitev.

Na koncu obravnave vsakega sklopa predstavimo tudi praktični učni primer, ki se mu študentje nato detajlno posvetijo v sklopu laboratorijskih vaj. Študentom je na voljo študijski material s podrobno vsebino.

Praktično delo poteka v okviru laboratorijskih vaj. V prvem delu se študentje postopoma seznanijo z uporabljanimi senzorji in programskim okoljem in kodo, ki jo imajo na voljo. Študentje nato pristopijo k sestavljanju končne rešitve za predpisan problem. Študentje delajo v skupini, ki šteje največ tri študente. Med izvajanjem vaj pa se študentje konzultirajo z asistentom.

V drugem delu vaj študente spodbudimo k praktični uporabi pridobljenega znanja za reševanje konkretnega izbranega problema v obliki projektne naloge. Na projektne naloge delajo študentje v skupini, ki šteje največ tri študente. Izdelava projektne naloge poteka ob sprotih rednih konzultacijah s pedagogom.

Ob koncu semestra študentje demonstrirajo delovanje izdelanega senzorskega sistema in poročajo o končnih rezultatih z morebitno primerjavo izsledkov iz literature.

Learning and teaching methods:

The lectures provide a theoretical background of the discussed chapters. The theoretical discourse is continuously updated with the presentation of various practical solutions. A critical analysis and assessment of the presented solutions is encouraged. At the end of each chapter discussion, a practical learning example is presented, which is to be solved during laboratory exercises. Students are provided with detailed study material.

In the first part of the laboratory exercises, students gradually learn how to use the dedicated sensors and the software environment. Students then assemble and deploy a working solution to the problem.

Students work on the problem in a group. The maximum number of students participating in one group is three. During the laboratory exercise, students consult with the teaching assistant.

In the second part of the laboratory exercises, students are encouraged to use the acquired knowledge in a practical way - to solve a specific problem in the form of a project task. Here again students work in groups of maximum three participants. The project task is carried out during regular consultations with teachers.

At the end of the semester, students demonstrate the operation of the designed sensor system and report their final results with a possible literature comparison.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

<p>Način: laboratorijske vaje, projektna naloga, ustni izpit.</p> <p>Ocena 5 je negativna ocena, ocene od vključno 6 do 10 so pozitivne.</p> <p>Pozitivna ocena laboratorijskih vaj je pogoj za pristop k izpitu.</p> <p>Prispevki k oceni: projektno delo ustni izpit</p>	<p></p> <p>50%</p> <p>50%</p>	<p>Type: laboratory exercise, project task, oral exam.</p> <p>Negative grade is 5, positive grades are from 6 to 10.</p> <p>Positive evaluation of work during the laboratory exercises is a prerequisite for the exam.</p> <p>Contributions to final grade: project task oral exam</p>
--	-------------------------------	---

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. Stančin S., Tomažič S. *Time- and computation-efficient calibration of MEMS 3D accelerometers and gyroscopes*. *Sensors*, 2014, vol. 14, no. 8, 14885-14915.
2. Stančin S., Tomažič S. *Early improper motion detection in golf swings using wearable motion sensors: the first approach*. *Sensors*, 2013, vol. 13, no. 6, 7505-7521.
3. Stančin S., Tomažič S. *Angle estimation of simultaneous orthogonal rotations from 3D gyroscope measurements*. *Sensors*, 2011, vol. 11, no. 9, 8536-8549.
4. Djordjević S., Stančin S., Meglič A., Milutinović V., Tomažič S. *MC sensor - a novel method for measurement of muscle tension*. *Sensors*, 2011, vol. 11, no. 10, 9411-9425.
5. Stančin S., Tomažič S. *User data synchronization*. In Furht B. *Encyclopedia of wireless and mobile communications*. Boca Raton; New York: Taylor & Francis, cop. 2008, 1-6.

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Oblikovanje vizualnih komunikacij
Course title:	Visual Communication Design

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Multimedija, 2. stopnja	ni smeri	1	zimski
Multimedia, level 2	none	1	fall

Vrsta predmeta / Course type

strokovni izbirni predmet / specialist
elective course
skupina predmetov / course group:
FE 1

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
3		2			7	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

prof. Boštjan Botas Kenda

Jeziki / Predavanja / Lectures:

45

Languages: SLO

Vaje / Tutorial:

30

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Vpis v letnik.

Prerequisites:

Enrollment in the first academic year.

Vsebina:

Zgodovinski parametri vizualnih komunikacij, raznovrstnost, pomen in vloga medijev, oblikovalski procesi, pomen in vloga oblikovanja v družbi. Grafično-oblikovalske prvine, odnos

Content (Syllabus outline):

Historical parameters of visual communication, diversity, relevance and role of mass media, design processes, relevance and role of design in society.

besedilo, tipografija, ilustracija, fotografija. Izdelki vizualnih komunikacij.

Piktogram, črka, znak-logotip, plakat, knjiga, spletna stran, embalaža, predstavitveni film, označevanje prostorov.

Priprava predstavitvene mape projektov.

Elements of graphic design, relationships among text-typography-illustration-photography. Pictogram, letter, sign and logo, poster, book, web site, packaging, promotional clip, signage/wayfinding.

Preparation of individual portfolio.

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. FLUSSER Vilem, K filozofiji fotografije, ZSKZ, 2011
2. JEDLICKA Wendy: Packaging Sustainability: Tools, Systems and Strategies for Innovative Package Design, Wiley, 2008
3. BRINGHURST Robert: The Elements of Typographic Style, Hartley and Marks Publishers, 2004
4. MOŽINA Klementina: Knjižna tipografija, FF, NTF, Ljubljana, 2003
5. FRUTIGER Adrian: Signs and Symbols, Delta&Spes, 1989
6. BAUR Ruedi: Ruedi Baur Integral: Anticipating, Questioning, Inscribing, Distinguishing, Irritating, Orienting, Translating, Lars Müller Publishers, 2010
7. MOLLERUP Per, Wayshowing, Lars Müller Publishers, 2008
8. LUPTON Elen, Graphic Design: The New Basics, Princeton Architectural Press; 2008

Cilji in kompetence:

Osnovni cilj je pokazati znanja in veščine grafičnega oblikovanja za tiskane in digitalne medije, ki v sodobnem načinu komunikacije ne more mimo vseh segmentov družbenega ustroja.

Specifične kompetence:

- sposobnost razvijanja prenosa vsebin iz enega izrazoslovja v drugega.
- sposobnost samostojnega, skupinskega, projektnega in raziskovalnega dela.
- uporabiti metodologije dela v redakciji in spremljanje faz nastanka založniškega izdelka
- sposobnost uporabe temeljev fotografskega, ilustratorskega in tipografskega znanja
- sposobnost uporabe različnih analognih in digitalnih grafičnih orodij za pripravo sporočila
- sposobnost ustvarjati nove ideje

Objectives and competences:

The main objective is to show the knowledge and skills of graphic design in printed and digital media which are inevitably connected with every segment of social structure within the contemporary ways of communication.

Specific competences:

Students:

- are able to transform the contents of one way of communication into another (i. e. from verbal to visual, from audio to video, etc.);
- work individually or in groups in developing project or research work;
- use the methodology of editorial work and get to know the phases in creating a publishing product;
- learn how to use photographic, illustrative and typographical knowledge;
- learn how to use different analogical and digital graphic tools;

- sposobnost vrednotenja videnega v skladu z likovno in oblikovalsko teorijo

- uporabiti metodologije oblikovanja od analize, definicije problema in ciljev, zasnove idejnega projekta, predstavitve ter izvedbe.

- are able to generate new ideas;

- are able to evaluate what they see in accordance with art and design theory;

- use the methodology of design, starting from analysis, to the definition of the problem, goals, concept phase, presentation and realization.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Prepoznavanje in povezovanje področij vizualnega sporočanja. Združevanje v timu z namenom povezovanja različnih strok, ki so potrebne za nastanek izdelka vidnih sporočil. Preizkusiti redakcijsko delo. Uporaba posameznih elementov vizualnega komuniciranja.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

Students recognize and connect different fields of visual communication. Students work in teams with the aim of combining all the professions needed to produce a visual product.

Students experience editorial work and perceive the usage of different elements of visual communication.

Metode poučevanja in učenja:

Tematska predavanja in pogovori na konkretno temo. Vaje in seminarske naloge. Praktično usposabljanje v založniškem timu. Konzultacije. Izvajanje nalog in njih predstavitev- nastop pred avditorijem. Delo v timu in posamezno. Skupinski in samostojni obiski kulturnih prireditev (koncerti, razstave, predavanja gostujočih, domačih in tujih strokovnjakov).

Learning and teaching methods:

Class oral presentations and discussions on particular issues. Seminars and practice. Practical editorial team work. Consultations. Individual or group project work and presentation of the work. Group and individual visits to cultural events (concerts, exhibitions, lectures of visiting Slovene and foreign professors and experts).

Načini ocenjevanja:**Weight (in %)****Assessment:**

<p>Študent izdelava šest nalog in jih predstavi pred avditorijem, odgovarja na vprašanja ob komentarjih na njegovo predstavitev, se vključuje v odprto diskusijo ob predstavitev drugih nalog, pripravi končno izpitno nalogo in jo predstavi.</p> <p>Ocenjevalna lestvica: 5-10 (6-10 pozitivno, 5 negativno).</p>	<p>Ocena nalog 50%, verbalna predstavitev 30%, vključevanje v diskusije 20%.</p> <p>Evaluation of the project works (50%), verbal presentation (30%), active part in discussions (20%).</p>	<p>Type (examination, oral, coursework, project):</p> <p>Students produce six project works and present them to the auditorium, answer questions and comments on their work, take active part in open discussions on other works, work at the final (exam) project and present it in class.</p> <p>Evaluation scale from 6-10 (pass) and 5 (failed).</p>
---	---	--

Reference nosilca / Lecturer's references:

<p>1. IAQUIN / vinske etikete/wine label /Compasso d'oro International Design Award finalist – Food and Nutrition/Triennale di Milano 2015</p> <p>2. BARBARA CELJSKA /dvoevrski priložnostni kovanec /Banka Slovenije-Združenje evropskih bank, 2014 /2€ occasional coin/Bank of Slovenia,2014</p> <p>3. VSI ODTENKI ZELENE / Slovenski pavilion na 12. arhitekturnem bienalu v Benetkah v Italiji, 2010 /All Shades Of Green/ Biennale di Architettura di Venezia 2010</p> <p>4. Matjaž Kmecl, Joco Žnidaršič: ZAKLADI SLOVENIJE / knjiga-monografija / Cankarjeva založba, 2009 / Najlepša slovenska knjiga /monography/ Best Slovenian Book Award 2009</p> <p>5. SNEŽNIK / poštna znamka / Pošta Slovenije, 1997 / 28° Premio Asiago - Najlepša svetovna okoljska znamka 1998 /postal stamp/ Post of Slovenia/28° Premio Asiago - Best World Stamp (field: Environment) 1998</p>

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Ambientna inteligenca

Course title: Ambient intelligence

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Multimedia, 2. stopnja	-	1.	Poletni
Multimedia, 2nd degree	-	1.	Summer

Vrsta predmeta / Course type

Izbirni

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
45		30			105	

Nosilec predmeta / Lecturer:

Izr. prof. dr. Matej Zajc

Jeziki /

Languages:

Predavanja / Lectures:

Vaje / Tutorial:

slovenščina ali angleščina

Slovene or English

slovenščina ali angleščina

Slovene or English

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vpis v letnik.

Regular enrolment.

Vsebina:

1. Uvod v ambientno inteligenco: principi; pristopi; vmesitev v področje multimedije; terminologija; definicije
2. Ambient v kontekstu percepcije in kreacije multimedijskih vsebin
3. Ambientna inteligenca: vsenavzoče tehnologije v odnosu do uporabnika: aplikacija multimedijskih tehnologij v različnih pametnih okoljih; razumevanje razvoja mentalnega modela uporabnika v inteligentnih okoljih
4. Določanje konteksta: določanje kaj je relevanten kontekst za dano aktivnost; določitev potrebnih senzorjev in informacijskih virov; obdelava; komunikacija
5. Tehnologije, ki uporabniku omogočajo aktivnosti v izbranih kontekstih: vseprisotno računalništvo; vgrajeni sistemi; senzori; IKT tehnologije
6. Uporabnik: interakcija z okoljem; razvoj mentalnega modela, modalnosti, kanali
7. Komunikacija človek-ambient: vmesniki; vhodno-izhodne naprave; zajem podatkov o uporabniku in okolici; modalnosti; personalizacija; povezljivost
8. Kontekstno odvisno računanje, kontekst in vzorci obnašanja uporabnikov
9. Uporaba v multimedijskih storitvah: varnost in zasebnost v inteligentnih okoljih
10. Raziskovalno delo na izbranih aplikativnih področjih: dom; zabava; učenje; profesionalna okolja; različne skupine uporabnikov; analiza in določitev zahtev
11. Praktično delo: načrtovanje inteligentnega okolja za izbrani problem; uporaba tehnik za načrtovanje interakcije; predstavitev prototipa uporabniške interakcije s sistemom; ovrednotenje rešitev

Content (Syllabus outline):

1. Introduction to ambient intelligence: principles; related fields; terminology; definitions
2. Ambient in the context of perception and creation of multimedia content
3. Ambient intelligence: pervasive technologies in relation to user: multimedia technology applications in variety of intelligent environments; understanding user's mental model development in intelligent environments
4. Context definition: context definition for selected activity; selection of relevant sensors and information sources; processing; networking
5. Technologies enabling user's activities in selected contexts: pervasive computing; embedded systems; sensors; ICT technologies
6. User: interaction with environment; mental model development; modalities; channels
7. Communication human-ambient: interfaces; input/output devices; user and ambient sensing; modalities; personalization; connectivity
8. Context dependent computing: context and user behaviour
9. Applications in multimedia services: security and privacy in intelligent environments
10. Research activities on selected application domains: home; entertainment; learning; professional environments; analysis and requirements definition
11. Practical work: designing intelligent environment for selected domain; interaction design tools; interaction prototype demonstration; assessment

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. Aghajan, Hamid, Juan Carlos Augusto, and Ramón López-Cózar Delgado, eds. Human-centric interfaces for ambient intelligence. Academic Press, 2009. (izbrana poglavja)
2. Julie A. Jacko (Ed.). Human-Computer Interaction Handbook (3rd Edition). CRC Press, 2012.
3. Benyon, David, Designing interactive systems, Addison Wesley, 2010.
4. Fariba Sadri. 2011. Ambient intelligence: A survey. ACM Comput. Surv. 43, 4, Article 36 (October 2011), 66 pages. DOI=10.1145/1978802.1978815

Cilji in kompetence:

Spoznati pomen ambientne inteligence v multimediji ter aktivno uporabljati pridobljeno znanje za razvoj samostojnih rešitev.

Razumevanje ambientne inteligence v sodobnih multimedijskih sistemih v odnosu do uporabnika.

Obvladovati podatkovno pot od senzorja do rezultatov ambientne inteligence.

Poznavanje konceptov in gradnikov arhitektur ambientne inteligence. Razumevanje vloge vsenavoče tehnologije in uporabo v sodobnih storitvah.

Objectives and competences:

The goal is to understand roles of ambient intelligence in multimedia and apply acquired competences for designing solutions.

Understanding ambient intelligence in modern multimedia systems with relation to users.

Managing data path from sensor to resulting ambient intelligence.

Mastering concepts and building blocks of ambient intelligence. Understanding roles of pervasive technologies and their applications in modern services.

Predvideni študijski rezultati:

Po uspešno opravljenem modulu naj bi bili študenti zmožni:

Primerjati komunikacijsko-informacijske in multimedijske tehnologije ter njihovo uporabo v različnih pametnih okoljih.

Aplicirati tehnologije ambientne inteligence v interakciji z uporabnikom.

Obravnavati ergonomijo v širšem kontekstu.

Razlikovati omejitve podajanja informacije z uporabo različnih modalnosti.

Intended learning outcomes:

After successful completion of the course, students should be able to:

Compare communication-information and multimedia technologies and their use in different smart environments.

To apply technologies of ambient intelligence in interaction with users.

To treat ergonomics in wider context.

To distinguish limitations of information delivery using different modalities.

Modelirati interakcijo uporabnika s tehnologijo.

Prilagoditi multimedijske vsebine za različne modalnosti.

Koristiti različne pristope načrtovanja vmesnikov in interakcije.

Modelling user's interaction with the technology.

Adapt multimedia content for different modalities.

Utilize various approaches to interface and interaction design.

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

Na predavanjih so predstavljene teoretične osnove obravnavanih poglavij skupaj s prikazom rešitev enostavnih praktičnih primerov. Študentom je na voljo študijski material s podrobno vsebino. Praktično delo poteka v okviru laboratorijskih vaj. Študent na izbrano temo pripravi samostojni projekt, ki ga tudi predstavi.

The lectures provide a theoretical background on selected topics together with simple practical demonstrations. A complete study material is available online.

Practical work is being performed in the laboratory environment. Individual projects are based on selected topics and presented by students.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

<p>Način: laboratorijske vaje, samostojni projekt, pisni izpit, ustni izpit.</p> <p>Ocena 5 je negativna ocena, ocene od vključno 6 do 10 so pozitivne.</p> <p>Positivna ocena laboratorijskih vaj je pogoj za pristop k izpitu.</p> <p>Prispevki k oceni:</p> <p>laboratorijske vaje in samostojni projekt</p> <p>pisni izpit</p> <p>ustni izpit</p>	<p></p> <p>40%</p> <p>50%</p> <p>10%</p>	<p>Type: laboratory exercises, individual project, written exam, oral exam.</p> <p>Negative grade is 5, positive grades: from 6 to 10.</p> <p>Positive evaluation of laboratory exercises is a prerequisite for the exam.</p> <p>Contributions to final grade:</p> <p>laboratory exercises and individual project</p> <p>written exam</p> <p>oral examination</p>
---	--	---

Reference nosilca / Lecturer's references:

---

1. GAČNIK, Mateja, ISTENIČ STARČIČ, Andreja, ZALETELJ, Janez, ZAJC, Matej. User-centred app design for speech sound disorders interventions with tablet computers. *Universal access in the information society*, ISSN 1615-5289, 2017, letn. 16.
2. ZAJC, Matej, ISTENIČ STARČIČ, Andreja. Potentials of the Tangible User Interface (TUI) in enhancing inclusion of people with special needs in the ICT-assisted learning and e-accessibility. *Lect. notes comput. sci.*, 2012, str. 261-270.
3. ISTENIČ STARČIČ, Andreja, COTIČ, Mara, ZAJC, Matej. Design-based research on the use of a tangible user interface for geometry teaching in an inclusive classroom. *British journal of educational technology*, ISSN 0007-1013, 2013, 44, 5, str. 729-744.
4. PLESNIK, Emil, MALGINA, Olga, TASIČ, Jurij F., and ZAJC, Matej. Detection of the electrocardiogram fiducial points in the phase space using the euclidian distance measure. *Medical engineering & physics*, ISSN 1350-4533. [Print ed.], May 2012, vol. 34, no. 4, str. 524-529, ilustr.
<http://dx.doi.org/10.1016/j.medengphy.2012.01.005>, doi: 10.1016/j.medengphy.2012.01.005.

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Obdelava multimedijskih vsebin

Course title: Multimedia content processing

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Magistrski študijski program druge stopnje Multimedija	Ni smeri	1	Poletni
Master study program Multimedia, level 2	None	1	Summer

Vrsta predmeta / Course type

strokovni izbirni predmet / specialist elective course

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
45		30			75	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Doc. dr. Marko Meža, Prof. dr. Andrej Košir

Jeziki /

Languages:

Predavanja / Lectures:

Vaje / Tutorial:

angleščina ali slovenščina

English or Slovene

angleščina ali slovenščina

English or Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Vpis v letnik predmeta.

Prerequisites:

Enrolment in the year of the course.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Obdelava multimedijskih signalov s kratko ponovitvijo posebnosti digitalne obdelave signalov, časovni in frekvenčni prostor ter osnove vzorčenja. Zajem, značilnosti in digitalni zapis zvočnih, slikovnih in video signalov;

Tipi multimedijskih signalov (tekst, stacionarna grafika, zvok, slika, video, 3d video, haptični signali). Večmodalna narava informacije;

Sodobno pojmovanje signalov v IKT (signali uporabnika in okolja, biosignali, socialni signali, ambientni signali);

Zaznavanje zvoka, slike in videa. Fiziologija in psihologija percepcije vsebin (razumevanje omejitev človeškega percepcijskega sistema, pojem izgubnosti v multimedijem zapisu);

Pregled eno- in večdimenzionalnih diskretnih postopkov obdelave in transformacij, ki so najpogosteje v uporabi za obdelavo zvočnih in slikovnih signalov (digitalni filtri, unitarne transformacije, diskretna Fourierova transformacija, diskretna kosinusna transformacija, valčne transformacije, analiza lastnih vrednosti, PCA, ICA);

Načini kodiranja in zapisa multimedijskih signalov (brezizgubno zgoščevanje, redundanca, paketizacija, enkapsulacija);

Standardizacija in komercialni zapisi avdiovizualnih gradiv, komercialni kodeki in vsebniki (MPEG,...);

Identifikacija objektov in stanj v multimedijskih sistemih za implicitno interaktivnost v komunikaciji s posredništvom elektronskih naprav;

Algoritmi in postopki za sintezo in integracijo multimedijskih gradiv;

Sistemi za upravljanje z multimedijskimi vsebinami;

Prilagajanje gradiva avdio-video storitev lastnostim prenosnega kanala in terminalne opreme;

Upravljanje s avtorskimi pravicami in nadzor dostopa do vsebin;

Postopki za vrednotenje kvalitete storitev v elektronskih medijih (Kvalitativno in kvantitativno

Multimedia signal processing with a brief overview of digital signal processing, specifics, time and frequency space and the fundamentals of sampling. Capture, properties and digital recording of sound, image and video signals;

Types of multimedia signals (text, stationary graphics, audio, image, video, 3D video, haptic signal) Multimodal nature of the information; Modern concept of signals in ICT (signals related to user and the environment, bio-signals, social signals, ambient signals);

Perception of sound, images and video. Physiology and psychology of content perception (understanding of limitations of human perception, the concept of lossy notation of multimedia content);

Overview of single- and multi-dimensional discrete algorithms and transformations that are commonly used in processing of audio and video signals (digital filters, unitary transforms, discrete Fourier transform, discrete cosine transform, wavelet transform, eigenvalue analysis, PCA, ICA);

Methods of coding and notation of multimedia signals (lossless compression, redundancy, packetisation, encapsulation);

Standardisation and commercial notation of audio-visual materials, commercial codecs and containers (MPEG, ...);

Identification of objects and states in multimedia systems for implicit interactivity in communication services involving electronic devices;

Algorithms and procedures for synthesis and integration of multimedia content;

Content management systems for multimedia;

Content adaptation in audio-visual services to characteristics of the communication channel and terminal equipment;

Digital rights management and conditional access to multimedia content;

Algorithms and methods for evaluation of quality of services in electronic media (Qualitative and

vrednotenje kvalitete in standardizacija, kvaliteta uporabniške izkušnje)

quantitative evaluation of quality, standardization, quality of user experience)

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. Saeed V. Vaseghi. Multimedia Signal Processing: Theory and Applications in Speech, Music and Communications. (Wiley) Nov 12, 2007.
2. Murat Tekalp. Digital Video Processing (2nd Edition). (Prentice Hall Signal Processing Series) Jun 28, 2015.
3. John W. Woods. Multidimensional Signal, Image, and Video Processing and Coding, Second Edition. (Elsevier) Jul 1, 2011.
4. Bose, T., Digital signal and image processing, John Wiley and Sons, 2010 (izbrana poglavja).
5. Mandal, M., Multimedia Signals and Systems, Springer, 2012.

Cilji in kompetence:

Cilj predmeta Obdelava multimedijskih vsebin je študentu podati znanje za uporabo principov, postopkov in opreme za obdelavo in končno produkcijo multimedijskih vsebin.

Predmet vsebuje področja, ki obravnavajo sodobne postopke za obdelavo modeliranje in kodiranje signalov.

Študent spozna teoretične osnove delovanja postopkov za obdelavo signalov, kot tudi praktična orodja, ki te postopke uporabljajo. Študent je sposoben izbrati primeren postopek ter praktično uporabiti ustrezno orodje za napredno obdelavo in modeliranje signalov.

Študent spozna teoretično osnovo postopkov za precepcijsko zasnovano kompresijo multimedijskih signalov, ki je osnova standardov ter komercialnih rešitev za kodiranje zvoka, slike in videa. Pridobljeno znanje je podlaga za učinkovito izbiro ustreznega standarda za kodiranje multimedijskih vsebin.

Študent obvlada procese digitalne distribucije vsebin s kodiranjem, enkapsulacijo podatkov, zaščito vsebin ter vrednotenjem kvalitete storitev.

Objectives and competences:

The objective of the course Multimedia content processing is to equip students with knowledge, required to use principles, procedures and software for multimedia signal processing and production. The course covers modern signal processing, modelling and encoding procedures and algorithms for multimedia content.

Students are taught theoretical background of methods for signal processing, as well as their implementation within available tools.

Students are capable of selection of the most convenient tool for specific problem, understanding the background and are capable to use the selected tool for efficient problem solution. Students are taught theoretical background of modern techniques for perceptual based compression of multimedia signals. Acquired knowledge is basis for efficient selection of appropriate standard for digital multimedia content encoding.

Students are skilled with usage of processes for digital distribution of content with encoding, encapsulation of data, content protection and evaluation of quality of services.

Predvideni študijski rezultati:

Po uspešno opravljenem modulu naj bi bili študenti zmožni:

- Izbrati problemu ustrezne algoritme in postopke za analizo in rekonstrukcijo digitalnih multimedijskih signalov
- izbrati in uporabiti programska orodja in okolja za obdelavo multimedijskih signalov za različne ciljne platforme in za področja uporabe
- naštetih in opisati vse pomembne modalnosti signalov v multimediji
- opisati fiziološke lastnosti zaznavanja zvoka, slike in videa iz vidika obsega podatkov, ki ga človek s svojimi čutili zmora zaznati
- opisati in uporabiti osnovne algoritme za izgubno zgoščevanje zvoka, slike in videa, in izbrati standarde za učinkovit kodni zapis multimedijskih signalov
- naštetih, opisati in uporabiti sisteme za digitalno upravljanje z avtorskimi pravicami
- naštetih in opisati in uporabiti postopke za vrednotenje kvalitete multimedijske storitve.

Intended learning outcomes:

After successful completion of the course, students should be able to:

- Choose for a problem appropriate algorithms and procedures for analysis and reconstruction of digital multimedia signals,
- select and use programming tools related to multimedia signal processing on a various platforms and problem-specific areas
- list and describe dominant signal modalities in multimedia services
- describe physiological perception of sound, images and video from standpoint of human communication channel capacity
- describe and use basic algorithms for lossy compression of sound, images and video, and select appropriate standard for effective coding of multimedia signals
- list, describe and use systems for digital rights management
- list, describe and use of methods for evaluation of multimedia service quality

Metode poučevanja in učenja:

Na predavanjih so študentom predstavljene teoretične osnove obravnavane snovi skupaj s prikazom rešitev enostavnih praktičnih problemov. Študentom je na voljo študijski material s podrobno vsebino.

Praktično delo poteka v okviru laboratorijskih vaj. Te so zasnovane v več delih, v katerih se študentje postopoma poglobljeno seznanjajo s praktičnimi problemi in orodji.

Learning and teaching methods:

The lectures provide a theoretical background on particular subjects together with presentation of simple practical examples. A complete study material is available to the students.

Practical work is being performed in the laboratory environment, and is accomplished in steps acquainting students with practical problems and tools.

Students are required to finish practical individual project. Project group consists of two or three

Študentje v okviru predmeta samostojno izdelajo projekt. Projektno skupino sestavljata dva ali trije študentje, ki opravijo nalogo iz nabora predstavljenih nalog, kot npr.: izbira in uporaba postopka za vodno žigosanje ter analiza odpornosti le tega na napade.

Ob koncu semestra študentje poročajo o končnih rezultatih s primerjavo izsledkov iz literature.

students who accomplish the task from list of available tasks such as: selection and usage of watermarking procedure and analysis of the watermark resilience to attacks.

At the end of semester, students report on their results together with comparison to the results from the literature.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Način: laboratorijske vaje, pisni izpit, ustni izpit.		Type: laboratory exercises, written exam, oral exam.
Ocena 5 je negativna ocena, ocene od vključno 6 do 10 so pozitivne.		Negative grade is 5, positive grades: from 6 to 10.
Pozitivna ocena laboratorijskih vaj je pogoj za pristop k izpitu.		Positive evaluation of laboratory exercises is a prerequisite for the exam.
Prispevki k oceni:		Contributions to final grade:
laboratorijske vaje	30%	laboratory exercises
pisni izpit	40%	written exam
ustni izpit	30%	oral examination

Reference nosilca / Lecturer's references:

MEŽA, Marko, KOŠIR, Janja, STRLE, Gregor, KOŠIR, Andrej. Towards automatic real-time estimation of observed learner's attention using psychophysiological and affective signals : the touch-typing study case. *IEEE access*, 2017, vol. , str. 1-18

VODLAN, Tomaž, TKALČIČ, Marko, KOŠIR, Andrej. The impact of hesitation, a social signal, on a user's quality of experience in multimedia content retrieval. *Multimedia tools and applications*, Sep. 2015, vol. 74, no. 17, str. 6871-6896

ODIĆ, Ante, TKALČIČ, Marko, TASIČ, Jurij F., KOŠIR, Andrej. Impact of the context relevancy on ratings prediction in a movie-recommender system. *Automatika*, 2013, vol. 54, no. 2, str. 252-262

TKALČIČ, Marko, ODIĆ, Ante, KOŠIR, Andrej, TASIČ, Jurij F. Affective labeling in a content-based recommender system for images. *IEEE transactions on multimedia*, Feb. 2013, vol. 15, no. 2, str. 391-400

POGAČNIK, Matevž, TASIČ, Jurij F., MEŽA, Marko, KOŠIR, Andrej. Personal content recommender based on a hierarchical user model for the selection of TV programmes. *User modeling and user-adapted interaction*, 2005, vol. 15, no. 5, str. 425-457

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Multimedijski Terminali

Course title: Multimedia Terminals

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Multimedia, 2. stopnja	-	2.	Zimski
Multimedia, 2nd degree	-	2.	Winter

Vrsta predmeta / Course type

Izbirni / elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
45		30			105	

Nosilec predmeta / Lecturer:

izr. prof. dr. Matej Zajc, doc. dr. Marko Meža

Jeziki /

Languages:

Predavanja / Lectures:

Vaje / Tutorial:

slovenščina ali angleščina

Slovene or English

slovenščina ali angleščina

Slovene or English

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vpis v letnik.

Regular enrolment.

Vsebina:

1. Multimedijski terminali: vrste terminalov v multimediji, osnovne strojne in programske značilnosti, zgradba multimedijskih terminalov.
2. Lastnosti multimedijske terminalne opreme: funkcionalnost, zmogljivost, povezljivost, kompatibilnost, modularnost, standardi.
3. Zgradba terminalov, vhodno/izhodne enote: tehnologije prikazovalnikov, senzorji, tipkovnice, vmesniki, konvergenca terminalov, sistemska integracija.
4. Digitalni sistemi: osnovni principi delovanja digitalnih sistemov, CPE, pomnilnik, vhodno-izhodne enote.
5. Tehnološke zahteve različnih uporabniških vmesnikov: računska moč, ločljivost prikazovalnikov, energetska varčnost, skladnost s standardi. Načrtovanje strojne in programske opreme.
6. Načrtovanje aplikacij: ocena zahtevnosti algoritmov, optimizacija algoritmov za dano arhitekturo. Izbrani primeri multimedijskih terminalov v multimedijskih sistemih.
7. Življenjski cikel razvoja multimedijskega terminala: sistemska analiza in načrtovanje.
8. Tehnologije za napredno interakcijo: uporabniške zahteve, uporabniško usmerjeno načrtovanje, ergonomija.
9. Nosljivi in mobilni sistemi: karakteristike, avtonomija, povezljivost.
10. Pametni telefoni in tablični računalniki: profesionalna in domača okolja, učenje, zabava.

Content (Syllabus outline):

1. Multimedia terminals: overview of multimedia terminals, overview of hardware and software, architectures of multimedia terminals.
2. Attributes of multimedia terminal equipment: functionality, performance, connectivity, compatibility, modularity, relevant standards.
3. Architecture of terminals, input/output units: display technologies, sensors, keyboards, interfaces, convergence, system integration.
4. Digital systems: basic principles of digital systems, CPU, memory, input-output units.
5. User interfaces' technological requirements: computing power, display resolution, energy efficiency, standard compatibility. Designing hardware and software systems.
6. Application design: algorithm requirements, algorithm optimisation for target architecture.
7. Multimedia terminal life cycle: system analysis and design.
8. Technologies for advanced interaction: user requirements, user-centered design, ergonomics.
9. Wearable and mobile systems: characteristics, autonomy, connectivity.
10. Smart phone and tablet computer application domains: professional and home environments, learning, entertainment.

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. Philip Kortum , HCI Beyond the GUI: Design for Haptic, Speech, Olfactory, and Other Nontraditional Interfaces, MK, 2009.
2. Achintya K. Bhowmik , Interactive Displays: Natural Human-Interface Technologies, Wiley, 2014.
3. Kim Goodwin and Alan Cooper, Designing for the Digital Age: How to Create Human-Centered Products and Services, Wiley, 2009.

Cilji in kompetence:

Razumevanje zgradbe in delovanja multimedijskih terminalov pri zajemu, obdelavi in prikazu multimedijskih signalov. Poznavanje omejitev in zmogljivosti terminalske opreme pri načrtovanju multimedijskih storitev.

Sooblikovanje načrtovanja uporabniške izkušnje in procesa načrtovanja aplikacij.

Načrtovanje multimedijske opreme za različne kontekste. Tehnološko poznavanje opreme za boljše načrtovanje storitev in aplikacij.

Objectives and competences:

Understanding architectures and functions of multimedia terminals for data acquisition, processing and visualization. Mastering limitations and performance of terminal equipment for designing multimedia services. Co-design user-experience process and application design process. Designing multimedia equipment for different contexts. Understanding technological background for better service and application design.

Predvideni študijski rezultati:

Po uspešno opravljenem modulu naj bi bili študenti zmožni:

Analizirati zgradbo in delovanje modernih terminalov v interakciji z uporabnikom.

Razviti vmesnike za interakcijo človek-računalnik pri razvoju multimedijskih storitev.

Pripraviti proces tehnološke podpore za izbran primer.

Analizirati obstoječe produkte in načrtovanje lastnih rešitev.

Uskladiti specifikacije z ustreznimi standardi.

Ovrednotiti ustreznost rešitev glede na podane specifikacije.

Intended learning outcomes:

After successful completion of the course, students should be able to:

Analysing architecture and functions of modern terminal equipment in interaction with users.

Designing interfaces for human-computer interaction for multimedia services.

Facilitate the process of technology support for selected case study.

Analysing of existing products and conceptualize alternative solutions.

Ensure specifications compatibility with relevant standards.

Evaluate solution in against to the specifications.

Metode poučevanja in učenja:**Learning and teaching methods:**

Na predavanjih so predstavljene teoretične osnove obravnavanih poglavij skupaj s prikazom rešitev enostavnih praktičnih primerov. Študentom je na voljo študijski material s podrobno vsebino. Praktično delo poteka v okviru laboratorijskih vaj. Študent na izbrano temo pripravi samostojni projekt, ki ga tudi predstavi.

The lectures provide a theoretical background on selected topics together with simple practical demonstrations. A complete study material is available online.

Practical work is being performed in the laboratory environment. Individual projects are based on selected topics and presented by students.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Način: laboratorijske vaje, samostojni projekt, pisni izpit, ustni izpit.		Type: laboratory exercises, individual project, written exam, oral exam.
Ocena 5 je negativna ocena, ocene od vključno 6 do 10 so pozitivne.		Negative grade is 5, positive grades: from 6 to 10.
Pozitivna ocena laboratorijskih vaj je pogoj za pristop k izpitu.		Positive evaluation of laboratory exercises is a prerequisite for the exam.
Prispevki k oceni:		Contributions to final grade:
laboratorijske vaje in samostojni projekt	40%	laboratory exercises and individual project
pisni izpit	50%	written exam
ustni izpit	10%	oral examination

Reference nosilca / Lecturer's references:

5. GAČNIK, Mateja, ISTENIČ STARČIČ, Andreja, ZALETELJ, Janez, ZAJC, Matej. User-centred app design for speech sound disorders interventions with tablet computers. Universal access in the information society, ISSN 1615-5289, 2017, letn. 16.
6. ISTENIČ STARČIČ, Andreja, COTIČ, Mara, and ZAJC, Matej. Design-based research on the use of a tangible user interface for geometry teaching in an inclusive classroom. British journal of educational technology, ISSN 0007-1013, sep. 2013, vol. 44, no. 5, str. 729-744, ilustr., doi: 10.1111/j.1467-8535.2012.01341.x.
7. PLESNIK, Emil, MALGINA, Olga, TASIČ, Jurij F., and ZAJC, Matej. Detection of the electrocardiogram fiducial points in the phase space using the euclidian distance measure. Medical engineering & physics, ISSN 1350-4533. [Print ed.], May 2012, vol. 34, no. 4, str. 524-529, ilustr. <http://dx.doi.org/10.1016/j.medengphy.2012.01.005>, doi: 10.1016/j.medengphy.2012.01.005.
8. MEŽA, Marko, BRESKVAR, Marko, KOŠIR, Andrej, BRICL, Irena, TASIČ, Jurij F., ROŽMAN, Primož. Telemedicine in the blood transfusion laboratory - remote interpretation of pre-transfusion tests. Journal of telemedicine and telecare, ISSN 1357-633X, 2007, vol. 13, no. 7, str. 357-362.

9. MEŽA, Marko, KOŠIR, Janja, STRLE, Gregor, KOŠIR, Andrej. Towards automatic real-time estimation of observed learner's attention using psychophysiological and affective signals : the touch-typing study case. IEEE access, doi: 10.1109/ACCESS.2017.2750758.

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Načrtovanje celovite uporabniške izkušnje ter uporabniških vmesnikov

Course title: User experience and user interfaces design

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Magistrski študijski program druge stopnje Multimedija	ni smeri	2	zimski
Master study program Multimedia, level 2	none	2	Fall

Vrsta predmeta / Course type

strokovni izbirni predmet / specialist elective course

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Laboratory work	Druge oblike študija Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
45	/	30	/	/	105	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Izr. prof. dr. Matevž Pogačnik

Jeziki /

Predavanja / Lectures: angleščina ali slovenščina

Languages:

Vaje / Tutorial: English or Slovene
angleščina ali slovenščina
English or Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Opravljanje študijskih obveznosti je opredeljeno v Pravilniku o preverjanju in ocenjevanju znanja ter izpitnem redu FE.

As specified by internal acts of the University of Ljubljana and the Faculty of Electrotechnical engineering.

Vsebina:

Predavanja:

1. Načrtovanje uporabniške izkušnje in interaktivnosti (Ux).
2. Načrtovanje storitev (service design). Raziskovanje potreb (field research) in oblikovanje scenarijev.
3. Uporabniško usmerjeno načrtovanje (UCD).
4. Uporabnost (usability).
5. Lastnosti človeške percepcije in načrtovanje dostopnosti storitev (accessibility).
6. Specifika uporabniških skupin, modeliranje uporabnikov in oblikovanje person.
7. Modalnosti interakcije.
8. Osnove vizualnega dizajna.
9. Omejitve terminalne opreme v smislu načrtovanja Ux in interakcij.
10. Načrtovanje uporabniških vmesnikov in hitro prototipiranje (wireframing).
11. Metodologije evaluacije in testiranje uporabniških vmesnikov, interakcij in prototipov. Metametodologije.
12. Principi kognitivnega toka (cognitive flow) in igrifikacije (gamification). Socialne interakcije.
13. Formati za predstavitev uporabniških vmesnikov in orodja za snovanje, prototipiranje in evaluacijo.
14. Primeri dobre prakse in aplikacija v industriji. Standardizacija.

Vaje:

1. Utrjevanje pri predavanjih obravnavane snovi s praktičnim delom
2. Zasnova uporabniškega vmesnika na izbranem primeru
3. Postopki evalvacije uporabniških vmesnikov

Content (Syllabus outline):

Lectures:

1. User experience and interaction design
2. Service design. Requirements field research and use case scenarios.
3. User centred design
4. Usability.
5. Specifics of human perception and accessibility design.
6. User groups specifics, user modelling and personas design
7. Interaction modalities
8. Basics of visual design
9. Properties and limitations of terminals in terms of Ux interaction.
10. Design of user interfaces and rapid prototyping (wireframing).
11. Evaluation and testing methodologies for user interfaces, interactions and prototypes. Metametodologies.
12. Cognitive flow and gameification principles. Social interactions.
13. User interface presentational formats and design, prototyping and evaluation tools.
14. Best practise examples and applications in industry. Standardisation.

Practical work:

1. Reviewing of knowledge from lectures with examples.
2. Design of a user interface and interactions for a selected example.
3. User evaluation of a selected user interface.

Temeljna literatura in viri / Readings:

1. Krug, S. »Don't Make Me Think: A Common Sense Approach to Web Usability, 3rd Edition«, New Riders, 2014, ISBN-13: 978-0321965516,
2. William, A. and Tullis, T. »Measuring the user experience: collecting, analyzing, and presenting usability metrics«. Newnes, 2013, ISBN-13: 978-0124157811
3. Norman, D, A. »The design of everyday things: Revised and expanded edition«. Basic books, 2013, ISBN 978-0-465-05065,
4. Krug, S. »Rocket Surgery Made Easy: The Do-It-Yourself Guide to Finding and Fixing Usability Problems«, New Riders, 2010, ISBN-13: 978-0321657299
5. Polaine, A; Lovlie, L; Reason, B. »Service Design: From Insight to Implementation«, Rosenfeld Media, 2013, ISBN-13:978-1-933820 – 33-0

Cilji in kompetence:

Cilj predmeta je podati vpogled v področje uporabniške izkušnje in s tem povezanega načrtovanja uporabniških vmesnikov. Predmet obravnava koncepte in značilnosti interakcije med človekom in napravo ter postopke v procesu snovanja uporabniških vmesnikov. Skozi poznavanje orodij in evaluacijske postopke predmet podaja znanja za izvedbo uporabniških vmesnikov na različnih napravah.

Objectives and competences:

The goal of the subject is to give common view into the field of user experience and related user interface design. The course deals with the concepts and specifics of human - device interaction and the procedures of user interface design process. Through gained knowledge of tools and evaluation procedures the course gives knowledge for the design of user interfaces on different devices.

Predvideni študijski rezultati:

Po uspešno opravljenem predmetu naj bi bili študenti zmožni:

- Opisati in povezovati terminologijo s področja in principov Ux, UCD, uporabnosti in dostopnosti;
- Predstaviti dobre prakse iz industrije
- Modelirati lastnosti uporabniških skupin, raziskati uporabniške potrebe in izdelati scenarije;
- Izvesti postopke zasnove, prototipiranja in evaluacije;
- Koristiti orodja za snovanje in prototipiranje uporabniških vmesnikov;
- Učinkovito evalvirati uporabniške vmesnike z različnimi metodologijami

Intended learning outcomes:

After successful completion of the course students should be able to:

- Describe and link the terminology in the field of Ux, UCD, usability and accessibility;
- Present good industry practices
- Model characteristics of user groups, explore user needs and create scenarios;
- Conduct design, prototyping and evaluation procedures;
- Use tools for designing and prototyping of user interfaces;
- Effectively evaluate user interfaces with different methodologies

<ul style="list-style-type: none"> - Se sprotno prilagajati UCD ciklu v postopku načrtovanja uporabniških vmesnikov; - Poiskati in koristiti industrijske standarde 	<ul style="list-style-type: none"> - Adjust the UCD cycle in the user interface design process; - Find and use industry standards
---	---

Metode poučevanja in učenja:

<p>Predavanja, vaje s predstavitvami rezultatov. Poseben poudarek je na sprotnem študiju in na samostojnem delu pri vajah.</p>
--

Learning and teaching methods:

<p>Lectures, practical work with presentations of results. Special emphasis on continuous and prompt study, and independent practical work.</p>

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

<p>Način: pisni izpit, ustni izpit.</p> <p>Ocena 5 je negativna ocena, ocene od vključno 6 do 10 so pozitivne.</p> <p>Pozitivna ocena laboratorijskih vaj je pogoj za pristop k izpitu.</p> <p>Prispevki k oceni:</p> <p>pisni izpit</p> <p>ustni izpi</p>	<p>Pisni izpit 50%, ustni izpit 50%</p> <p>/</p> <p>Written exam 50%, oral exam 50%</p>	<p>Type: written exam, oral exam.</p> <p>Negative grade is 5, positive grades: from 6 to 10.</p> <p>Positive evaluation of laboratory exercises is a prerequisite for the exam.</p> <p>Contributions to final grade:</p> <p>written exam</p> <p>oral examination</p>
--	---	--

Reference nosilca / Lecturer's references:

<p>Pet najpomembnejših del:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. GUNA, Jože, STOJMENOVA, Emilija, LUGMAYR, Artur, HUMAR, Iztok, POGAČNIK, Matevž. User identification approach based on simple gestures. <i>Multimedia tools and applications</i>, ISSN 1380-7501, Jul. 2014, vol. 71, no. 1, str. 179-194, ilustr., 2. POŽRL, Tomaž, KUNAVER, Matevž, POGAČNIK, Matevž, KOŠIR, Andrej, TASIČ, Jurij F. Improving human-computer interaction in personalized TV recommender. <i>Electrical & computer engineering</i>, ISSN 2228-6179, 2012, vol. 36, no. E1, str. 19-36, ilustr. [COBISS.SI-ID 9550932] 3. STOJMENOVA, Emilija, GUNA, Jože, DINEVSKI, Dejan, POGAČNIK, Matevž. A case study from Iskratel : improving the user experience in a telecommunications company. <i>E-society journal</i>, ISSN 2217-3269, 2012, vol. 3, no. 2, str. 77-84, ilustr. [COBISS.SI-ID 9780564],
---

4. DEBELJAK, Mojca, MATJAČIČ, Zlatko, VIDMAR, Gaj, BEŠTER, Janez, POGAČNIK, Matevž, ZUPAN, Anton. A method for selection of appropriate assistive technology for computer access. *International journal of rehabilitation research*, ISSN 0342-5282. [Print ed.], 2010, vol. 33, issue 4, str. 298-305,
5. GUNA, Jože, ŠUŠTAR, Jan, STOJMENOVA, Emilija, KOS, Andrej, POGAČNIK, Matevž. A study of interaction modalities of an interactive multimedia system. *Elektrotehniški vestnik*, ISSN 0013-5852. [Slovenska tiskana izd.], 2014, letn. 81, št. 4, str. 214-221.

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: 3D zvok v multimediji

Course title: 3D sound in multimedia

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Multimedija, 2. stopnja	Vse smeri	2	zimski
Multimedia, level 2		2	fall

Vrsta predmeta / Course type

**strokovni izbirni predmet / specialist
elective course**
Modul / Module:
FE B (Sistemsko usmerjen / System
oriented)

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

64256

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
45	/	30	/	/	105	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

izr. prof. Jaka Sodnik

Jeziki /

Predavanja / Lectures: angleščina ali slovenščina

Languages:

English or Slovene

Vaje / Tutorial: angleščina ali slovenščina

English or Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Opravljanje študijskih obveznosti je opredeljeno v Pravilniku o preverjanju in ocenjevanju znanja ter izpitnem redu FE.

Prerequisites:

As specified by internal acts of the University of Ljubljana and Faculty of Electrical Engineering.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

. Vibracije in zvočno valovanje

- propagacijske lastnosti zvoka
- lastnosti medijev
- karakteristike zvočnih izvorov

2. Zaznava zvoka in psihoakustika

3. Lokalizacija zvoka

- medušesni časovni in amplitudni pojavi
- spektralna vsebina
- premiki glave in zvočnih izvorov
- razdalja in reverberacija

4. Snemanje prostorskega zvoka

- tehnike snemanja večkanalnega in prostorskega zvoka
- zajem prenosnih funkcij glave (HRTF)

5. Predvajanje prostorskega zvoka

- dvokanalni stereo
- večkanalni stereo in surround sistemi
- implementacija prenosnih funkcij glave
- uporaba digitalnih signalnih procesorjev
- simulacija razdalje in reverberacije

6. Zvočni uporabniški vmesniki multimedijskih naprav

- govorni vmesniki
- negovorni zvočni vmesniki
- sonifikacija
- zvočne ikone
- uporabniške metafore

7. 3D zvočni uporabniški vmesniki multimedijskih naprav

- prenosljive naprave
- virtualna okolja
- aeronavtika
- vozila
- slabovidni in slepi uporabniki
- vmesniki možgani-računalnik

1. Vibration and sound waves

- propagation properties of sound
- characteristics of the media
- characteristics of sound sources

2. The perception of sound and psychoacoustics

3. Localization of sound

- inter-aural time and amplitude cues
- spectral content
- head movements of source movements cues
- distance and reverberation

4. Recording the surround sound

- multi-channel and surround sound recording techniques
- acquisition of head-related transfer functions (HRTF)

5. Playback of surround sound

- two-channel stereo
- multichannel stereo and surround systems
- implementation of head-related transfer functions
- using digital signal processors
- simulation of distance and reverberation

6. Auditory user interfaces in multimedia devices

- speech interfaces
- non-speech interfaces
- sonication
- auditory icons
- interface metaphors

7. 3D auditory user interfaces in multimedia devices

- portable devices
- virtual Environments
- aeronautics
- vehicles
- visually impaired and blind users
- brain-computer interfaces

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. Sodnik J, Tomažič S: Spatial auditory human-computer interfaces, SpringerBriefs in Computer Science, september 2015.
2. Begault R. Durand: 3D Sound for Virtual Reality and Multimedia, Academic Press, Inc. UK, 1994.
3. Rumsey F: Spatial Audio (Music Technology), Elsevier, 2005.

Cilji in kompetence:

Širši vpogled v področje 3D zvoka in njegove uporabe v sodobnih multimedijških storitvah in napravah. Študentje naj spoznajo osnovne fizikalne značilnosti zvočnega valovanja v različnih medijih in prostorih ter sposobnosti dojetanja in lokalizacije zvoka pri ljudeh. Osvojijo tudi znanja s področja zajema in implementacije 3D zvoka ter njegove uporabe v interakciji med uporabnikom in sodobnimi multimedijškimi napravami.

Objectives and competences:

Broader insight into 3D sound and its use in modern multimedia services and devices. Students should understand the basic physical characteristics of sound waves in different media and spaces, and the ability of perception and sound localization in humans. They also acquire the knowledge on recording and implementation techniques of 3D sound and its use in the interaction between a user and modern multimedia devices.

Predvideni študijski rezultati:

Po uspešno opravljenem modulu naj bi bili študenti zmožni:

- opisati osnovne lastnosti in zakonitosti zvočnega valovanja v prostoru,
- razložiti mehanizme lokalizacije prostorskega zvoka pri človeku,
- razložiti tehnike snemanja 3D zvoka,
- razložiti tehnike obdelave 3D zvoka,
- razložiti tehnike generacije 3D zvoka s pomočjo digitalnega signalnega procesiranja,
- razložiti tehnike predvajanja 3D zvoka s pomočjo različnih konfiguracij zvočnikov,
- opisati kategorije in specifične različnih zvočnih uporabniških vmesnikov, ki temeljijo na uporabi 3D zvoka

Intended learning outcomes:

After successful completion of the course, students should be able to:

- describe basic properties and principles of acoustic wave in a space,
- explain mechanisms for human sound localization,
- explain techniques for 3D sound recording,
- explain techniques for 3D sound processing,
- explain techniques for generation of 3D sound through digital signal processing,
- explain techniques for replaying 3D sound through different configurations of loud speakers
- describe different categories and specifics of auditory user interfaces based on 3D sound

Metode poučevanja in učenja:**Learning and teaching methods:**

Predavanja, na katerih se študent seznani s teoretičnimi osnovami, in laboratorijske vaje, kjer nekaj problemov spozna tudi praktično in jih skuša v duhu timskega dela reševati.

Lectures in which the student is acquainted with the theoretical basics and lab work where the student meets the practical problems and solves them in the team.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

<p>Način: pisni izpit, ustni izpit.</p> <p>Ocena 5 je negativna ocena, ocene od vključno 6 do 10 so pozitivne.</p> <p>Pozitivna ocena pisnega izpita je pogoj za pristop k ustnemu izpitu.</p> <p>Prispevki k oceni:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pisni izpit - ustni izpit 	<p>50%</p> <p>50%</p>	<p>Type: laboratory exercises, written exam, oral exam.</p> <p>Negative grade is 5, positive grades: from 6 to 10.</p> <p>Positive evaluation of written exam is a prerequisite for the oral exam.</p> <p>Contributions to the final grade:</p> <ul style="list-style-type: none"> - written exam - oral examination
---	-----------------------	--

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. SODNIK, Jaka, TOMAŽIČ, Sašo. Spatial auditory human-computer interfaces, SpringerBriefs in Computer Science, (objavljeno september 2015).
2. JAKUS, Grega, DICKE, Christina, SODNIK, Jaka. A 2.user study of auditory, head-up and multi-modal displays in vehicles. *Applied Ergonomics*, ISSN 0003-6870. [Print ed.], Jan. 2015, vol. 46, pt. A, str. 184-192, ilustr. <http://dx.doi.org/10.1016/j.apergo.2014.08.008>, doi: 10.1016/j.apergo.2014.08.008. [COBISS.SI-ID 10729812] SODNIK, Jaka, SUŠNIK, Rudolf, ŠTULAR, Mitja, TOMAŽIČ, Sašo. Spatial sound resolution of an interpolated HRIR library. *Appl. Acoust.* [Print ed.], Nov. 2005, vol. 66, no. 11, str. 1219-1234, ilustr. [COBISS.SI-ID 4991572]
3. SODNIK, Jaka, JAKUS, Grega, TOMAŽIČ, Sašo. Multiple spatial sounds in hierarchical menu navigation for visually impaired computer users. *International journal of human-computer studies*, ISSN 1071-5819, Jan.-Feb. 2011, vol. 69, no. 1/2, str. 100-112, ilustr. [COBISS.SI-ID 8085332]
4. SODNIK, Jaka, DICKE, Christina, TOMAŽIČ, Sašo, BILLINGHURST, Mark. A user study of auditory versus visual interfaces for use while driving. *International journal of human-computer studies*, ISSN 1071-5819, May 2008, vol. 66, no. 5, str. 318-332, ilustr. [COBISS.SI-ID 6450004], [JCR, SNIP, WoS do 8. 7. 2015: št. citatov (TC): 14, čistih citatov (CI): 12, normirano št. čistih citatov (NC): 48, Scopus do 8. 7. 2015: št. citatov (TC): 38, čistih citatov (CI): 30, normirano št. čistih citatov (NC): 119]

Celotna bibliografija je dostopna na SICRISu:

<http://izumbib.izum.si/bibliografije/Y20150824114353-23408.html>.

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Vgrajeni sistemi v multimediji
Course title:	Embedded Systems in Multimedia

Študijski program in stopnja	Študijska smer	Letnik	Semester
Study programme and level	Study field	Academic year	Semester
Multimedija, 2. stopnja	ni smeri	2	Zimski
Multimedia, level 2	none	2	Winter

Vrsta predmeta / Course type

strokovni izbirni predmet / specialist elective course
 Modul / Module:
 FE B (Sistemsko usmerjen / System oriented)

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

--

Predavanja	Seminar	Vaje	Klinične vaje	Druge oblike študija	Samost. delo	ECTS
Lectures	Seminar	Tutorial	work		Individ. work	
45		30			105	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Izr. prof. dr. Iztok Fajfar

Jeziki /

Predavanja / Lectures: Slovenščina

Languages:

Slovene

Vaje / Tutorial: Slovenščina/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vpis v letnik študija

Enrolment in the year of the course

Vsebina:

- Osnove vgrajenih sistemov in sistemov v realnem času.
- Pregled področja sodobnih vgrajenih sistemov z multimedijско funkcionalnostjo.
- Strojna oprema, operacijski sistemi, programski jeziki ter orodja za vgrajene multimedijske sisteme.
- Razvoj lastnega sistema na enem od komercialno dostopnih učnih razvojnih sistemov (Arduino, Raspberry Pi,...)

Content (Syllabus outline):

- Basics of embedded systems and real-time systems
- State-of-the-art embedded systems with multimedia functionalities.
- Hardware, operating systems, programming languages, and tools for embedded multimedia systems.
- Development of a customized embedded system using a commercially available training development system (Arduino, Raspberry Pi,...)

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. Edward Ashford Lee, Sanjit Arunkumar Seshia, Introduction to Embedded Systems: A Cyber-Physical Systems Approach, MIT Press, 2017
2. Elicia White, Making Embedded Systems: Design Patterns for Great Software, O'Reilly, 2012
3. David E. Simon, An Embedded Software Primer, Pearson Education (Singapore), 2005
4. Tay Vaughan, Multimedia: Making It Work, Ninth Edition 9th Edition, McGraw-Hill, 2014
5. Mark Lutz, Learning Python, 5th Edition, O'Reilly, 2017

Cilji in kompetence:

Spoznavanje osnovnih pojmov s področja vgrajenih sistemov na področju multimedije, njihove zgradbe, delovanja, snovanja in izdelave.

Poudarek praktičnega dela predmeta je razvoj sistemov s programskim jezikom Python.

Objectives and competences:

Knowledge of fundamentals of embedded systems in multimedia, their structure, operation, design and implementation.

A hands-on focus of the subject is a system development using Python programming language.

Predvideni študijski rezultati:

Po uspešno opravljenem modulu naj bi bili študenti zmožni:

- prepoznati različne komponente tipičnega vgrajenega sistema
- pojasniti prednosti in pasti, ki jih prinaša uporaba prograskih knjižnic
- pojasniti izzive, ki jih prinaša implementacija vgrajenega sistema kot multimedijskega sistema
- izluščiti poglavitne komponente sistema v realnem času
- razviti preprost sistem na podlagi seznama naročnikovih zahtev ter ga implementirati v konkretnem računalniškem jeziku
- ovrednotiti algoritmsko učinkovitost podanega algoritma
- presoditi, kako učinkovita je konkretna rešitev z vidika porabe sredstev, pravilnosti, in zanesljivosti delovanja, prijaznosti do uporabnika, ter možnosti vzdrževanja in nadgradnje

Intended learning outcomes:

After a successful completion of the course, students should be able to:

- identify various components of a typical embedded system
- explain the advantages and drawbacks of using software libraries
- explain the challenges brought about by implementing an embedded system as a multimedia system
- extract the main components of a real-time system
- develop a simple system based on a list of customer requirements and implement it using a specific programming language
- evaluate algorithmic efficiency of a given algorithm
- evaluate the efficiency of a specific solution in terms of the usage of resources, correctness and reliability, user-friendliness, and maintainability

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, praktični prikazi, laboratorijske vaje, individualno delo z zahtevnejšimi študenti, uporaba spletnih tehnologij, domače naloge

Learning and teaching methods:

Lectures, practical demonstrations, laboratory work, individual work with advanced students, web technologies, homeworks

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Zagovor projekta in ustno izpraševanje.		Presentation of the project work and an oral exam.
---	--	--

<p>Ocenjevalna lestvica:</p> <p>Ocena 5 je negativna ocena, ocene od vključno 6 do 10 so pozitivne.</p> <p>Prispevki k končni oceni:</p> <p>zagovor projekta</p> <p>ustni izpit</p>	<p>50%</p> <p>50%</p>	<p>Grading System:</p> <p>Negative grade is 5, positive grades are from 6 to 10.</p> <p>Contributions to the final grade:</p> <p>Project presentation</p> <p>oral exam</p>
---	-----------------------	--

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. FAJFAR, Iztok, PUHAN, Janez, BÜRMEŃ, Arpad. Evolving a Nelder–Mead Algorithm for Optimization with Genetic Programming. *Evolutionary Computation*, 2017, vol. 25, no. 3, str. 351-373
2. FAJFAR, Iztok, TUMA, Tadej, PUHAN, Janez, OLEŃŠEK, Jernej, BÜRMEŃ, Arpad. Towards smaller populations in differential evolution = K manjšim populacijam v diferencialni evoluciji. *Informacije MIDEM*, ISSN 0352-9045, sep. 2012, letn. 42, št. 3, str. 152-163
3. FAJFAR, Iztok, PUHAN, Janez, TOMAŽIČ, Sašo, BÜRMEŃ, Arpad. On selection in differential evolution. *Elektrotehniški vestnik*, ISSN 2232-3228. [English print ed.], 2011, vol. 78, no. 5, str. 275-280
4. PUHAN, Janez, BÜRMEŃ, Arpad, TUMA, Tadej, FAJFAR, Iztok. Teaching assembly and C language concurrently. *International journal of electrical engineering education*, ISSN 0020-7209, Apr. 2010, vol. 47, no. 2, str. 120-131
5. FAJFAR, Iztok, TUMA, Tadej, BÜRMEŃ, Arpad, PUHAN, Janez. A top down approach to teaching embedded systems programming = Pristop k učenju programiranja vgrajenih sistemov z vrha navzdol. *Informacije MIDEM*, ISSN 0352-9045, mar. 2009, letn. 39, št. 1, str. 53-60

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Iskanje in ekstrakcija podatkov s spleta

Course title: Web Information Extraction and Retrieval

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
<p>Magistrski študijski program druge stopnje Računalništvo in informatika</p> <p>Interdisciplinarni magistrski študijski program 2. stopnje Računalništvo in matematika</p> <p>Interdisciplinarni magistrski študijski program 2. stopnje Multimedija</p>	ni smeri	1, 2	poletni / zimski
<p>Master study program Computer and Information Science, level 2</p> <p>Interdisciplinary Master study program Computer Science and Mathematics, level 2</p> <p>Interdisciplinary Master study program Multimedia, level 2</p>	none	1, 2	spring / fall

Vrsta predmeta / Course type

strokovni izbirni predmet / specialist elective course

Tematski sklopi / Thematic set:
 Informacijski sistemi in sistemi za upravljanje/Information and management systems

Umetna inteligenca/ Artificial Intelligence

obvezni predmet / compulsory course

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

63551

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Laboratory work	Druge oblike študija Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
45	10	20	/	/	105	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

prof. dr. Marko Bajec

Jeziki /

Languages:

Predavanja /

Lectures:

slovenščina in angleščina
Slovene and English

Vaje / Tutorial:

slovenščina in angleščina
Slovene and English

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

--

--

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Vsebina predavanj:

Predmet bo pokrival naslednje vsebine:

- Poizvedovanje in iskanje po spletu
  - Osnovni koncepti poizvedovanja
  - Modeli poizvedovanja
  - Odziv ustreznosti
  - Mere za ocenjevanje točnosti poizvedb
  - Predobdelava besedil in spletnih strani
  - Inverzni index in njegova kompresija

Content of the course:

This course will cover the following topics:

- Information Retrieval and Web Search
  - Basic Concepts of Information Retrieval
  - Information Retrieval Models
  - Relevance Feedback
  - Evaluation Measures
  - Text and Web Page Pre-Processing
  - Inverted Index and Its Compression

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Latentno semantično indeksiranje ▪ Iskanje po spletu ▪ Meta iskanje po spletu: kombiniranje različnih načinov rangiranja • Spletno pregledovanje in indeksiranje <ul style="list-style-type: none"> ▪ Osnovni algoritem spletnega pajka ▪ Univerzalni spletni pajek ▪ Fokusirani spletni pajki ▪ Domenski spletni pajki • Ekstrakcija strukturiranih podatkov <ul style="list-style-type: none"> ▪ Indukcija ovojnice ▪ Generiranje ovojnice na osnovi primera ▪ Samodejna izdelava ovojnice ▪ Ujemanje glede na obliko besede ali drevesne strukture ▪ Večkratna poravnava ▪ Gradnja DOM dreves ▪ Ekstrakcija glede na stran s seznamom ali več strani • Integracija podatkov <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ujemanje glede na podatkovno shemo ▪ Ujemanje glede na domeno in primere ▪ Združevanje podobnosti ▪ Ujemanje 1:m ▪ Integracija iskalnikov po spletnih straneh ▪ Izgradnja globalnega iskalnika po spletnih straneh • Rudarjenje mnenja in analiza sentimenta <ul style="list-style-type: none"> ▪ Klasifikacija dokumentov po sentimentu ▪ Ugotavljanje subjektivnosti v stavkih in klasifikacija sentimenta ▪ Slovarji besed in fraz, nosilcev mnenja ▪ Aspektno orientirano rudarjenje mnenja ▪ Iskanje in ekstrakcija mnenja 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Latent Semantic Indexing ▪ Web Search ▪ Meta-Search: Combining Multiple Rankings • Web Crawling <ul style="list-style-type: none"> ▪ A Basic Crawler Algorithm ▪ Implementation Issues ▪ Universal Crawlers ▪ Focused Crawlers ▪ Topical Crawlers • Structured Data Extraction <ul style="list-style-type: none"> ▪ Wrapper Induction ▪ Instance-Based Wrapper Learning ▪ Automatic Wrapper Generation ▪ String Matching and Tree Matching ▪ Multiple Alignment ▪ Building DOM Trees ▪ Extraction Based on a Single List Page or Multiple Pages • Information Integration <ul style="list-style-type: none"> ▪ Schema-Level Matching ▪ Domain and Instance-Level Matching ▪ Combining Similarities ▪ 1:m Match ▪ Integration of Web Query Interfaces ▪ Constructing a Unified Global Query Interface • Opinion Mining and Sentiment Analysis <ul style="list-style-type: none"> ▪ Document Sentiment Classification ▪ Sentence Subjectivity and Sentiment Classification ▪ Opinion Lexicon Expansion ▪ Aspect-Based Opinion Mining ▪ Opinion Search and Retrieval
---	--

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. Bing Liu, Web Data Mining: Exploring Hyperlinks, Contents, and Usage Data (Data-Centric Systems and Applications, Springer, August 2013)
2. Ricardo Baeza-Yates , Berthier Ribeiro-Neto: Modern Information Retrieval: The Concepts and Technology behind Search, 2nd Edition, ACM Press Books, 2010

Cilji in kompetence:

Cilj predmeta je študente naučiti, kako sprogramirati iskanje po spletu (po indeksiranem in neindeksiranem delu spleta) ter kako razviti programe za ekstrakcijo strukturiranih podatkov s statičnih in dinamičnih spletnih strani. Študentje bodo spoznali osnovne koncepte spletnega iskanja in ekstrakcije podatkov s spleta ter se naučili potrebnih tehnik, ki so za to potrebne. Po uspešno opravljeni predmetu bodo sposobni samostojnega razvoja aplikacij, ki avtomatizirajo spletno iskanje in ekstrahirajo podatke s spletnih strani, vključno z ekstrakcijo podatkov iz on-line socialnih medijev.

Objectives and competences:

The main objective of this course is to teach students about how to develop programs for web search (including surface web and deep web search) and for extraction of structural data from both, static and dynamic web pages. Beside basic concepts of the web search and retrieval, students will learn about relevant techniques and approaches. After the course, if successful, students will be able to develop programs for automatic web search and structured data extraction from web pages (including search and extraction from on-line social media).

Predvideni študijski rezultati:

Po uspešno zaključenem modulu bodo študenti zmožni:

- Povzeti najpomembnejše pristope in tehnike s področja iskanja in ekstrakcije podatkov s spleta
- presoditi, kateri pristopi s področja iskanja in ekstrakcije podatkov s spleta so najbolj primerni za reševanje posameznih problemov,
- razviti aplikacije za zajem in analizo podatkov s spleta,
- konstruirati lastne algoritme za ekstrakcijo podatkov s spleta,
- pojasniti delovanje in časovno kompleksnost algoritmov iskanja po spletu,
- uporabiti in integrirati različne odprtokodne rešitve s področja iskanja in ekstrakcije podatkov s spleta

Intended learning outcomes:

After successful completion of the module, students will be able to:

- summarize the most important approaches and techniques for searching and extracting data from the web
- to select approaches and techniques that are most suitable for individual problems in web information extraction and retrieval.
- to develop applications for data acquisition and analysis,
- to construct new algorithms for web data search and extraction,
- to explain behavior and time complexity of specific web search algorithms,
- to integrate and employ different open-source solutions from the field.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, računske vaje z ustnimi nastopi, projektni način dela pri domačih nalogah in seminarjih.

Learning and teaching methods:

Lectures, seminars, homeworks, oral presentations, project work.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

<p>Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt):</p> <p>Sprotno preverjanje (domače naloge, kolokviji in projektno delo)</p> <p>Končno preverjanje (pisni in ustni izpit)</p> <p>Ocene: 6-10 pozitivno, 5 negativno (v skladu s Statutom UL).</p>	<p>50%</p> <p>50%</p>	<p>Type (examination, oral, coursework, project):</p> <p>Continuing (homework, midterm exams, project work)</p> <p>Final (written and oral exam)</p> <p>Grading: 6-10 pass, 5 fail (according to the rules of University of Ljubljana).</p>
---	-------------------------------------	---

Reference nosilca / Lecturer's references:**Pet najpomembnejših del:**

1. ŠUBELJ, Lovro, BAJEC, Marko. Group detection in complex networks : an algorithm and comparison of the state of the art. Physica. A, 2014
2. ŽITNIK, Slavko, ŠUBELJ, Lovro, LAVBIČ, Dejan, VASILECAS, Olegas, BAJEC, Marko. General context-aware data matching and merging framework. Informatica, 2013
3. LAVBIČ, Dejan, BAJEC, Marko. Employing semantic web technologies in financial instruments trading : Dejan Lavbič and Marko Bajec. International journal of new computer architectures and their applications, 2012
4. ŠUBELJ, Lovro, FURLAN, Štefan, BAJEC, Marko. An expert system for detecting automobile insurance fraud using social network analysis. Expert systems with applications, 2011
5. ŠUBELJ, Lovro, JELENC, David, ZUPANČIČ, Eva, LAVBIČ, Dejan, TRČEK, Denis, KRISPER, Marjan, BAJEC, Marko. Merging data sources based on semantics, contexts and trust. The IPSI BgD transactions on internet research, 2011

Celotna bibliografija je dostopna na SICRISu:

<http://sicris.izum.si/search/rsr.aspx?lang=slv&id=9270>.

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Funkcijsko programiranje

Course title: Functional programming

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
<p>Magistrski študijski program druge stopnje Računalništvo in informatika</p> <p>Interdisciplinarni magistrski študijski program druge stopnje Računalništvo in matematika</p> <p>Interdisciplinarni magistrski študijski program druge stopnje Pedagoško računalništvo in informatika</p> <p>Interdisciplinarni magistrski študijski program druge stopnje Multimedija</p>	ni smeri	1, 2	zimski
<p>Master study program Computer and Information Science, level 2</p> <p>Interdisciplinary Master study program Computer Science and Mathematics, level 2</p> <p>Interdisciplinary Master study program Computer Science Education, level 2</p> <p>Interdisciplinary Master study program Multimedia, level 2</p>	none	1, 2	fall

Vrsta predmeta / Course type

obvezni predmet / compulsory course

strokovni izbirni predmet / specialist
elective course

Tematski sklopi / Thematic set:
FRI A / FRI A

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

63507

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Laboratory work	Druge oblike študija Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
45	10	20	/	/	105	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

izr. prof. dr. Zoran Bosnić

Jeziki /

Languages:

Predavanja / Lectures:

slovenščina in angleščina
Slovene and English

Vaje / Tutorial:

slovenščina in angleščina
Slovene and English

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:

Prerequisites:

--

--

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Predmet poučuje koncept in uporabo paradigme funkcijskega programiranja, skozi katero se dotika teorije programskih jezikov in poglobljenega razumevanja njihovih lastnosti. Poglavlja pri predmetu vsebujejo:

1. Uvod v funkcijsko programiranje.
2. Pojem okolja, leksikalnega in semantičnega dosega.
3. Osnove funkcijskega jezika Standard ML (sintaksa, semantika, enostavni in sestavljeni

The course teaches the concept and use of a functional programming paradigm and connects it to the programming language theory through a deeper understanding of programming language concepts. The content contains:

1. Introduction to functional programming.
2. Concepts of: environment, lexical and semantic scope.

<p>podatkovni tipi, opcije, lastni tipi) in osvajanje naslednjih pojmov:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ujemanje vzorcev, • funkcije višjega reda, currying, • delo z moduli. <p>4. Osnove funkcijskega jezika Racket in osvajanje naslednjih pojmov:</p> <ul style="list-style-type: none"> • takojšnja in lena evalvacija, • tokovi, • zakasnitev in sprožitev, • gradnja podatkovnih tipov, • funkcije z dinamičnim številom argumentov, • izdelava interpreterja. <p>5. Primerjava funkcijskega in objektno usmerjega programiranja.</p> <p>6. Vrste tipiziranj (statično/dinamično, močno/šibko, implicitno/eksplicitno) in trdnost/polnost sistema tipov.</p>	<p>3. Basics of Standard ML (syntax, semantics, basic and complex data types, options, custom types) and concepts:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pattern matching, • higher order functions, currying, • working with modules. <p>4. Basics of Racket programming language and concepts:</p> <ul style="list-style-type: none"> • eager and lazy evaluation, • streams, • delay and force, • building custom datatypes, • functions with variable number of arguments, • making an interpreter. <p>5. Comparison of functional and object-oriented programming.</p> <p>6. Different types of typing (static/dynamic, weak/strong, implicit/explicit) and soundness/completeness of a type system.</p>
--	---

Temeljni literatura in viri / Readings:

<ol style="list-style-type: none"> 1. R. Pucella: Notes on Programming SML/NJ, Cornell, 2001 2. Matthew Flatt, Robert Bruce Findler et al.: The Racket Guide, 2015. 3. Ravi Sethi: Programming Languages: concepts & constructs. Addison-Wesley, 1996. 4. A. Tucker, R. Noonan: Programming Languages: Principles and Paradigms. McGraw-Hill, 2007.

Cilji in kompetence:

<p>Študenti, ki so dokončali prvostopenjski študij RI, so opravili predmete s področja osnov programiranja in pretežno spoznali objektno-usmerjeno paradigmo programiranja. Cilj tega predmeta predstaviti drugačne tehnike programiranja s poudarkom na funkcijskem programiranju. Predmet bo študentom omogočil razvoj veščin kritičnega, analitičnega in sintetičnega mišljenja pri uporabi in razumevanju delovanja</p>

Objectives and competences:

<p>Students who finished the undergraduate study of computer science already completed courses on basics of programming and mostly used the object-oriented programming paradigm. The objective of this course is to present alternative programming techniques with the emphasis on functional programming. The course will help develop students' skills in critical, analytical and synthetic thinking for use and understanding of</p>
--

programskih jezikov kot temeljnih orodij vsakega programerja.

programming languages as basic tools of each programmer.

Predvideni študijski rezultati:

Po uspešnem zaključku predmeta bo študent:

- razlikoval paradigme objektno-usmerjenega in funkcijskega programiranja,
- znal opisati prednosti izogibanja mutaciji in stranskim učinkom,
- sposoben uporabljati ujemanje vzorcev, funkcije višjega reda, lastne podatkovne tipe, zakasnjeno evalvacijo,
- razločeval med statično/dinamično, implicitno/eksplicitno, šibko/močno tipiziranimi programskimi jeziki,
- sposoben načrtovati lastni preprost programski jezik,
- sposoben argumentirati, katera programerska paradigma je bolj primerna za reševanje danega problema.

Intended learning outcomes:

After the completion of the course the student will be able to:

- differentiate between the object-oriented and functional programming paradigms,
- describe advantages of avoiding mutation and program side-effects,
- use pattern matching, higher-order functions, own data types and lazy evaluation,
- differentiate between statically/dynamically, implicitly/explicitly, weakly/strongly typed programming languages,
- design own simple programming language,
- argue which programming paradigm is the most suitable for solving a given problem.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, domače naloge in seminarske naloge. Poseben poudarek je na individualnem delu študentov.

Learning and teaching methods:

Lectures, homeworks and seminar works with special emphasis on individual work.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt):

Sprotno preverjanje (seminarske nal.)

Končno preverjanje (pisni ali ustni izpit)

Ocene: 6-10 pozitivno, 5 negativno (v skladu s Statutom UL).

Type (examination, oral, coursework, project):

Continuing (homework)

Final (written or oral exam)

Grading: 6-10 pass, 5 fail (according to the rules of University of Ljubljana).

50%

50%

--	--	--

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. OCEPEK, Uroš, RUGELJ, Jože, BOSNIĆ, Zoran. Improving matrix factorization recommendations for examples in cold start. Expert systems with applications, ISSN 0957-4174. [Print ed.], Nov. 2015, vol. 42, no. 19, str. 6784-6794.
2. BOSNIĆ, Zoran, KONONENKO, Igor. Estimation of individual prediction reliability using the local sensitivity analysis. Appl. intell. (Boston). [Print ed.], Dec. 2008, vol. 29, no. 3, p. 187-203, ilustr.
3. BOSNIĆ, Zoran, KONONENKO, Igor. Comparison of approaches for estimating reliability of individual regression predictions. Data knowl. eng.. [Print ed.], Dec. 2008, vol. 67, no. 3, p. 504-516
4. BERDAJS, Jan, BOSNIĆ, Zoran. Extending applications using an advanced approach to DLL injection and API hooking. Software, ISSN 0038-0644, 2010, vol. 40, no. 7, str. 567-584.
5. BOSNIĆ, Zoran, KONONENKO, Igor. Automatic selection of reliability estimates for individual regression predictions. Knowl. eng. rev., 2010, vol. 25, no. 1, p. 27-47

Celotna bibliografija je dostopna na SICRISu:

<http://sicris.izum.si/search/rsr.aspx?lang=slv&id=31318>.

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Komunikacija človek računalnik
Course title:	Human-Computer Interaction

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Magistrski študijski program druge stopnje Računalništvo in informatika Interdisciplinarni magistrski študijski program druge stopnje Multimedija	ni smeri	1, 2	zimski
Master study program Computer and Information Science, level 2 Interdisciplinary Master study program Multimedia, level 2	none	1, 2	fall

Vrsta predmeta / Course type

strokovni izbirni predmet / specialist elective course

Tematski sklopi / Thematic set:
Programska oprema / Software
FRI 1 / FRI 1
FRI A / FRI A
FRI B / FRI B

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

63550

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Laboratory work	Druge oblike študija Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
45	/	30	/	/	105	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

prof. dr. Franc Jager

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lectures:	angleščina in slovenščina English and Slovene
	Vaje / Tutorial:	angleščina in slovenščina English and Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

<p>Predavanja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sposobnosti človeka (spomin in učenje, zaznavanje, poznavanje). 2. Vrste komunikacije človek računalnik (KČR) (vhodni modeli, izhodni modeli). 3. Pravila načrtovanja za KČR (principi, navodila). 4. Vzorec model-pogled-nadzornik. 5. Glasovni vmesniki. 6. Komunikacija možgani računalnik in elektroencefalogram. 7. Načrtovanje neinvazivnega vmesnika možgani računalnik (VMR). 8. Mednarodna referenčna podatkovna baza za načrtovanje VMR (EEGMMI DS - EEG Motor Movement/Imagery DataSet). 9. Izločanje časovno prostorskih značilk. 10. Spektralna analiza (časovno frekvenčne predstavitve, parametrično modeliranje). 11. Klasifikacija časovno prostorskih značilk. 12. VMR s strojnim učenjem. 13. VMR aplikacije (pomikanje kurzorja, črkovanje, komunikacija za hendikepirane). <p>Vaje:</p>
--

<p>Lectures:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Human capabilities (memory and learning, perception, cognition). 2. Human-Computer Interaction (HCI) types (input models, output models). 3. Design rules for HCI (principles, guidelines). 4. Model-view-controller pattern. 5. Voice interfaces. 6. Brain-computer interaction and electroencefalogram. 7. Design of non-invasive Brain-Computer Interface (BCI). 8. International reference database to design BCI (EEGMMI DS - EEG Motor Movement/Imagery DataSet). 9. Extraction of spatio-temporal features. 10. Spectral analysis (time-frequency representations, parametric modeling). 11. Classification of spatio-temporal features. 12. 13. BCI with machine learning.
---

1. Utrjevanje pri predavanjih obravnavane snovi s primeri.

2. Predstavitev tipičnih aspektov načrtovanja aplikacij KČR.

Domače naloge:

Študentje izdelajo tri projekte oziroma aplikacije in vsakega od njih zagovarjajo učitelju. Te projekte lahko študentje opravljajo tudi pri vajah ob pomoči učitelja.

14. BCI applications (cursor moving, spelling, communication for the disabled).

Practical work:

1. Strengthening of topics from lectures with examples.

2. Representing typical aspects of design of HCI applications.

Homeworks:

Students derive three projects or applications and each of them has to be defended to teacher.

These projects can be derived at laboratory work under teacher supervision.

Temeljna literatura in viri / Readings:

1. Norman K L: *Cyberpsychology: An Introduction to Human-Computer Interaction*, 2008, Cambridge.
2. Norman D A: *The Design of Everyday Things*, 2002, Basic Books.
3. Erickson, McDonald: *HCI Remixed; Essay on Work that Have Influenced the HCI Community*, 2008, The MIT Press.
4. Cooper, Reimann, Cronin: *About Face 3; The Essentials of Interface Design*, 2007, Wiley Publishing, Inc.
5. Benyon, *Designing Interactive Systems; A comprehensive guide to HCI and interaction design*, 2010, Addison Wesley.
6. Sornmo, Laguna: *Biological Signal Processing in Cardiac and Neurological Applications*, 2005, Elsevier, Inc.
7. Sanei, Chambers: *EEG Signal Processing*, 2007, Wiley.
8. Stone, Jarett, Woodroffe, Minocha: *User Interface Design and Evaluation* 2005, Morgan Kaufmann.
9. Selected articles from journals (Schalk, McFarland, Hinterberger, Birbaumer, Wolpaw: *BCI2000: A General-Purpose Brain-Computer Interface (BCI) System*, IEEE TBME, Vol. 51, No. 6, pp. 1034-1043, June 2004.; Wolpaw, McFarland: *Control of a two-dimensional movement signal by a noninvasive brain-computer interface in humans*, PNAS, Vol. 101, No 51, pp. 17849-17854, Dec. 2004.)

Cilji in kompetence:

Objectives and competences:

Cilj predmeta je podati splošni vpogled v področje interakcije med človekom in računalnikom. Študentje naj razumejo širok razpon konceptov pri komunikaciji med človekom in računalnikom ter naj so sposobni uporabiti principe, navodila in tehnike načrtovanja za: načrtovanje interaktivnih aplikacij in uporabniških vmesnikov, s posebnim poudarkom na komunikaciji možgani računalnik, za njihovo analizo in evaluacijo.

The goal of the subject is to give common view into the field of interaction between human and computer. Students should understand wide range of concepts in communication between human and computer, and should be able to use principles, guidelines and designing techniques to design interactive applications and user interfaces, with special emphasis on brain computer interaction, and to analyse and evaluate them.

Predvideni študijski rezultati:

Po uspešnem zaključku tega predmeta naj bi bili študenti zmožni:

- poznati osnovne koncepte komunikacije človek računalnik,
- poznati koncepte interakcije, principe, navodila in postopke načrtovanja interaktivnih aplikacij ter uporabniških vmesnikov,
- poznati postopke vrednotenja vmesnikov,
- prepoznati slabo in dobro načrtane uporabniške vmesnike in interaktivne aplikacije,
- načrtati uporabniške vmesnike in interaktivne aplikacije,
- vrednotiti uporabniške vmesnike in interaktivne aplikacije,
- analizirati in avtomatsko klasificirati možganske valove,
- načrtati vmesnik možgani računalnik.

Intended learning outcomes:

After the completion of the course, students should be able to:

- know the basic concepts of human-computer interaction,
- know the concepts of interactions, principles, guidelines and procedures of designing interactive applications and user interfaces,
- know the procedures for evaluation the interfaces,
- recognize badly and well designed user interfaces and interactive applications,
- design user interfaces and interactive applications,
- evaluate user interfaces and interactive applications,
- analyze and automatically classify brain waves,
- design human-computer interface.

Metode poučevanja in učenja:**Learning and teaching methods:**

Predavanja, vaje z ustnimi zagovori, domače naloge. Poseben poudarek je na sprotnem študiju in na samostojnem delu pri vajah in domačih nalogah.

Lectures, practical work with oral defences, homeworks. Special emphasis on continuous and prompt study, and independent practical work and homeworks.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

<p>Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekti):</p> <p>Sprotno (domače naloge, kolokviji in projektno delo)</p> <p>Končno (pisni in ustni izpit)</p> <p>Ocene: 6-10 pozitivno, 5 negativno (v skladu s Statutom UL).</p>	<p>50%</p> <p>50%</p>	<p>Type (written exam, oral examination, coursework, projects):</p> <p>Continuing (homeworks, midterm exams, project work)</p> <p>Final: (written and oral exam)</p> <p>Grading: 6-10 pass, 5 fail</p> <p>(According to the rules of University of Ljubljana).</p>
--	-------------------------------------	--

Reference nosilca / Lecturer's references:**Pet najpomembnejših del:**

1. AMON, Miha, JAGER, Franc. Electrocardiogram ST-segment morphology delineation method using orthogonal transformations. *PLoS one*, Vol. 11, no. 2, str. 1-18, 2016.
<http://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0148814>, doi: 10.1371/journal.pone.0148814.
2. JAGER, Franc. Two chapters in *Advanced Methods and Tools for ECG Data Analysis*, Clifford G, Azuaje F, McSharry PE (editors), Artech House, Inc., 2006.
3. JAGER, Franc, TADDEI, Alessandro, MOODY, George B., EMDIN, Michele, ANTOLIČ, Gorazd, DORN, Roman, SMRDEL, Aleš, MARCHESI, Carlo, MARK, Roger G. Long-term ST database: a reference for the development and evaluation of automated ischaemia detectors and for the study of the dynamics of myocardial ischaemia. *Med. biol. eng. Comput.*, Vol. 41, str. 172-182, 2003.
4. DORN, Roman, JAGER, Franc. Semia: semi-automatic interactive graphic editing tool to annotate ambulatory ECG records. *Comput. methods programs biomed.* Vol. 75, no. 3, str. 235-249, 2004.
5. JAGER, Franc, MOODY, George B., MARK, Roger G. Protocol to assess robustness of ST analysers : a case study. *Physiological measurement* Vol. 25, no. 3, str. 629-643, 2004.

Celotna bibliografija je dostopna na SICRISu:

<http://sicris.izum.si/search/rsr.aspx?lang=slv&id=4815>.

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS**Predmet:** Računalniške storitve v oblaku**Course title:** Cloud Computing

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Magistrski študijski program druge stopnje Računalništvo in informatika Interdisciplinarni magistrski študijski program druge stopnje Multimedija	ni smeri	1, 2 2	zimski
Master study program Computer and Information Science, level 2 Interdisciplinary Master study program Multimedia, level 2	none	1, 2 2	fall

Vrsta predmeta / Course type**strokovni izbirni predmet/ specialist elective course**Tematski sklopi / Thematic set:
Programska oprema / SoftwareInformacijski sistemi in sistemi za upravljanje /
Information and management systemsOmrežja in varnost / Computer networks and
security

FRI A / FRI A

FRI D / FRI D

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

63541

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Laboratory work	Druge oblike študija Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
45	20	10	/	/	105	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

prof. dr. Branko Matjaž Jurič

Jeziki /

Languages:

Predavanja /

Lectures:

Vaje / Tutorial:

slovenščina in angleščina

Slovene and English

slovenščina in angleščina

Slovene and English

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

--

--

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Razvoj aplikacij, ki se izvajajo na strežnikih

Definicija računalništva v oblaku: kaj je računalništvo v oblaku, namen, vloga in pomen, cilji

Izzivi: upravljanje infrastrukture, arhitektura aplikacij za oblak, shranjevanje podatkov, varnost, ostali vidiki

Lastnosti: samo oskrba na zahtevo, elastičnost in skalabilnost, dostop v obliki storitev, nadzor storitev, souporaba virov (pooling), itd.

Storitveni modeli: IaaS (Infrastruktura kor storitev), PaaS (Platforma kot storitev), SaaS (Aplikacije kot storitve), XaaS

Podrobni pregled IaaS (Infrastruktura kor storitev)

Developing applications for the server-side

Definition of cloud computing: what is cloud computing, purpose, role and importance, objectives

Challenges: Infrastructure Management, Application Architecture for cloud, data storage, security, other aspects

Features: on demand self-provisioning, elasticity and scalability, access in the form of services, monitoring, sharing of resources (pooling), etc..

Service models: IaaS (Infrastructure-as-a-Service), PaaS (Platform-as-a-Service), SaaS (Software-as-a-Service), XaaS

Detailed overview of IaaS:

- Overview of concepts, architectural perspective

<ul style="list-style-type: none"> • Pregled konceptov, arhitekturni vidik • Privatni oblak, javni oblak, hibridni oblak, virtualni oblak • Spoznavanje in primerjava najpomembnejših IaaS tehnologij <p>Podrobni pregled PaaS (Platforma kot storitev)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pregled konceptov, arhitekturni vidik • Spremembe v razvojnih modelih: Trajno stanje: distribuirani datotečni sistemi, nestrukturirane shrambe, NoSQL baze, SQL baze v oblaku; Poslovna logika: spletne storitve, REST storitve, ostale tehnologije; Izvajalno okolje • Spoznavanje in primerjava najpomembnejših PaaS tehnologij: Java EE, Azure, Google App Engine, itd. <p>Podrobni pregled SaaS (Aplikacije kot storitve)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pregled konceptov, arhitekturni vidik • Model dostopa, koncept razvoja • Poslovni model, storitve v oblaku (lokacijske, dostava podatkov, bogatenje podatkov, integracijske storitve, poslovna inteligenca, itd.) <p>Namestitveni modeli</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zasebni, javni, hibridni, skupni oblak • Na lokaciji, pri ponudniku, hibridni model, pregled ponudnikov <p>Migracija v oblak</p> <p>Nadzor, upravljanje, SLA in QoS</p> <p>Praktični del:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vzpostavitev lastnega računalniškega oblaka • Razvoj aplikacij za oblak <ul style="list-style-type: none"> ○ Tehnološki vidiki ○ Vsebinsko-poslovni vidiki • Razvoj inovativnih aplikacij, ki delujejo v oblaku • Konfiguriranje hibridnega računalniškega oblaka • Spoznavanje najpomembnejših javnih oblakov: Amazon, Google App Engine, Azure, OpenStack, itd. • Študija prenosljivost oblačnih rešitev med ponudniki • Razvoj specifičnih razširitev za oblak 	<ul style="list-style-type: none"> • Private cloud, public cloud, hybrid cloud, virtual cloud • Getting to know and compare the most important IaaS technologies <p>Detailed overview of PaaS:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Overview of concepts, architectural perspective • Changes in development models: data persistence: distributed file systems, unstructured storage, NoSQL database, SQL database in the cloud; Business tier: Web services, REST services, other technology runtime environment • Understanding and comparison of major PaaS technologies: Java EE, Azure, Google App Engine, etc. <p>Detailed overview of SaaS:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Overview of concepts, architectural perspective • Access Models, Development Concepts • Business models, Cloud Services (location, data delivery, data enrichment, integration services, business intelligence, etc.). <p>Deployment models</p> <ul style="list-style-type: none"> • Private, public, hybrid, shared cloud • On premises, remote, hybrid model, overview of providers <p>Migration to the cloud</p> <p>Control, management, SLA and QoS</p> <p>Practical part:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deploying, setting up and configuring your own Cloud • Developing applications for the cloud <ul style="list-style-type: none"> ○ Technological aspects ○ Content and business aspects • Development of innovative applications that run in the cloud • Configuring a hybrid cloud • Getting to know the most important public clouds: Amazon, Google App Engine, Azure, OpenStack, etc. • Portability study between cloud solution providers • Development of cloud-specific extensions
--	--

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. Barrie Sosinsky, Cloud Computing Bible, Wiley; 2011.
2. George Reese, Cloud Application Architectures: Building Applications and Infrastructure in the Cloud, O'Reilly Media; 2009.
3. David S. Linthicum, Cloud Computing and SOA Convergence in Your Enterprise, Addison-Wesley Professional, 2009.
4. John Rhoton, Risto Haukioja, Cloud Computing Architected: Solution Design Handbook, Recursive Press, 2011.
5. Matjaz B. Juric et al., Do more with SOA Integration, Packt Publishing, 2011.

Cilji in kompetence:

Cilj predmeta je osvojiti poglobljene znanje in poznavanje področja računalništva v oblaku in vseh nivojev storitvene usmerjenosti (XaaS), osvojiti znanje s področja infrastrukture, platforme in aplikacij v obliki storitev, spoznati načrtovalske vzorce, arhitekturne modele in dobre prakse ter razumeti pomen inovativnih aplikacij v oblaku.

Kompetence:

Študentje bodo sposobni vzpostaviti infrastrukturo za delovanje privatnih, hibridnih in zasebnih oblakov, načrtovati in implementirati arhitekturo platforme PaaS, načrtovati in implementirati aplikacije, ki se izvajajo na PaaS, razumeti specifične oblačnih arhitektur in infrastruktur. Usposobljeni bodo za razvoj SaaS aplikacij na najpomembnejših PaaS/IaaS. Razumeli bodo pomen inovacij v oblaku.

Objectives and competences:

The course objective is to provide an in-depth knowledge and understanding of the scope of cloud computing and all levels of service orientation (XaaS), provide knowledge of infrastructure, platforms, and applications in the form of services, get familiar with design patterns, architectural models and best practices and understand the importance of innovative applications in the cloud.

Competences:

Students will be able to deploy the infrastructure for the operation of private, hybrid and private clouds, to design and implement PaaS platform architecture, design and implement applications that are implemented on PaaS, understand the specifics of cloud architectures and infrastructures. Students will be trained to develop SaaS applications on most important PaaS / IaaS platforms and understand the importance of innovation in the cloud.

Predvideni študijski rezultati:

Po uspešnem zaključku predmeta bo študent:

- razvijal programske rešitve za delovanje v oblaku
- poznal lastnosti javnih in zasebnih oblakov
- razumel infrastrukture in arhitekture računalniških oblakov
- razumel cloud-native arhitekturo in jo uporabil pri razvoju
- obvladal razvoj mikrostoritev

Intended learning outcomes:

After successful completion of the course a student will be able to:

- Develop cloud-based software solutions
- Understand the characteristic public and private clouds
- Understand the infrastructures and architecture of computer clouds
- Understand the cloud-native architecture and use it in the development

- razumel in uporabljal vzorce za razvoj mikrostoritev

- uporabil vsebnike in orkestracijo vsebnikov

- sposoben razvoja SaaS aplikacij

- master the development of microservices

- understand and use patterns for the development of microservices

- use containers and orchestration of containers

- capable of developing SaaS applications

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

Predavanja, računalniške vaje, projektni način dela pri seminarjih.

Lectures, computer-based workshops, project work, seminars.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, naloge, projekt):	50%	Type (examination, coursework, project):
Sprotno preverjanje (vaje, kolokviji in projektno delo)	50%	Continuing (workshops, midterm exams, project work)
Končno preverjanje (pisni in ustni izpit)		Final (written and oral exam)
Ocene: 6-10 pozitivno, 5 negativno (v skladu s Statutom UL).		Grading: 6-10 pass, 5 fail (according to the rules of University of Ljubljana).

Reference nosilca / Lecturer's references:

Pet najpomembnejših del:

- JURIČ, Matjaž B. WSDL and BPEL extensions for event driven architecture. *Inf. softw. technol.* [Print ed.], 2010, vol. 52, iss. 10, str. 1023-1043
- JURIČ, Matjaž B., ŠAŠA, Ana, BRUMEN, Boštjan, ROZMAN, Ivan. WSDL and UDDI extensions for version support in web services. *J. syst. softw.* [Print ed.], 2009, vol. 82, iss. 8, str. 1326-1343
- JURIČ, Matjaž B., ŠAŠA, Ana, ROZMAN, Ivan. WS-BPEL extensions for versioning. *Inf. softw. technol.* [Print ed.], 2009, vol. 51, iss. 8, str. 1261-1274
- JURIČ, Matjaž B., PANT, Kapil. *Business process driven SOA using BPMN and BPEL: from business process modeling to orchestration and service oriented architecture*. Birmingham; Mumbai: Packt Publishing, cop. 2008. V, 311 str., ilustr. ISBN 978-1-84719-146-5
- JURIČ, Matjaž B., MATHEW, Benny, SARANG, Poornachandra G., *Business process execution language for web services: an architect and developer's guide to orchestrating web services using BPEL4WS*. Birmingham: Packt Publishing, 2006. X, 353 str., ilustr. ISBN 1-904811-81-7.
- JURIČ, Matjaž B., LOGANATHAN, Ramesh, SARANG, Poornachandra G., JENNINGS, Frank. *SOA approach to integration: XML, web services, ESB, and BPEL in real-world SOA projects*. Birmingham; Mumbai: Packt Publishing, cop. 2007. VIII, 366 str., ilustr. ISBN 978-1-904811-17-6

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS						
Predmet:	Kriptografija in računalniška varnost					
Course title:	Cryptography and Computer Security					
Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field		Letnik Academic year	Semester Semester		
Magistrski študijski program druge stopnje Računalništvo in informatika Interdisciplinarni magistrski študijski program druge stopnje Multimedija Multimedija	ni smeri		1, 2 2	poletni / zimski		
Master study program Computer and Information Science, level 2 Interdisciplinary Master study program Multimedia, level 2	none		1, 2 2	spring / fall		
Vrsta predmeta / Course type		strokovni izbirni predmet / specialist elective course Tematski sklopi / Thematic set: Omrežja in varnost / Computer networks and security Algoritmika / Algorithmics FRI D/ FRI D				
Univerzitetna koda predmeta / University course code:		63528				
Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Laboratory work	Druge oblike študija Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
45	10	20	/	/	105	6
Nosilec predmeta / Lecturer:		prof. dr. Aleksandar Jurišić				

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lectures:	slovenščina in angleščina Slovene and English	
	Vaje / Tutorial:	slovenščina in angleščina Slovene and English	
Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:		Prerequisites:	
Vsebina:		Content (Syllabus outline):	
<p>Informacijska/računalniška varnost opisuje vse preventivne postopke in sredstva s katerimi zagotovimo dostop do informacijskih sistemov in njihove vsebine ter preprečimo njihovo nepooblaščen uporabo. Med preventivnimi ukrepi nudi <i>kriptografija</i> največjo varnost oziroma zaščito glede na svojo prilagodljivost digitalnim medijem in s tem predstavlja osnovo informacijske družbe (cilji: zasebnost, celovitost podatkov, digitalno overjanje/podpisovanje, digitalni denar, in drugi kriptografski protokoli; obseg: matematika, računalništvo, elektrotehnika, finance, poli-tika, obramba, itd.).</p> <p>Vsebina bo med drugim zajemala naslednje teme:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Simetrična kriptografija <ul style="list-style-type: none"> – Klasični tajnopisi in zgodovina kriptografije – Kerckhoffov princip in stopnje napadov na kriptosisteme. – Shannonova teorija informacij in entropija (popolna, računska in dokazljiva varnost) – Bločne šifre (DES/IDEA, AES in finalisti, linearna in diferenčna analiza) 		<p>Information/computer security describes means to control access to information systems and their contents in order to prevent unauthorized use. Cryptography provides maximum security while at the same time preserving the flexibility of digital media. It forms the foundation of an information society, enabling privacy, data integrity, digital authentication/signatures, digital cash, and other goals. It incorporates mathematics, computer science, electrical engineering, finance, policy, defence, etc.</p> <p>The course will cover the following topics:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Symmetric cryptography <ul style="list-style-type: none"> – Classical ciphers and history of cryptography – Kerckhoff principle and various attacks on cryptosystems – Shannon theory of information and entropy (perfect, computational and provable security) – Block ciphers (DES/IDEA, AES and finalists, linear and differential analysis) – Stream ciphers/PRNG (RC4, LFSR and Berlekamp-Massey algorithm, ...), – Cryptoanalysis and statistical methods – Hash functions (MD/SHA, HMAC, ...) and authentication codes (MAC), birthday paradox attacks, new attacks, ... 	

<ul style="list-style-type: none"> – Tokovne šifre/PRNG (RC4, LFSR in Berlekamp-Masseyjev algoritem,...), – Kriptoanaliza in statistične metode – Zgoševalne funkcije (MD/SHA, HMAC, ...) in kode za avtentikacijo (MAC), napadi s paradoksom rojstnih dni, novi napadi,... • Kriptografija javnih ključev oziroma asimetrična kriptografija – Kriptosistemi z javnimi ključi, enosmerne funkcije in z njimi povezani problemi iz teorije števil (testiranje praštevilskosti, faktorizacija števil, diskretni logaritem) – Digitalni podpisi (RSA, DSA, enkratni, slepi, skupinski, itd.) – Protokoli za dogovor o ključu (Diffie-Hellman, ElGamal, Kerberos, STS) – Sheme za identifikacijo oseb in naprav (izziv/odgovor, ...) – Drugi protokoli (grb/cifra po telefonu, mentalni poker, sheme za deljenje skrivnosti, kode za overjanje, časovni žigi, vizualna kriptografija, dokaz brez razkritja znanja) – Kvantna kriptografija • Računalniška varnost – Varnost programov (hrošči, virusi, zlonamerna koda) – Varnost podatkovnih baz (anonimizacija) – Varnost operacijskih sistemov (MS Win, Unix/Linux, liveCD) – Varnost mrežnih komunikacij (požarni zidovi, VPN, IPSec, SSL) – Zasebnost v računalništvu (žetoni/pametne kartice, RFID kartice) – Upravljanje s ključi (certifikati, CA, PKI, X.509) – Učinkovite in varne implementacije kriptosistemov (napadi s stranskim kanalom in obramba pred njimi) – Upravljanje varnosti v praksi (varnostne politike, nadzor) – Patenti in standardi (ISO, IEEE, IETF) 	<ul style="list-style-type: none"> • Public-key cryptography (asymmetric cryptography) <ul style="list-style-type: none"> – Perfect security (computational, unconditional and provable security) – Public-key cryptosystems, one-way functions and related problems in number theory (primality testing, integer factorization, discrete logarithm problem) <ul style="list-style-type: none"> – Digital signatures (RSA, DSA, one-time, blind, group, etc.) – Key agreement protocols (Diffie-Hellman, ElGamal, Kerberos, STS) – Identification schemes for humans and devices (challenge/response, ...) – Other protocols (head/tail over the phone, mental poker, secret sharing schemes, authentication schemes, timestamps, visual cryptography, zero-knowledge proofs) – Quantum cryptography • Computer and information security <ul style="list-style-type: none"> – Security of programs (bugs, viruses, malicious code) – Security of databases (anonymization) – Security of OS (MS Win, Unix/Linux, liveCD) – Security of network communication (firewalls, VPN, IPSec, SSL) – Privacy in CS (tokens/smart cards, RFID cards) – Key management (certificates, CA, PKI, X.509) – Efficient and secure implementations of cryptosystems (side channel attacks and defenses against them) <ul style="list-style-type: none"> – Real time security management (security policy, monitoring) – Patents and standards (ISO, IEEE, IETF)
---	--

Temeljni literatura in viri / Readings:

D. Stinson, Cryptography: Theory and Practice, 3rd Ed., Chapman and Hall/CRC, 2006.

A. Menezes, P. van Oorschot in S. Vanstone, Handbook of Applied Cryptography, CRC Press, 1997 (peti ponatis 2001).

C.P. Pfleeger in S.L. Pfleeger, Security in Computing, 4th Ed., Prentice Hall, 2006.

Cilji in kompetence:

Študent se spozna z osnovami kriptografije in računalniške varnosti.

Objectives and competences:

Introduction to cryptography and computer security

Predvideni študijski rezultati:

Po uspešnem zaključku tega predmeta bo študent:

- razumel osnovne probleme računalniške varnosti in v podrobnosti delovanje najbolj znanih kriptosistemov sistemov ter bo sposoben povezovati obe področji, predlagati rešitve in implementirati oziroma vzdrževati kriptografske sisteme,

- znal uporabiti oz. bil sposoben opredeliti (definirati) problem, pravilno ovrednotiti s strokovnega vidika (tako s kriptografskega kot varnostnega) ter predlagati/ovrednotiti učinkovito rešitev,

- razumel uglasenosti med teorijo in njeno rabo na konkretnih primerih računalniške varnosti.

Predmet je osnova za številne predmete, ki preučujejo računalniške sisteme in mreže, (tele)komunikacijo, digitalno forenziko, elektronsko in mobilno poslovanje,... Med pridobljene spretnosti štejejo teoretične osnove za inženirsko

Intended learning outcomes:

After successful completion of this course the students will be able to:

- master the basic problems of computer security and the detailed structure of the most famous cryptosystems and will be capable to connect these areas, propose specific solutions and implement or maintain cryptosystems,

- apply, i.e., be able to define the problem, correctly evaluate it from a professional point of view (both cryptographic and security) and to propose/evaluate an effective solution,

- understand the connection between theory and practice applied to specific examples of computer security.

This course is a foundation for several courses that study computer systems and networks, telecommunications, digital forensics, electronic and mobile commerce, etc. Students will gain a theoretical foundation for a variety of practical

reševanje različnih praktičnih problemov, ki se pojavljajo v problemih iz računalniške varnosti in kriptografije.	problems that are encountered in the field of computer security and cryptography.

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

Predavanja, vaje, domače naloge, seminarji, konzultacije, laboratorijsko delo. Poseben poudarek je na sprotne študiju in na skupinskem delu pri vajah in seminarjih. Ogleдали si bomo tudi kakšen video.	Lectures, tutorials, assignments, projects, office hours, lab work. There will be a special emphasis on real-time studies and team work (tutorials and seminars). We will occasionally watch video material related to the course.
--	--

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt): Sprotno preverjanje (domače naloge, kolokviji in projektno delo) Končno preverjanje (pisni in ustni izpit) Ocene: 6-10 pozitivno, 5 negativno (v skladu s Statutom UL).	 50% 50%	Type (examination, oral, coursework, projects): Continuing (homework, midterm exams, project work) Final (written and oral exams) Grading: 6-10 pass, 5 fail (according to the rules of the University of Ljubljana).
--	--	--

Reference nosilca / Lecturer's references:

<p>Pet najpomembnejših del:</p> <p>1. A. Jurišić and J. Vidali, Restrictions on classical distance-regular graphs, <i>Journal of Algebraic Combinatorics</i> 46 (2017), 571–588.</p> <p>2. A. Jurišić and J. Vidali, Extremal 1-codes in distance-regular graphs of diameter 3, <i>Designs Codes and Cryptography</i> 65 (2012), 29–47.</p>
--

3. A. Jurišić and J. Koolen, [Classification of the family \$AT_4\(qs, q, q\)\$ of antipodal tight graphs](#), *J. Combin. Theory (A)* **118** (2011), 842–852.
  4. A. Jurišić, P. Terwilliger and A. Žitnik, [The \$Q\$ -polynomial idempotents of a distance-regular graph](#), *J. Combin. Theory (B)* **100** (2010), 683–690.
  5. A. Jurišić, A. Munemasa and J. Tagami, [On graphs with complete multipartite mu-graphs](#), *Discrete Mathematics* **310** (2010), 1812–1819.
- Celotna bibliografija je dostopna na SICRISu: <http://sicris.izum.si/search/rsr.aspx?lang=slv&id=6518>.

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Napredne metode računalniškega vida

Course title: Advanced topics in computer vision

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
<p>Magistrski študijski program druge stopnje Računalništvo in informatika</p> <p>Interdisciplinarni magistrski študijski program druge stopnje Multimedija</p> <p>Interdisciplinarni magistrski študijski program druge stopnje Računalništvo in matematika</p> <p>Interdisciplinarni magistrski študijski program druge stopnje Pedagoško računalništvo in informatika</p>	ni smeri	1, 2	poletni
<p>Master study program Computer and Information Science, level 2</p> <p>Interdisciplinary Master study program Multimedia, level 2</p> <p>Interdisciplinary Master study program Computer Science and Mathematics, level 2</p> <p>Interdisciplinary Master study program Computer Science Education, level 2</p>	none	1, 2	spring

Vrsta predmeta / Course type

strokovni izbirni predmet/ specialist elective course

Tematski sklopi / Thematic set:

Umetna inteligenca / Artificial Intelligence
Medijske tehnologije / Media technologies
Računske metode / Computational Methods
FRI C/FRI C

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

63522

Predavanja Lectures	Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Laboratory work	Druge oblike študija Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
45	10	20	/	/	105	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

izr. prof. dr. Matej Kristan

Jeziki /

Languages:

Predavanja / Lectures:

Vaje / Tutorial:

slovenščina in angleščina
Slovene and English

slovenščina in angleščina
Slovene and English

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

--

--

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Predmet vsebuje različne napredne teme s področja zaznavanja gibanja z metodami računalniškega vida. Konkretna vsebina se bo letno prilagajala trendom na tem hitro razvijajočem se področju. Trenutne aktualne teme obsegajo:

1. Pregled področja ocenjevanja gibanja in aplikacije.
2. Ocenjevanje optičnega toka z metodami najmanjših kvadratov.
3. Ocenjevanje optičnega toka z variacijskim računom.
4. Sledenje s parametrično predlogo po postopku Lucas-Kanade.

The course will include selected advanced topics in motion perception using computer vision. Concrete topics will change each year according to trends in this fast developing field.

in computer science and industry. Potential topics will include:

1. Overview of the field motion estimation and applications.
2. Optical flow estimation using least-squares.
3. Variational optical flow estimation.
4. Parametric template tracking using Lucas-Kanade.
5. Histogram-based tracking using Mean Shift

5. Sledenje s histogrami po postopku srednjega premika (Mean Shift).
6. Sledenje s stohastično optimizacijo po postopku križne entropije.
7. Rekurzivni Bayesovi filtri za sprotne ocenjevanje stanj.
8. Sledenje s Kalmanovim filtrom.
9. Sledenje s filtri z delci.
10. Sledenje deformabilnih objektov s konstelacijskimi modeli.
11. Metodologije primerjave sledilnikov.
12. Sledenje s klasifikacijo.
13. Metode dolgoročnega sledenja z detekcijo.

6. Tracking as stochastic optimization using cross entropy.
7. Recursive Bayes filter for online state estimation.
8. Tracking by Kalman filter.
9. Tracking by particle filters.
10. Tracking deformable objects by constellation models.
11. Methodologies of tracker comparison.
12. Tracking by classification.
13. Long-term tracking by detection.

Temeljna literatura in viri / Readings:

1. Simon J. D. Prince, *Computer Vision: Models, Learning, and Inference*, Cambridge University Press, 2012
2. Richard Szeliski, *Computer Vision: Algorithms and Applications*, Springer, 2010
3. David Barber, *Bayesian Reasoning and Machine Learning*, Cambridge University Press, 2012

Cilji in kompetence:

Primarni namen predmeta je seznanitev z raziskovalno zahtevnim področjem, ki je del računalniškega vida, širše pa umetne inteligence. V tem smislu je snov logično nadaljevanje prvostopenjskih predmetov umetne inteligence, specifično osnovnih tem s področja računalniškega vida, multimedije in strojnega učenja. Sekundarni namen predmeta je osvojitve uporabe analitičnih in numeričnih metod, s katerimi se študentje že spoznajo pri bazičnih predmetih, vendar jih pogosto ne uporabijo v praksi. Študentje bodo ob koncu predmeta seznanjeni z modernimi metodami ocenjevanja gibanja in sledenja z metodami računalniškega vida ter imeli praktične izkušnje iz implementacije teh metod.

Objectives and competences:

The primary objective is obtaining an overview of scientifically challenging topics of computer vision and broader artificial intelligence. In this sense, the course is logical continuation of basic first-level courses in artificial intelligence, specifically, computer vision, multimedia and machine learning. The secondary objective is practical application of analytical and numerical methods that students learn at basic courses, but seldom use in practice. At the end of this course the students will be skilled in modern approaches for motion estimation and tracking using computer vision approaches. The students will obtain practical experience with these approaches.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Po uspešnem zaključku predmeta naj bi študenti:

- poznali glavne postopke ocenjevanja gibanja in lokalizacijo premikajočih se objektov,
- razumeli koncept ocenjevanja optičnega toka in bili sposobni implementirati osnovne postopke,
- razumeli matematično ozadje prileganja predlog s pomočjo metod gradientnega spusta,
- razumeli matematično ozadje verjetnostnih Bayesovskih modelov za ocenjevanje položaja objekta v sliki in bili sposobni implementirati osnovne algoritme, ki izhajajo iz te družine metod,
- razumeli postopke evalvacije sledilnih algoritmov in bili sposobni kritično analizirati delovanje sledilnika,
- razumeli osnove sledilnikov, ki sledijo na dolgi rok in poznali glavne predstavnike s tega področja
- sposobni izdelati aplikacije za sledenje objektov v slikah,
- sposobni razumevanja modernih algoritmov na področju sledenja objektov.

After completing this course a students will be able to:

- know major methods for motion estimation and localization of moving objects,
- understand the concept of optical flow estimation and be able to implement basic approaches,
- understand mathematical background of template alignment using gradient descent,
- understand mathematical background of probabilistic Bayesian models for target position estimation in images and be able to implement the basic algorithms from the family of these approaches,
- understand the approaches for tracker evaluation and be able to critically analyze the algorithms,
- understand the basics of long-term trackers and know the major representatives from this field,
- implement applications for image-based object tracking,
- understand modern algorithms in the field of object tracking.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, laboratorijske vaje, domače naloge in projektna naloga v sklopu vaj. Poseben poudarek je na individualnem delu študentov.

Learning and teaching methods:

Lectures, laboratory exercises, homeworks and project work. Special emphasis will be given on individual work.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

<p>Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt):</p> <p>Sprotno preverjanje (laboratorijske vaje, domače naloge, projektna naloga)</p> <p>Končno preverjanje (pisni in ustni izpit) Ocene: 6-10 pozitivno, 5 negativno (v skladu s Statutom UL).</p>	<p>50%</p> <p>(30%,20%)</p>	<p>Type (examination, oral, coursework, project):</p> <p>Continuing (lab exercises, homework, project)</p> <p>Final (written and oral exam)</p> <p>Grading: 6-10 pass, 5 fail (according to the rules of University of Ljubljana).</p>
--	---	--

Reference nosilca / Lecturer's references:

LUKEŽIČ, Alan, ČEHOVIN ZAJC, Luka, KRISTAN, Matej. Deformable parts correlation filters for robust visual tracking. *IEEE transactions on cybernetics*, ISSN 2168-2267, 2017, vol. , no. , str. 1-13, [COBISS.SI-ID [1537625283](#)],

KRISTAN, Matej, SULIĆ KENK, Vildana, KOVAČIČ, Stanislav, PERŠ, Janez. Fast image-based obstacle detection from unmanned surface vehicles. *IEEE transactions on cybernetics*, ISSN 2168-2267 , 2016, vol. 46, no. 3, str. 641-654, [COBISS.SI-ID [1536310979](#)],

KRISTAN, Matej, MATAS, Jiří, LEONARDIS, Aleš, VOJÍŘ, Tomáš, PFLUGFELDER, Roman, FERNÁNDEZ, Gustavo, NEBEHAY, Georg, PORIKLI, Fatih, ČEHOVIN ZAJC, Luka. A novel performance evaluation methodology for single-target trackers. *IEEE transactions on pattern analysis and machine intelligence*, ISSN 0162-8828. [Print ed.], Nov. 2016, vol. 38, no. 11, str. 2137-2155, [COBISS.SI-ID [1536872643](#)]

ČEHOVIN ZAJC, Luka, LEONARDIS, Aleš, KRISTAN, Matej. Visual object tracking performance measures revisited. *IEEE transactions on image processing*, ISSN 1057-7149, 2016, vol. 25, no. 3, str. 1261-1274, [COBISS.SI-ID [1536812739](#)]

ČEHOVIN, Luka, KRISTAN, Matej, LEONARDIS, Aleš. Robust visual tracking using an adaptive coupled-layer visual model. *IEEE trans. pattern anal. mach. intell.*. [Print ed.], 2012, str. [1-14], [COBISS.SI-ID [9431124](#)]

Celotna bibliografija je dostopna na SICRISu:

<http://sicris.izum.si/search/rsr.aspx?lang=slv&id=32801>.

		1	
--	--	---	--

Vrsta predmeta / Course type

strokovni izbirni predmet / specialist elective course

Tematski sklopi / Thematic set:
Programska oprema / Software

obvezni predmet / compulsory course

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

63515

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Laboratory work	Druge oblike študija Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
45	10	20	/	/	105	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

prof. dr. Viljan Mahnič

Jeziki /

Languages:

Predavanja / Lectures:

Vaje / Tutorial:

slovenščina in angleščina
Slovene and English

slovenščina in angleščina
Slovene and English

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Predavanja:

Vsebina predmeta se prilagaja trenutno aktualnim trendom na področju razvoja programske opreme. Trenutno je prilagojena obravnavi agilnih metod in empiričnemu ovrednotenju njihove učinkovitosti:

1. Pregled značilnosti agilnih metod za razvoj programske opreme
2. Vodenje agilnih projektov razvoja programske opreme
  - iterativen in inkrementalen razvoj
  - metoda Scrum
3. Tipične prakse ekstremnega programiranja
  - Programiranje v parih
  - Testno voden razvoj programske opreme
  - Sprotno preoblikovanje kode (refactoring)
  - Orodja za podporo testno vodenemu razvoju in preoblikovanju kode
4. Pomanjkljivosti ekstremnega programiranja
5. Kanban in vitek razvoj programske opreme
6. Metrike v programski opremi in merjenje učinkovitosti razvojnega procesa
7. Študija primera: empirično ovrednotenje posameznih praks iz točk 2 in 3
8. Primerjava agilnega pristopa z modeli za discipliniran razvoj programske opreme (Personal Software Process, Team Software Process, Capability Maturity Model)

Vaje:

Namen vaj je dvojen:

1. seznanjanje s sodobnimi orodji za razvoj programske opreme;
2. empirično ovrednotenje posameznih pristopov k razvoju programske opreme na podlagi praktičnega dela na projektih, ki so čim bolj podobni realnim.

Delo izven kontaktnih ur:

Študenti razvijajo programe, ki so sestavni del projekta, ki služi kot osnova za študijo primera.

Lectures:

The contents adapts to current trends in software development. At the moment the focus is on agile methods for software development and empirical evaluation of these methods:

1. Overview of agile methods for software development and their characteristics
2. Agile software project management
  - Iterative and incremental development
  - Scrum
3. Typical Extreme Programming practices
  - Pair programming
  - Test driven development (TDD)
  - Refactoring
  - Software tools that support TDD and refactoring
4. Weaknesses of Extreme Programming
5. Kanban and lean software development
6. Metrics in Software Engineering and measuring the effectiveness of the software development process
7. Case study: Empirical evaluation of the aforementioned practices
8. Comparison of agile approach to traditional disciplined software development processes (Personal Software Process, Team Software Process, Capability Maturity Model)

Lab practice:

The purpose of lab practice is twofold:

1. to acquaint students with modern software development tools;
2. to empirically evaluate different approaches to software development through practical work on (almost) real software projects.

Individual work outside of contact hours:

Students develop programs that are part of the project that serves as a case study.

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. K. Schwaber: Agile Project Management with Scrum, Microsoft Press, 2004.
2. K. Beck: Extreme Programming Explained, Addison-Wesley, več izdaj.
3. D. Anderson, Kanban – Successful Evolutionary Change for Your Technology Business, Sequim, WA: Blue Hole Press, 2010.
4. K. Beck: Test-Driven Development: By Example, Addison-Wesley, 2003.
5. M. Cohn: User stories applied, Addison-Wesley, 2004.

Dodatna literatura:

1. B. Boehm, R. Turner: Balancing Agility and Discipline – A Guide for the Perplexed, Pearson Education, 2004.
2. CMMI for Development (CMMI-DEV), Version 1.2. CMU/SEI-2006-TR-008, Software Engineering Institute, Carnegie Mellon University, 2006.

Cilji in kompetence:

Cilj predmeta je poglobljena obravnava sodobnih (trenutno aktualnih) metod razvoja programske opreme v primerjavi z že uveljavljenimi pristopi. Študenti delajo na obsežnejšem projektu, ki služi kot študija primera za ovrednotenje novih pristopov, da bi ugotovili njihove prednosti in pomanjkljivosti.

Predvidene kompetence:

- sposobnost opredelitve, razumevanja in reševanja kreativnih strokovnih izzivov na področju računalništva in informatike;
- sposobnost uporabe pridobljenega znanja pri samostojnem delu za reševanje tehničnih in znanstvenih problemov na področju računalništva in informatike; sposobnost nadgradnje pridobljenega znanja,
- sposobnost skupinskega dela v profesionalnem delovnem okolju; vodenje manjše strokovne skupine;
- sposobnost administrativnega vodenja procesov, povezanih z raziskovanjem, industrijo, izobraževanjem in drugimi področji;
- sposobnost razumevanja in uporabe znanja računalništva in informatike na drugih tehničnih in relevantnih področjih (ekonomija, organizacijske vede ipd.);

Objectives and competences:

In depth treatment and empirical evaluation of modern software development methods in comparison to traditional approach. Students work on a project that serves as a case study for evaluation of modern approaches in order to find their strengths and weaknesses.

The competences students gain are:

- the ability to define, understand and solve creative professional challenges in computer and information science;
- the ability to apply acquired knowledge in independent work for solving technical and scientific problems in computer and information science; the ability to upgrade acquired knowledge.
- the ability of teamwork within the professional environment; management of a small professional team;
- the ability for administrative management of processes related to research, industry, education and other fields;
- the ability to understand and apply computer and information science knowledge to other technical and relevant fields (economics, organisational science, etc);
- practical knowledge and skills of computer hardware, software and information technology

- praktično znanje in spretnosti, potrebne za uspešno strokovno delo na področju računalništva in informatike;
- samostojno reševanje zahtevnih razvojnih, inženirskih in organizacijskih nalog kot tudi povprečno zahtevnih raziskovalnih nalog na področju računalništva in informatike.

- necessary for successful professional work in computer and information science;
- independently tackle demanding developmental, engineering, and organisational tasks as well as moderately demanding research tasks in their fields of study.

Predvideni študijski rezultati:

Po uspešnem zaključku tega predmeta bo študent zmožen:

- poznati in razumeti sodobne pristope k razvoju programske opreme
- razumeti ključne prednosti sodobnih metod razvoja programske opreme (v primerjavi z že uveljavljenim tradicionalnim pristopom)
- uporabljati orodja, ki podpirajo sodobne metode razvoja programske opreme
- uporabiti sodobne metode razvoja programske opreme pri razvoju dejanskih softverskih projektov
- empirično ovrednotiti rezultate novih metod
- bolje razumeti različne faktorje in okoliščine, ki vplivajo na uspešnost softverskih projektov
- izboljšati sposobnosti za skupinsko delo, vodenje, načrtovanje in organizacijo, medsebojno komuniciranje, pisno in ustno poročanje.

Intended learning outcomes:

After the completion of the course a student will be able to:

- know and understand modern approaches to software development
- understand key benefits of modern software development methods (in comparison to traditional software development)
- use tools that support modern software development methods
- apply modern software development methods in the context of a real software development project
- empirically evaluate the outcomes of new methods
- increase understanding of different factors and circumstances that affect the success of a software development project
- increase professional skills like team-work, management, planning and organization, written and oral communication

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja z aktivno udeležbo študentov (razlaga, diskusija, primeri, reševanje problemov). Laboratorijske vaje s praktičnim delom na večjem projektu, ki služi kot študija primera za ovrednotenje posameznih pristopov k razvoju programske opreme.

Learning and teaching methods:

Lectures with active participation on the part of students (discussion, examples, problem solving). Lab practice requires practical work on an almost real project that serves as a case study for evaluation of different approaches to software development.

Delež (v %) /

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Napredna računalniška grafika

Course title: Advanced Computer Graphics

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Magistrski študijski program druge stopnje Računalništvo in informatika Interdisciplinarni magistrski študijski program 2. stopnje Multimedija	ni smeri	1, 2	zimski
Master study program Computer and Information Science, level 2 Interdisciplinary Master study program Multimedia, level 2	none	1, 2	fall

Vrsta predmeta / Course type

strokovni izbirni predmet / specialist elective course

Tematski sklopi / Thematic set:
Medijske tehnologije / Media technologies
Računske metode / Computational Methods
FRI C/FRI C

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

63553

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Laboratory work	Druge oblike študija Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
45	/	30	/	/	105	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

doc. dr. Matija Marolt

Jeziki /

Predavanja / Lectures:

slovenščina, angleščina

Languages:

Slovene, English

Vaje / Tutorial: slovenščina, angleščina
Slovene, English

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

--

Prerequisites:

--

Vsebina:

Predavanja:

3D predstavitve

1. polna telesa, CSG, B-Reps
2. voksi, posredno upodabljanje, volumetrično upodabljanje
3. točkovne predstavitve, pretvorba v ploskovne

Upodabljanje

1. osnove fotometrije in radiometrije, osvetljevanje, odsevanje
2. napredni modeli osvetljevanja in odsevanja, BRDF, podpovršinsko razprševanje
3. globalna osvetlitev: enačba upodabljanja, modeli za reševanje
4. Monte Carlo sledenje poti, Metropolis light transport, mapiranje fotonov

Animacija

1. interpolacija, kinematika
2. zajem gibanja, urejanje gibanja, predelava gibanja
3. dinamika: sistemi delcev in vzmeti, animacija tekočin, toga telesa, mehka telesa
4. simulacija množic
5. obrazna animacija

Content (Syllabus outline):

Lectures:

3D representations

1. solid bodies, CSG, B-Reps
2. voxels, indirect rendering, volumetric rendering
3. point based representations, mesh reconstruction

Rendering

1. foundations of radio- and photometry, lighting, reflection
2. advanced lighting models, BRDF, subsurface scattering
3. global illumination: rendering equation, models for solutions
4. Monte Carlo path tracing, Metropolis light transport, photon mapping

Animation

1. interpolation, kinematics
2. motion capture, editing and retargeting
3. dynamics: particle and mass-spring systems, animation of fluids, rigid bodies, deformable models
4. crowd simulation
5. facial animation

Vaje:

Laboratorijski projekti, na katerih študenti implementirajo lastne rešitve za vizualizacijo in animacijo 3D predmetov.

Laboratory:

Laboratory projects, where students implement their own solutions for visualization and animation of 3D models.

Temeljna literatura in viri / Readings:

1. Matt Pharr and Greg Humphreys: *Physically Based Rendering: From Theory To Implementation*. Morgan Kaufmann, Second Edition, 2010
2. Rick Parent: *Computer Animation: Algorithms and Techniques*. Morgan Kaufmann, 3. edition 2012.
3. John Hughes, Andries van Dam, Morgan McGuire, David F. Sklar, James D. Foley, Steven K. Feiner, Kurt Akeley: *Computer Graphics: Principles and Practice*. Addison-Wesley Professional; 3. edition, 2013

Cilji in kompetence:

Cilj predmeta je, da študenti razumejo matematične in fizikalne aspekte in algoritme, ki so podlaga modernih pristopov v računalniški grafiki (teoretična podlaga), ter da jih znajo aplicirati v svoje programske rešitve (praksa).

Študenti bodo pridobili naslednje kompetence:

- Zmožnost kritičnega, analitičnega in sintetičnega razmišljanja
- Zmožnost definiranja, razumevanja in reševanja ustvarjalnih profesionalnih izzivov v računalništvu in informatiki
- Sposobnost profesionalnega komuniciranja v materinem in tujem jeziku
- Sposobnost uporabe pridobljenega znanja za reševanje tehničnih in znanstvenih problemov v računalništvu; sposobnost nadgrajevanja pridobljenega znanja.
- Kompetence na področju računalništva in informatike, ki omogočajo nadaljevanje študija na tretji stopnji.

Objectives and competences:

The objective of the course is that students gain understanding of mathematical, physical and algorithmic aspects that are the basis of modern approaches in computer graphics (theory) and that they can apply them to their own software solutions (practice).

When completing the course, students will gain the following competences:

- Developing skills in critical, analytical and synthetic thinking
- The ability to define, understand and solve creative professional challenges in computer and information science
- The ability of professional communication in the native language as well as a foreign language
- The ability to apply acquired knowledge in independent work for solving technical and scientific problems in computer and information science; the ability to upgrade acquired knowledge
- Competences in computer and information science granting access to further study at 3rd cycle doctoral programmes

Predvideni študijski rezultati:

Po uspešnem zaključku tega predmeta bo študent:

- razumel delovanj metod neposredne in posredne rekonstrukcije in upodabljanja 3D predmetov
- poznal osnove radiometrije in fotometrije
- razumel delovanje metod za fotorealistično upodabljanje
- razumel in uporabljal verjetnostne metode za numerično integracijo
- razumel in uporabljal metode za numerično reševanje navadnih diferencialnih enačb
- razumel delovanje različnih vrst animacijskih algoritmov
- sposoben analizirati in implementirati napredne metode računalniške grafike na podlagi znanstvene literature

Intended learning outcomes:

After the completion of the course the student will be able to:

- understand the methods for direct and indirect reconstruction and rendering of 3D objects
- know the basics of radiometry and photometry
- understand the methods for photorealistic rendering
- understand and use probabilistic methods for numerical integration
- understand and use methods for numeric solving of ordinary differential equations
- understand the different methods for animation
- analyze and implement advanced computer graphics methods based on study of scientific literature

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja s praktičnimi demonstracijami, izvajanje laboratorijskega projekta pod mentorstvom asistenta.

Learning and teaching methods:

Lectures with practical demonstrations, laboratory work under the supervision of assistants.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

<p>Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt):</p> <p>Sprotno preverjanje (domače naloge, in projektno delo)</p> <p>Končno preverjanje (pisni in ustni izpit)</p> <p>Ocene: 6-10 pozitivno, 5 negativno (v skladu s Statutom UL).</p>	<p>50 %</p> <p>50 %</p>	<p>Type (examination, oral, coursework, project):</p> <p>Continuing (homework, project work)</p> <p>Final: (written and oral exam)</p> <p>Grading: 6-10 pass, 5 fail (according to the rules of University of Ljubljana).</p>
---	-------------------------	---

Reference nosilca / Lecturer's references:

Pet najpomembnejših del:

1. LESAR, Žiga, BOHAK, Ciril, MAROLT, Matija. Evaluation of angiogram visualization methods for fast and reliable aneurysm diagnosis. Medical imaging 2015 : image perception, observer performance, and technology assessment : 25-26 February 2015, Orlando, Florida, United States.
2. BOHAK, Ciril, SODJA, Anže, MAROLT, Matija, MITROVIĆ, Uroš, PERNUŠ, Franjo. Fast segmentation, conversion and rendering of volumetric data using GPU. IWSSIP 2014 : proceedings, (International Conference on Systems, Signals, and Image Processing (Print), ISSN 2157-8672), 2014, str. 239-242.
3. MAROLT, Matija. A connectionist approach to automatic transcription of polyphonic piano music. IEEE trans. multimedia. [Print ed.], str. 439-449, ilustr. [COBISS.SI-ID 4203860]
4. MAROLT, Matija. A mid-level representation for melody-based retrieval in audio collections. IEEE trans. multimedia. [Print ed.], Dec. 2008, vol. 10, no. 8, str. 1617-1625, ilustr. [COBISS.SI-ID 6908756]
5. PESEK, Matevž, LEONARDIS, Aleš, MAROLT, Matija. Robust real-time music transcription with a compositional hierarchical model. PloS one, ISSN 1932-6203, Jan. 2017, vol. 12, no. 1, str. 1-21 [COBISS.SI-ID 1537322179]

Celotna bibliografija je dostopna na SICRISu:

<http://sicris.izum.si/search/rsr.aspx?lang=slv&id=8948>

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Uvod v odkrivanje znanj iz podatkov

Course title: Introduction to Data Mining

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Računalništvo in informatika	Modul: Informacijski sistemi	3	zimski
Interdisciplinarni univerzitetni študijski program prve stopnje Računalništvo in in matematika	Modul: Informacijski sistemi	3	
Interdisciplinarni univerzitetni študijski program prve stopnje Multimedija		3	
Interdisciplinarni magistrski študijski program druge stopnje Multimedija	FRI 1	1	
University study programme Computer and Information Science , 1st cycle	Module: Information systems	3	fall
Interdisciplinary university study programme Computer Science and Mathematics , 1st cycle			
Interdisciplinary university study programme Multimedia, 1st cycle	Module: Information systems		
Interdisciplinary Master study program Multimedia, level 2		3	

	FRI 1	3	1

Vrsta predmeta / Course type

izbirni predmet / elective course
MM: obvezni predmet / compulsory course
izbirni predmet / elective course: FRI 1 / FRI 1

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

63251

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Laboratory work	Druge oblike študija Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
45	20	10	/	/	105	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

prof. dr. Blaž Zupan

Jeziki /

Languages:

Predavanja / Lectures:

Vaje / Tutorial:

slovenščina in angleščina

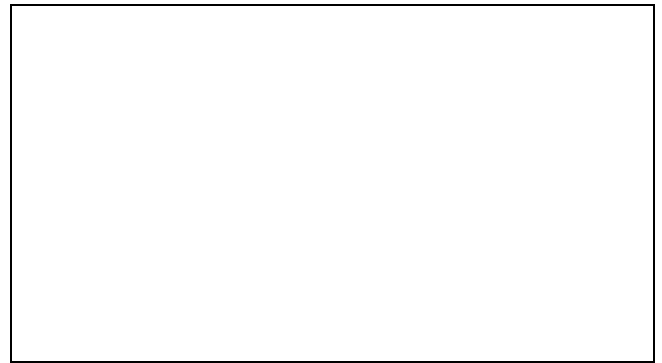
Slovene

slovenščina in angleščina

Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Predmet bo v teoriji in na praktičnih primerih obravnaval sledeče vsebine:

1. Kaj je poslovna inteligenca? Predstavitev področja skozi pregled značilnih aplikacij. Vloga tehnologij in pristopov poslovne inteligence v informacijskih sistemih in elektronskem poslovanju. Tehnologije znanja.
2. Računalniško podprto odločanje. Predstavitev in zajemanje znanja. Odločitveni modeli. Obravnavanje nepopolnih in negotovih odločitvenih podatkov. Razlaga in analiza odločitev.
3. Metode in tehnike za računalniško podporo odločanje v skupinah.
4. Uvod v tehnike odkrivanja znanj iz večdimenzionalnih podatkov. Vloga podatkovnih skladišč in predobdelave podatkov. Uvod v tehnike strojne gradnje modelov odločanja in napovednih modelov.
5. Vizualizacija podatkov in modelov.
6. Razvrščanje v skupine.
7. Tehnike poslovne inteligence na spletu. rangiranje spletnih strani. Analiza podatkov iz družabnih mrež.
8. Priporočilni sistemi.
9. Orodja in razvoj sistemov poslovne inteligence. Integracija v informacijskih sistemih. Snovanje uporabniških vmesnikov za pomoč pri odločanju.
10. Psihosociološki in etični vidiki poslovne inteligence.

Content (Syllabus outline):

The course will in theory and through practical exercises and hands-on lectures include the following topics:

1. Introduction to business intelligence. Typical applications. Role of information technology. Knowledge-based systems.
2. Computer-assisted decision support. Decision support models. Treatment of uncertain and incomplete data. Explanation and analysis.
3. Methods and techniques for group decision making.
4. Introduction to techniques of data mining and knowledge discovery in data bases, with emphasis on their application in business intelligence. Data preprocessing, modelling. Supervised and unsupervised learning.
5. Data and model visualization.
6. Data clustering.
7. Business intelligence on the world-wide-web. Page ranking. Analysis of social networks.
8. Recommendation systems.
9. Data analysis toolboxes for business intelligence and their integration in information systems. Interface design of decision support systems.
10. Psychosociological and ethical issues.

Temeljni literatura in viri / Readings:

- Zupan, B (2017) Uvod v odkrivanje znanj iz podatkov, Delovna skripta UL FRI, prosto dostopna na <https://github.com/BlazZupan/uo zp-zapiski>.
- Tan, P.-N., Steinbach, M., and Kumar, V. (2006) Introduction to Data Mining, Pearson Education.
- Dokumentacija prosto dostopnih programov za podatkovno analitiko (Orange, na strani <http://orange.biolab.si>, scikit-learn na strani <http://scikit-learn.org> in numpy na strani <http://www.numpy.org>).

Cilji in kompetence:

Cilj predmeta je spoznati metodološke osnove inteligentnih sistemov, ki so bili razviti na področju računalništva. Študente bomo naučili v praksi prepoznati njihove možne aplikacije ter tekom predmeta v okviru laboratorijskega dela naučeno znanje uporabiti na praktičnih primerih. Še posebej podrobno si bomo ogledali tehnike razvrščanja v skupine, priporočilnih sistemov, iskanja vzorcev v podatkih, gradnje napovednih modelov iz strukturiranih in tekstovnih zapisov in tehnike gradnje odločitvenih modelov.

Objectives and competences:

The aim of this course is an introduction to business intelligent methods and tools that were developed within computer science. Students will learn how to identify potential applications of business intelligence in practice. During the course, they will apply their methodological and development knowledge on real-life applications. In particular, the course will focus on data clustering, recommendations systems, association rule mining, inference of predictive models from structured and textual data, and on decision support techniques.

Predvideni študijski rezultati:

Po uspešno opravljenem predmetu bodo študenti lahko:

- Pripravili podatke v obliki tabel, primernih za uporabo strojnega učenja.
- Prepoznali, ali gre pri danih podatkih za problem odkrivanja vzorcev ali napovedovanja.
- Izbrali primerno tehniko strojnega učenja za analizo podatkov in odkrivanje vzorcev.
- Za dane podatke uporabili primerno tehniko zmanjšanja dimenzionalnosti.
- Predstavili podatke v primerni vizualizaciji.
- Za dan problem uporabili primerno tehniko za ovrednotenje rezultatov analitičnih metod.
- Uporabili knjižnice za podatkovno analitiko v programskem jeziku Python.

Intended learning outcomes:

After successful completion of the course, the students should be able to:

- Prepare the data in attribute-value format susceptible for machine learning methods.
- For a given data set, distinguish between application of supervised and unsupervised learning.
- Given the data, select the right method for its analysis.
- Use feature dimensionality reduction techniques to help in understanding of the data.
- Use the most appropriate data visualisation technique for a given problem.
- Apply the right model evaluation and scoring approaches to assess the quality of the modelling technique.
- Use Python for data analytics.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja s podporo avdio-vizualne opreme, laboratorijske vaje v računalniški učilnici z osnovno računalniško opremo. Delo posamezno in v skupinah. Velik poudarek na praktičnem delu in reševanju problemov.

Learning and teaching methods:

Lectures using modern audio-visual equipment. Individual and group-based project assignments. Emphasis on practical exercises.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Domače naloge.	50%	Homeworks.
Končno preverjanje (pisni izpit).	50%	Written exam.
Ocene: 6-10 pozitivno, 5 negativno (v skladu s Statutom UL).		Grading: 6-10 pass, 5 fail (according to the rules of University of Ljubljana).

Reference nosilca / Lecturer's references:**Pet najpomembnejših del:**

Stajdohar M, Rosengarten RD, Kokosar J, Jeran L, Blenkus D, Shaulsky G, Zupan B (2017) dictyExpress: a web-based platform for sequence data management and analytics in Dictyostelium and beyond, *BMC Bioinformatics*. 2017 Jun 2;18(1):291.

Zitnik M, Zupan B (2016) Jumping across biomedical contexts using compressive data fusion, *Bioinformatics* 15;32(12):i90-i100.

Zitnik M, Nam EA, Dinh C, Kuspa A, Shaulsky G, Zupan B (2015) Gene prioritization by compressive data fusion and chaining, *PLoS Computational Biology* 11(10):e1004552.

Staric A, Demsar J, Zupan B (2015) Concurrent software architectures for exploratory data analysis. *WIREs Data Mining and Knowledge Discovery* 5(4):165-180.

Zitnik M, Zupan B (2015) Data fusion by matrix factorization. *IEEE Transactions on Pattern Analysis and Machine Intelligence* 37(1):41-53.

Celotna bibliografija prof. dr. Zupana je dostopna na SICRISu:

<http://sicris.izum.si/search/rsr.aspx?lang=slv&id=7764>.

Celotna bibliografija prof. dr. Rajkoviča je dostopna na SICRISu:

<http://sicris.izum.si/search/rsr.aspx?lang=slv&id=4169>.

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Odkrivanje znanj iz podatkov

Course title: Data mining

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
<p>Magistrski študijski program druge stopnje Računalništvo in informatika</p> <p>Interdisciplinarni magistrski študijski program druge stopnje Računalništvo in matematika</p> <p>Interdisciplinarni magistrski študijski program druge stopnje Pedagoško računalništvo in informatika</p> <p>Interdisciplinarni magistrski študijski program druge stopnje Multimedija</p>	ni smeri	1, 2	poletni
<p>Master study program Computer and Information Science, level 2</p> <p>Interdisciplinary Master study program Computer Science and Mathematics, level 2</p> <p>Interdisciplinary Master study program Computer Science Education, level 2</p> <p>Interdisciplinary Master study program Multimedia, level 2</p>	none	1, 2	spring

Vrsta predmeta / Course type

strokovni izbirni predmet / specialist elective course
Tematski sklopi / Thematic set:
Umetna inteligenca / Artificial intelligence
FRI 2 / FRI 2

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

63525

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Laboratory work	Druge oblike študija Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
45	20	10	/	/	105	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

prof. dr. Blaž Zupan

Jeziki /

Predavanja / Lectures:

slovenščina in angleščina
Slovene and English

Languages:

Vaje / Tutorial:

slovenščina in angleščina
Slovene and English

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vpis predmeta Uvod v odkrivanje znanj iz podatkov iz predhodnih semestrov.

The following subject from previous semesters
Introduction to Data Mining.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Predmet bo v teoriji in na praktičnih primerih predstavil sledeče vsebine:

1. Predstavitev področja in klasifikacija tehnik za odkrivanje znanj iz podatkov, pregled značilnih aplikacij
2. Tehnološke platforme in razvojne metodologije (skriptna okolja, okolja za analizo podatkov z vizualnim programiranjem)
3. Predobdelava podatkov: iskanje osamelcev, zmanjševanje dimenzij (metoda glavnih komponent), izbor in konstrukcija značilk, permutacijski pristopi, diskretizacija
4. Uvrščanje v skupine, s poudarkom na tehnikah, ki lahko obravnavajo velike množice podatkov in podatkov z velikim naborom značilk, metode podpornih vektorjev, iskanje in vizualizacija interakcij
5. Tehnike razvrščanja v skupine (metode hierarhičnega združevanja, metode voditeljev), s poudarkom na tehnikah, ki lahko obravnavajo velike množice podatkov, določanje števila skupin (metoda silhuete)
6. Ocenjevanje uspešnosti napovednih modelov, kalibracijske in diskriminantne metode, ROC analiza, permutacijski pristopi
7. Vizualizacija podatkov in modelov, tehnike gradnje, analize in vizualizacije mrež
8. Tehnike odkrivanja znanj iz zbirk besedil in spletnih strani
9. Integrativni pristopi (uporaba predznanja, integracija povezav, pridobljenih iz različnih naborov podatkov)
10. Tipične napake pri snovanju pristopov ali uporabi tehnik odkrivanja znanj iz podatkov in kako se jim izognemo

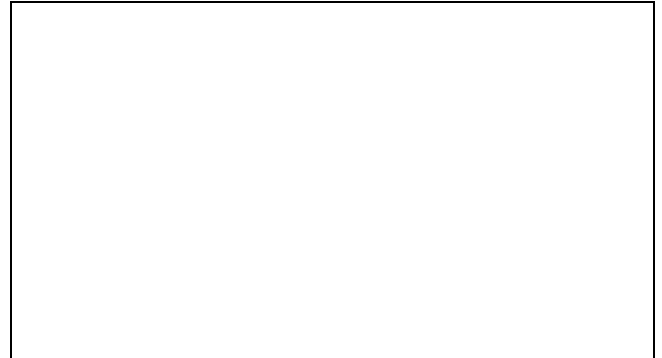
Na predavanjih bodo študenti spoznavali ključne tehnologije in orodja, s katerimi bodo tekom semestra na vajah in v okviru projektov oz. seminarskih nalog reševali praktične probleme. Poudarek bo na uporabi odprtokodnih, prosto dostopnih orodij, ki za analizo podatkov

The course will cover theoretical and practical aspects of the following data mining approaches:

1. Introduction to data mining, taxonomy of data mining approaches and tasks
2. Data mining programming environments (scripting, visual programming)
3. Data preprocessing (dimensionality reduction, feature construction, identification of outliers)
4. Classification, including support vector machines and feature interaction discovery
5. Clustering, with emphasis on techniques that can consider very large data sets, and techniques for to determine an appropriate number of clusters
6. Evaluation, including permutation-based and cross-validation approaches, statistical scoring of models
7. Data and model visualization techniques, visualization of networks
8. Text mining, text-based kernels for support vector machines
9. Integrative aspects, including ensemble methods and mining with inclusion of prior knowledge
10. Typical mistakes in data mining and how to avoid them

The course will be composed of lectures in core data mining techniques and tools, which will then be employed on practical problems during lab work. We will focus on open source solutions and modern scripting languages (e.g., Python). Students will use scripting to access various data mining techniques which they, in a programming framework, will combine into their own data mining procedures.

uporabljajo moderne skriptne jezike (npr. Python). V skriptnih okoljih bodo študenti z uporabo že obstoječih komponent razvijali lastne metode, uporabo teh preverjali na različnih podatkih, ter poročali o ocenah njihove uporabnosti in napovedne točnosti. Vaje se bodo izvajale v računalniški učilnici opremljeni z ustrežno strojno in programsko opremo.

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. Tan P-N, Steinbach M, Kumar V (2006) Introduction to data mining. Pearson Education, Boston.
2. Leskovec J, Rajaraman A, Ullman J (2014) Mining of Massive Datasets, Cambridge University Press; 2 edition.
3. Chollet F (2018) Deep learning with Python, Manning Publications.

Cilji in kompetence:

Cilj predmeta je študente seznaniti z osnovnimi in naprednimi metodami odkrivanja znanj iz podatkov, s poudarkom na njihovi praktični uporabi. Pri predmetu se bodo naučili uporabljati moderna skriptna orodja za analizo podatkov. Spoznali bodo, kako je z njimi moč implementirati nove metode za odkrivanje znanj, oziroma kako je moč obstoječe tehnike prilagoditi za obravnavo konkretnih podatkov.

Objectives and competences:

Students will learn a number of core techniques for data mining. The course will include an introduction to data mining as well as a detailed study of several selected methods. It will also focus on practical use of these methods on real-life problems. The course will use a scripting data mining environment, where students will learn how to use the existing data mining libraries and design and implement in code their own data mining solutions.

Predvideni študijski rezultati:

Po uspešnem zaključku predmeta bo študent:

- sposoben prepoznati probleme, kjer bi si pri rešitvi pomagal s tehnikami strojnega učenja,
- sposoben predstaviti problemsko znanje oziroma podatke v obliki primerne za strojno učenje,
- razumel razliko med različnimi tehnikami odkrivanja znanj iz podatkov,
- iz problema in podatkov prepoznal priložnosti in koristi uporabe posameznih tehnik podatkovne analitike,
- sposoben izdelati program za analizo podatkov in uporabo knjižnic za podatkovno analitiko v jeziku Python,

Intended learning outcomes:

After the completion of the course the student will be able to:

- recognize problems where one can apply machine learning,
- understand the process of transformation of the problem-specific data to the form suitable for data mining,
- understand the difference of various techniques of data mining in application to the real-world data,
- identify what kind of advantages of different machine learning techniques provide for specific data sets,

- razumel uporabo knjižnic za globoko učenje,
- sposoben samostojno uporabiti knjižnice za globoko učenje,
- razumel matematične osnove glavnih metod podatkovne analitike.

- be able to write Python scripts for data analytics and within them integrate various data mining libraries,
- use libraries for deep learning,
- understand the mathematics behind most of the data mining approaches.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja s podporo avdio-vizualne opreme, sprotni razvoj programskih rešitev, laboratorijske vaje v računalniški učilnici z ustrežno programsko opremo. Delo posamezno in v skupinah. Velik poudarek na praktičnem delu (npr. razvoj skript za pregledovanje in analizo podatkov) in reševanju praktičnih problemov.

Learning and teaching methods:

Combined lecturing with simultaneous use of the blackboard and computer projection (coding, visualization of models, results). Lab work in computer-equipped lecture rooms. Individual and work in team. Emphasis on practical problem solving.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

<p>Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt):</p> <p>Sprotno preverjanje (domače naloge, kolokviji in projektno delo)</p> <p>Končno preverjanje (pisni in ustni izpit)</p> <p>Ocene: 6-10 pozitivno, 5 negativno (v skladu s Statutom UL).</p>	<p>50%</p> <p>50%</p>	<p>Type (examination, oral, coursework, project):</p> <p>Continuing (homework, midterm exams, project work)</p> <p>Final (written and oral exam)</p> <p>Grading: 6-10 pass, 5 fail (according to the rules of University of Ljubljana).</p>
---	-------------------------------------	---

Reference nosilca / Lecturer's references:

Pet najpomembnejših del:

Stajdohar M, Rosengarten RD, Kokosar J, Jeran L, Blenkus D, Shaulsky G, Zupan B (2017) dictyExpress: a web-based platform for sequence data management and analytics in Dictyostelium and beyond, *BMC Bioinformatics*. 2017 Jun 2;18(1):291.

Zitnik M, Zupan B (2016) Jumping across biomedical contexts using compressive data fusion, *Bioinformatics* 15;32(12):i90-i100.

Zitnik M, Nam EA, Dinh C, Kuspa A, Shaulsky G, Zupan B (2015) Gene prioritization by compressive data fusion and chaining, *PLoS Computational Biology* 11(10):e1004552.

Staric A, Demsar J, Zupan B (2015) Concurrent software architectures for exploratory data analysis. *WIREs Data Mining and Knowledge Discovery* 5(4):165-180.

Zitnik M, Zupan B (2015) Data fusion by matrix factorization. *IEEE Transactions on Pattern Analysis and Machine Intelligence* 37(1):41-53.

Celotna bibliografija je dostopna na SICRISu:

<http://sicris.izum.si/search/rsr.aspx?lang=slv&id=7764>.

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Interaktivnost in oblikovanje informacij
Course title:	Interaction and Information Design

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
<p>Magistrski študijski program druge stopnje Računalništvo in informatika</p> <p>Interdisciplinarni magistrski študijski program 2. stopnje Računalništvo in matematika</p> <p>Interdisciplinarni magistrski študijski program druge stopnje Pedagoško računalništvo in informatika</p> <p>Interdisciplinarni magistrski študijski program druge stopnje Multimedija</p>	ni smeri	1, 2	poletni/ zimski
<p>Master study program Computer and Information Science, level 2</p> <p>Interdisciplinary Master study program Computer Science and Mathematics, level 2</p> <p>Interdisciplinary Master study program Computer Science Education, level 2</p> <p>Interdisciplinary Master study program Multimedia, level 2</p>	none	1, 2	spring/fall
		1	fall

Vrsta predmeta / Course type

strokovni izbirni predmet / specialist
elective course
Tematski sklopi / Thematic set:
Medijske tehnologije / Media
technologies
obvezni predmet / compulsory course

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

63527

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Laboratory work	Druge oblike študija Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
45	20	10	/	/	105	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

prof. dr. Franc Solina

Jeziki /
Languages:

Predavanja / Lectures: slovenščina in angleščina
Slovene and English

Vaje / Tutorial: slovenščina in angleščina
Slovene and English

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:

Prerequisites:

--

--

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Pri predmetu Interaktivnost in oblikovanj informacij bodo obravnavani celostni pristopi k oblikovanju informacij in oblikovanju interaktivnosti. Poudarek bo na računskih pristopih k vidnemu sporočanju ter na razvoju interaktivnih rešitev, produktov in vmesnikov v hipermedijskih okoljih. Oblikovanje informacij in oblikovanje interaktivnosti sta kontekstualizirani kot bistveni komponenti uporabniške izkušnje, ki v velikem delu determinira uporabnost informacijske storitve ali produkta.

Vsebina predmeta:

Oblikovanje informacij:

- Modeli vidnega zaznavanja
- Oblikovanje vidnih sporočil
- Predstavitev informacije
- Prikaz informacije
- Prikazne tehnologije
- Navigacija in interaktivnost

Interaktivno oblikovanje:

- Uporabniška izkušnja
- Konceptualni modeli interaktivnosti
- Kognitivni vidik interaktivnosti
- Kognitivni model uporabnika
- Kolaborativni in socialni vidiki
- Interaktivne tehnologije
- Razvojni proces interaktivnih rešitev
- Vrednotenje uporabnosti

Vaje:

Poudarek bo na razvoju in vrednotenju interaktivnih hipermedijskih rešitev. Študentje bodo v ustrezno opremljenem laboratoriju zasnovali in razvili več prototipov z uporabo programskih orodij za grafično procesiranje in obdelavo podatkov, ki so primerni za podporo prototipno osnovanemu razvojnemu ciklu. Poleg programskih orodij bodo pri delu uporabljani tudi senzorji, interaktivni vmesniki ter elektronske komponente. Predvideno je tudi sodelovanje podiplomskih študentov Akademije za likovno umetnost in oblikovanje.

The course is dedicated to a holistic perspective on information and interaction design. Emphasis will be given to computational aspects of visual messaging and development of interactive solutions, products and interfaces in hypermedia environments. Information and interaction design are considered as principal components of user experience that determines the usability of information services and products.

Syllabus outline:

Information design:

- Models of visual perception
- Design of visual messages
- Presentation of information
- Display of information
- Display technologies
- Navigation and interactivity

Interaction design:

- User experience
- Conceptual models of interactivity
- Cognitive perspective on interactivity
- Cognitive models of users
- Collaborative and social aspects
- Interaction technologies
- Development process of interactive solutions
- Usability assessment

Laboratory work centers around the development and evaluation of hypermedia solutions. Students will design and develop a series of prototypes using various software tools for fast development. Beside software tools, sensors, interactive interfaces and electronic devices are used. Collaboration with students of new media at the Academy of Fine Arts at University of Ljubljana is organized.

Temeljni literatura in viri / Readings:

- Christian Tominski, Interaction for Visualization, Morgan & Claypool, 2015.
- Robert Spence, Information visualization: Design for Interaction, 2007.
- Ben Fry, Visualizing Data, O.'Reilly, 2008.

Cilji in kompetence:

Cilj predmeta je študente naučiti oblikovanja in podajanja informacij ter oblikovanja interaktivnosti s poudarkom na razvoju uporabniško in podatkovno osredotočenih multimedijskih programskih rešitev.

Objectives and competences:

To teach the design and presentation of information with emphasis on interactivity based on user and data centered multimedia software solutions.

Predvideni študijski rezultati:**Intended learning outcomes:**

Znanje in razumevanje:

Poznavanje in razumevanje teoretičnih osnov:

- vidnega zaznavanja,
- vizualizacije informacij,
- interaktivnosti,
- obogatene resničnosti.

Uporaba:

Snovanje in implementiranje praktičnih rešitev s področja interaktivnosti in oblikovanja informacij v inteligentnih sistemih, npr. za

- učenje,
- analizo slikovnih informacij,
- video nadzor,
- kreiranje in vzdrževanje novomedijske umetnosti.

Refleksija:

Spoznavanje in razumevanje vloge sodobne informacijske tehnologije v družbi nasploh, še posebej pa v umetnosti, ki nudi širok spekter možnosti za eksperimentiranje s to tehnologijo. Premislek tudi o zasvojenosti s to tehnologijo.

Prenosljive spretnosti - niso vezane le na en predmet:

Sposobnost poglobljenega samostojnega in multidisciplinarnega raziskovanja na osnovi strokovne literature in eksperimentalnega dela. Implementacija ciljno usmerjenih praktičnih rešitev.

Knowledge and understanding: Comprehension of basic principles of:

- visual perception
- information visualization
- interactivity
- augmented reality.

Application:

Development of practical solutions of interactivity and information design for intelligent systems, for example for:

- learning,
- analysis of images
- video surveyance,
- creation and preservation of new media art.

Reflection: Wholesome comprehension of the role of modern information technology in society in general and in particular in fine arts which offers a broad spectrum of possibilities for experimentation with these technologies. Reflection about the addiction with new information technology.

Transferable skills:

Capability to tackle independently multidisciplinary research projects with the help of literature research and experimental work. Implementation of goal directed practical solutions.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja s podporo avdio-vizualne opreme. Laboratorijske vaje v učilnici z ustrezno strojno in programsko opremo. Delo posamezno in v skupinah. Praktično delo in vrednotenje produktov.

Learning and teaching methods:

Lectures using audio visual equipment. Laboratory work with special hardware and software tools. Individual and team assignments. Practical work and evaluation of products.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt): Sprotno preverjanje (domače naloge, kolokviji in projektno delo) Končno preverjanje (pisni in ustni izpit) Ocene: 6-10 pozitivno, 5 negativno (v skladu s Statutom UL).	50% 50%	Type (examination, oral, coursework, project): Continuing (homework, midterm exams, project work) Final (written and oral exam) Grading: 6-10 pass, 5 fail (according to the rules of University of Ljubljana).

Reference nosilca / Lecturer's references:

Sedem del, vezanih na vsebino predmeta:

1. F. Solina, B. Meden. Light fountain - a virtually enhanced stone sculpture. *Digital Creativity* 28 (2): 89-102, 2017.
2. A. Jaklič, F. Solina, L. Šajn. User interface for a better eye contact in videoconferencing. *Displays* 46: 25-36, 2017.
3. B. Batagelj, F. Solina. Preservation of an interactive computer-based art installation—a case study. *International journal of arts & technology* 10 (3): 206-230, 2017.
4. A. Jaklič, M. Erič, I. Mihajlovič, Ž. Stopinšek, F. Solina. Volumetric models from 3D point clouds: The case study of sarcophagi cargo from a 2nd/3rd century AD Roman shipwreck near Sutivan on island Brač, Croatia. *Journal of Archaeological Science* 62 (October 2015): 143-152, 2015.
5. E. Pavlin, Ž. Elsner, T. Jagodnik, B. Batagelj, F. Solina. From illustrations to an interactive art installation. *Journal of Information, Communication and Ethics in Society* 13 (2): 130-145, 2015.
6. B. Batagelj, F. Solina. Image-Based Biometrics in Forensic Science. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo* 66 (3): 259-266, 2015.
7. F. Solina. 15 seconds of fame. *Leonardo* 37 (2): 105-110, 2004.

Celotna bibliografija je dostopna na SICRISu:

<http://sicris.izum.si/search/rsr.aspx?lang=slv&id=6749>.

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Informacijska varnost in zasebnost

Course title: Information Security and Privacy

Študijski program in stopnja	Študijska smer	Letnik	Semester
Study programme and level	Study field	Academic year	Semester
<p>Magistrski študijski program druge stopnje Računalništvo in informatika</p> <p>Interdisciplinarni magistrski študijski program druge stopnje Računalništvo in matematika</p> <p>Interdisciplinarni magistrski študijski program druge stopnje Pedagoško računalništvo in informatika</p> <p>Interdisciplinarni magistrski študijski program druge stopnje Multimedija</p>	<p>ni smeri</p>	<p>1, 2</p> <p>1</p>	<p>zimski</p>
<p>Master study program Computer and Information Science, level 2</p> <p>Interdisciplinary Master study program Computer Science and Mathematics, level 2</p> <p>Interdisciplinary Master study program Computer Science Education, level 2</p> <p>Interdisciplinary Master study program Multimedia, level 2</p>	<p>none</p>	<p>1, 2</p> <p>1</p>	<p>fall</p>

Vrsta predmeta / Course type

strokovni izbirni predmet / specialist elective course

Tematski sklopi / Thematic set:

Programska oprema / Software

Informacijski sistemi in sistemi za upravljanje / Information and management systems

Omrežja in varnost / Computer networks and security

FRI 1 / FRI 1

FRI B / FRI B

FRI D / FRI D

Univerzitetna koda predmeta / University course code: 63521

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Laboratory work	Druge oblike študija Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
45	/	30	/	/	105	6

Nosilec predmeta / Lecturer: prof. dr. Denis Trček

Jeziki /

Predavanja / Lectures: slovenščina in angleščina
Slovene and English

Languages:

Vaje / Tutorial: slovenščina in angleščina
Slovene and English

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

<ul style="list-style-type: none"> • Uvodni pregled področja. • Ključne organizacije in standardi (ISO, ITU-T, IETF, W3C, OASIS, OMA). • Varnostni mehanizmi in varnostne storitve (principi in praktične izvedbe overjanja, zaupnosti, celovitosti, nezatajljivosti, nadzora dostopa, beleženja in alarmiranja), infrastruktura javnih ključev (časovna normala, upravljanje imenskega prostora, operativni protokoli), osnove kvantnega procesiranja (kvantna izmenjava ključev). • Infrastruktura za overjanje, avtorizacijo in nadzor (principi, primeri standardiziranih rešitev – RADIUS in Diameter). • Varovanje na fizičnem in linijskem sloju (protokoli WEP, WPA1 in WPA2). • Varovanje na mrežnem, transportnem in aplikacijskem sloju, vključno z internetom stvari in računalništvom v oblaku (protokoli IPSec, TLS, S/MIME, SET, XMLSec, SAML, XACML, WS-*). • Formalne metode (taksonomija formalnih metod in primeri kot so metoda R. Rueppla, logika BAN). • Obvladovanje zasebnosti (senzorske mreže, rešitve RFID) in obvladovanje zaupanja ter ugleda v storitvenih arhitekturah. • Varnostno usmerjeno programsko inženirstva (prverjanje modelov). • Obvladovanje tveganj pri varovanju informacijskih sistemov, organizacijski pristopi ter obvladovanje človeškega dejavnika (varnostne politike, modeliranje človeškega dejavnika in simulacije). • Akreditacijski in nadzorno-revizijski postopki varnosti informacijskih sistemov (ISO 2700X, CISSP) ter evalvacijski postopki za zagotavljanje varnosti strojno-programskih komponent (Common Criteria). • Temeljna zakonodaja (direktive EU in nacionalne implementacije). • Zaključki. • Addendum: Mini vložki s praktičnim delom, ki pokrivajo najnovejše trende. 	<ul style="list-style-type: none"> • Introduction. • Key standards and organizations (ISO, ITU-T, IETF, W3C, OASIS, OMA). • Security mechanisms, security services (principles and practical implementations of authentication, confidentiality, integrity, non-repudiation, access control, logging and alarming), public key infrastructure (time base, name space management, operational protocols), quantum computing basics (quantum key exchange). • Authentication, authorization and accounting infrastructure (principles, examples of standardized solutions like RADIUS and Diameter). • Security of physical and data layers (example protocols are WEP, WPA1 and WPA2). • Security of network, transport and application layers, including internet of things and clouds (example protocols are IPSec, TLS, S/MIME, SET, XMLSec, SAML, XACML, WS-*). • Formal methods (taxonomy of formal methods, examples like R. Rueppl's method, logic BAN). • Privacy management and privacy by design (sensor networks, RFID systems) with trust management and reputation management basics in services oriented architectures. • Secure programming (model checking). • Risk management in IS, organizational views and human factor views (security policies, human factor modelling and simulations). • Accreditation and auditing of IS related to security (ISO 2700X, CISSP), and standards for technical implementations of hardware and software components (Common Criteria). • Basic legislation in the area of IS security and privacy (EU directives, national implementations). • Conclusions. • Addendum: Mini practical tasks covering the latest selected technological issues.
---	--

Temeljni literatura in viri / Readings:

- D. Trček: Information Systems Security and Privacy, Springer, New York, Heidelberg, 2006.
- D. Trček, Informacijska varnost in zasebnost, kopije prosojnic, FRI UL 2017/2018.

Cilji in kompetence:

Cilj predmeta je, da študentje aktivno osvojijo znanja varovanja omrežij in zasebnosti v sodobnih informacijskih sistemih in sicer za namen skrbništva (administracije), kot tudi namen razvoja novih rešitev.

Kategorizirane kompetence:

-Razvijanje sposobnosti kritičnega, analitičnega in sintetičnega razmišljanja.

-Sposobnost definiranja, razumevanja in reševanja kreativnih profesionalnih izzivov na področju računalništva in informatike.

-Sposobnost profesionalnega komuniciranja v materinem in tujem jeziku.

-Sposobnost biti skladen z varnostnimi, funkcionalnimi in okoljskimi zahtevami.

-Sposobnost razumevanja in uporabe znanja računalništva in informatike na drugih relevantnih področjih (ekonomija, organizacija, umetnost, itd.).

-Praktična znanja in sposobnosti na področju strojne in programske opreme ter informacijske tehnologije za uspešno profesionalno delo.

Objectives and competences:

The goal of the course is to educate students to be able to actively provide security and privacy in contemporary information systems, be it as systems administrators, or developers of new solutions.

Categorized competences:

- Developing skills in critical, analytical and synthetic thinking.

- The ability to define, understand and solve creative professional challenges in computer and information science.

- The ability of professional communication in the native language as well as a foreign language.

- Compliance with security, functional, economic and environmental principles.

- The ability to understand and apply computer and information science knowledge to other technical and relevant fields (economics, organisational science, fine arts, etc).

-Practical knowledge and skills of computer hardware, software and information technology necessary for successful professional work in computer and information science.

Predvideni študijski rezultati:

Po zaključku predmeta bo študent:

-poznal in razumel principe varovanja informacijskih sistemov ter zagotavljanja zasebnosti;

Intended learning outcomes:

After completing this course a student will:

-know and be familiar with principles for providing security and privacy in information systems;

<p>-poznal in razumel standardne rešitve na tem področju;</p> <p>-sposoben operativno upravljati informacijske sisteme s stališča zagotavljanja varnosti in zasebnosti;</p> <p>-znal razvijati enostavnejše varnostne rešitve;</p> <p>-sposoben interne revizije informacijskih sistemov s stališča varnosti;</p> <p>-znal specificirati varnostno politiko.</p>	<p>-know and understand standard solutions in this area;</p> <p>-be able to administer security and privacy of information systems;</p> <p>-be able to develop simpler solutions in this domain;</p> <p>-be qualified for internal security and privacy auditing;</p> <p>-be able to define security policy.</p>
--	--

Metode poučevanja in učenja:

<p>Predavanja, vaje s projektnim delom (praktične prototipne implementacije), lastne predavitve.</p> <p>Udeležba na vajah je obvezna (zahtevan procent udeležbe se določi ob začetku študijskega leta).</p> <p>Nosilec predmeta lahko določi obvezno udeležbo tudi na predavanjih.</p>
--

Learning and teaching methods:

<p>Lectures, laboratory work (with practical prototype implementations), students' presentations.</p> <p>Attendance of laboratory work is mandatory (the exact percentage is announced at the beginning of a study year).</p> <p>The lecturer may impose mandatory attendance of lectures.</p>
--

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

<p>50 % ocene predstavlja sprotno delo študenta v obliki preverjanj na vajah (domače naloge, kvizi, praktičen projekt),</p> <p>50 % ocene pa predstavlja izpit, ki je načeloma v pisni obliki, lahko pa tudi v pisni in ustni obliki (pri čemer lahko nosilec namesto ustnega izpita uvede zagovor seminarja).</p> <p>Za uspešno opravljene obveznosti pri predmetu morata biti pozitivni obe delni oceni. Pristop k pisnemu izpitu je možen le po uspešno opravljenih obveznostih pri vajah (in v primeru dodatnih zahtev, ki se nanašajo na predavanja, po izpolnitvi le-teh).</p>	<p>50%</p> <p>50%</p>	<p>50% of the final grade is obtained on the basis of on-going laboratory work (home-works, quizzes, practical project implementations and presentations). The other 50% is obtained on the basis of a written exam, or written and oral exam (the lecturer may decide that a coursework replaces the oral exam).</p> <p>To be eligible for the written exam, a candidate must have successfully completed laboratory work, and fulfilled other obligations related to lecturing that the lecturer may have imposed. For successful completion of the course both grades have to be positive.</p>
--	-------------------------------------	---

Ocene: 6-10 pozitivno, 5 negativno (v skladu s Statutom UL).		Grading: 6-10 pass, 5 fail (according to the rules of University of Ljubljana).
--	--	---

Reference nosilca / Lecturer's references:

Nekaj najpomembnejših del:

1. Trček D, Wireless sensors grouping proofs for medical care and ambient assisted-living deployment, *Sensors*, vol. 16, no. 1, str. 1-12, 2016.
2. Trček D., Likar B., Driving information systems security through innovations : first indications, *Cybernetics and systems*, ISSN 0196-9722, 2014.
3. Trček D., Qualitative assessment dynamics : complementing trust methods for decision making, *International journal of information technology & decision making*. vol. 13, no. 1, str. 155-173, 2014.
4. Trček D., Lightweight protocols and privacy for all-in-silicon objects, *Ad hoc networks*, ISSN 1570-8705, July 2013, vol. 11, no. 5, str. 1619-1628.
5. Trček D., Brodnik A., Hard and soft security provisioning for computationally weak pervasive computing systems in e-health, *IEEE wireless communications*, vol. 20, no. 4, 8 str., 2013.

Celotna bibliografija je dostopna na SICRISu:

The whole bibliography can be obtained at the below URL:

<http://sicris.izum.si/search/rsr.aspx?lang=slv&id=7226>.

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Digitalno trženje
Course title:	Digital marketing

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Interdisciplinarni magistrski študijski program 2. stopnje Multimedija		1	zimski
Interdisciplinary Master study program Multimedia, level 2		1	fall

Vrsta predmeta / Course type

strokovni izbirni predmet / specialist elective course
skupina predmetov / course group:
FRI 1 / FRI 1

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
45		30			105	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

prof. dr. Vesna Žabkar

Jeziki /

Predavanja / Lectures: Slovenski / Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial: Slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vpis v ustrezen letnik študija.

Enrolment in the relevant year of studies.

Vsebina:

Zaradi hitrih sprememb na tem področju se bo vsebina predmeta prilagajala razvoju:

1. Uvod v digitalno trženje
2. Značilnosti in vedenje porabnikov v digitalnem trženju
3. Digitalno trženje in trženjsko raziskovanje
4. Izdelki in storitve v digitalnem trženju
5. Posebnosti oblikovanja cen v digitalnem trženju
6. Tržne poti v digitalnem trženju
7. Digitalno trženjsko komuniciranje
8. Trženjski odnosi v digitalnem trženju
9. Poslovni modeli digitalnega trženja
10. Trženjski načrt za potrebe digitalnega trženja

Content (Syllabus outline):

Due to the rapid changes the course content will accommodate the development in this area:

1. Introduction to Digital Marketing
2. The characteristics and behavior of consumers in the digital marketing
3. The digital marketing and market research
4. Products and services in digital marketing
5. Special pricing in the digital marketing
6. Marketing channels in digital marketing
7. Digital Marketing Communications
8. Marketing relationships in the digital marketing
9. Business Models of Digital Marketing
10. The marketing plan for the needs of digital marketing

Temeljni literatura in viri / Readings:

Chaffey, D., Ellis-Chadwick, F.: Digital Marketing: Strategy, Implementation and Practice, 5/E (2012) (www.smartinsights.com)

Izbrani članki in relevantne povezave na spletni strani predmeta.

/ Selected articles and relevant links to sources from the course web-page

Cilji in kompetence:

Objectives and competences:

- Seznaniti slušatelje z vplivom in možnostmi učinkovite uporabe novih tehnologij na področju trženja.
- Spodbuditi h kritičnem vrednotenju informacijskih tehnologij in vpliva na veljavna prepričanja, paradigme ter strateške, operativne in taktične okvire trženja.
- Poudariti strateški vidik in potencialno uporabo e-trženjskih orodij za spremembo trženjskih strategij.
- Spodbuditi skupinsko delo s pomočjo uporabe najnovejših informacijskih tehnologij in uporabo pridobljenega znanja pri reševanju konkretnih problemov.
- Seznaniti s konkretnimi primeri iz prakse digitalnega trženja.
- Skozi vsebino in način dela pri predmetu poudariti tudi etični vidik in pri študentih spodbuditi občutljivost za vprašanja, ki jih človeku postavljajo tehnološki dosežki.

- To acquaint students with the influence and the potential efficient use of new technologies in the field of marketing.
- To support critical evaluation of information technologies and the impact on the existing beliefs, paradigms and the strategic, operational and tactical marketing frameworks.
- To emphasize the strategic aspect and the potential use of e- marketing tools to change marketing strategies.
- To encourage teamwork through the use of new information technologies and the application of acquired knowledge to solve specific problems.
- To acquaint with concrete examples from practice of digital marketing.
- Through the content and method of work of the course to emphasize the ethical aspect and stimulate the students' sensitivity to the issues raised by technological advancement.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- Razumevanje vpliva in možnostmi učinkovite uporabe novih tehnologij na področju trženja.
- Kritično vrednotenje informacijskih tehnologij in vpliva na veljavna prepričanja, paradigme ter strateške, operativne in taktične okvire trženja.
- Poznavanje strateškega vidika in potencialne uporabe e-trženjskih orodij za spremembo trženjskih strategij.
- Poznavanje orodij za reševanju konkretnih problemov s področja digitalnega trženja.
- Razumevanje etičnega vidika glede vprašanj, ki jih človeku postavljajo tehnološki dosežki.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

- Understanding the impact and possibilities of efficient use of new technologies in the field of marketing.
- Critical evaluation of information technologies and the impact on the existing beliefs, paradigm and the strategic, operational and tactical marketing frameworks.
- Knowledge of strategic perspective and potential use of e-marketing tools to change marketing strategies.
- Knowledge of tools for solving specific problems in the field of digital marketing.
- Understanding the ethical point of view on the issues raised by human technological achievements.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja s sodelovanjem gostov iz prakse. Seminarji: Omogočajo poglobljanje znanj o digitalnem trženju. Študenti analizirajo študijske primere in razpravljajo o praktičnih trženjskih problemih. V skupinah skozi cel semester pripravljajo projekt oz. e-trženjski načrt na konkretnih primerih digitalnega trženja. Namen projekta je preverjanje razumevanja ključnih konceptov in orodij ter spodbujanje uporabe orodij za odkrivanje in reševanje poslovnih problemov. Projekt je pripravljen v pisni obliki (do 20 strani + priloge) in ustno predstavljen v okviru seminarjev (30 minut predstavitev + 15 minut diskusija). Primeri so obravnavani teoretično v okviru predavanj in praktično v okviru vaj. Skupinska priprava in zagovor seminarske naloge na eno od tem digitalnega trženja.

Learning and teaching methods:

Lectures: With the participation of guests from practice.

Seminars: They allow deepening knowledge of digital marketing. Students analyze case studies and discuss practical marketing problems. In groups throughout the semester they prepare a project (e-marketing plan) based on concrete examples from digital marketing. The project aims at verifying the understanding of key concepts and tools and promoting the use of tools to detect and solve business problems. The project is prepared in writing (up to 20 pages + annexes) and defended orally in the course seminars (30 minutes presentation + 15 minutes discussion).

Examples are discussed in lectures and practical exercises. Block preparation and presentation of a seminar paper on one of the topics of digital marketing is required.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

<p>Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt)</p> <p>Končno izpitno oceno tvorijo analiza študijskih primerov (do 40 točk) in projekt trženjskega načrta (do 60 točk). Sestava točk pri projektu e-trženjskega načrta:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Do 50 točk: pisna oblika strateškega trženjskega načrta * Do 10 točk: predstavitev načrta <p>Seminar in študijski primer je treba opraviti v istem študijskem letu.</p>		<p>Type (examination, oral, coursework, project):</p> <p>The final exam grade includes the case study analysis (40 points) and project marketing plan (60 points). Composition of the points in the project e-marketing plan:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Up to 50 points: a written form of a strategic marketing plan * Up to 10 points: presentation of the plan <p>The seminar and case study should be carried out in the same academic year.</p>
---	--	---

Reference nosilca / Lecturer's references:

ARSLANAGIĆ-KALAJDŽIĆ, Maja, ŽABKAR, Vesna. The external effect of marketing accountability in business relationships : exploring the role of customer perceived value. Industrial marketing management, ISSN 0019-8501. [Print ed.], Apr. 2015, vol. 46, str. 83-97, doi: 10.1016/j.indmarman.2015.03.002. [COBISS.SI-ID 22510310]

RAVNIK, Robert, SOLINA, Franc, ŽABKAR, Vesna. Modelling in-store consumer behaviour using machine learning and digital signage audience measurement data. V: DISTANTE, Cosimo (ur.), BATTIATO, Sebastiano (ur.), CAVALLARO, Andrea (ur.). Video analytics for audience measurement : First International Workshop, VAAM 2014, Stockholm, Sweden, August 24, 2014 : revised selected papers, (Lecture notes in computer

science, ISSN 0302-9743, Image processing, computer vision, pattern recognition, and graphics, 8811). Heidelberg [etc.]: Springer, cop. 2014, str. 123-133, tabelle. [COBISS.SI-ID 1536031683]

BODLAJ, Mateja, COENDERS, Germà, ŽABKAR, Vesna. Responsive and proactive market orientation and innovation success under market and technological turbulence. *Journal of business economics and management*, 2012, vol. 13, no. 4, str. 666-687, doi: 10.3846/16111699.2011.620143. [COBISS.SI-ID 21306086]

OGRAJENŠEK, Irena, ŽABKAR, Vesna. Enhancing the value of survey data on consumer satisfaction in the frame of a consumer loyalty programme : case of a Slovenian retailer. *Quality technology & quantitative management*, ISSN 1684-3703, Jun. 2010, vol. 7, no. 2, str. 133-147. [COBISS.SI-ID 19365350]

ČATER, Barbara, ŽABKAR, Vesna. Antecedents and consequences of commitment in marketing research services : the client's perspective. *Industrial marketing management*, ISSN 0019-8501. [Print ed.], Oct. 2009, vol. 38, no. 7, str. 785-797, ilustr., doi: 10.1016/j.indmarman.2007.10.004. [COBISS.SI-ID 18541798]

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Numerična matematika

Course title: Numerical mathematics

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Magistrski študijski program druge stopnje Računalništvo in informatika Interdisciplinarni magistrski študijski program druge stopnje Pedagoško računalništvo in informatika Interdisciplinarni magistrski študijski program druge stopnje Multimedija	ni smeri	1, 2	poletni / zimski
Master study program Computer and Information Science, level 2 Interdisciplinary Master study program Computer Science Education, level 2 Interdisciplinary Master study program Multimedia, level 2	none	1, 2	spring / zimski

Vrsta predmeta / Course type

strokovni izbirni predmet / specialist elective course

Tematski sklopi / Thematic set:

Algoritmika / Algorithmics

Računske metode / Computational methods

FRI 2 / FRI 2

FRI A / FRI A

Univerzitetna koda predmeta / University course code: 63522

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Laboratory work	Druge oblike študija Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
45	/	30	/	/	105	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

prof. dr. Bojan Orel

Jeziki /

Predavanja / Lectures:

slovenščina in angleščina
Slovene and English

Languages:

Vaje / Tutorial:

slovenščina in angleščina
Slovene and English

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

--

--

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Predavanja:

- a) Uvod v numerično računanje (osnove numeričnih napak in stabilnost numeričnih algoritmov);
- b) Linearna algebra: sistemi linearnih enačb (direktne in iterativne metode), lastne vrednosti matrik (inverzna in QR iteracija);
- c) Interpolacija in aproksimacija (Lagrangeova in Newtonova interpolacija, metoda najmanjših kvadratov, trigonometrična aproksimacija);
- d) Numerično integriranje (Newton-Cotesove formule, Rombergova metoda, Gaussove integracijske formule, ocenjevanje napake in izbira koraka, numerično računanje odvodov);

Lectures:

1. Introduction to numerical computing (numerical errors and stability of numerical algorithms);
2. Linear algebra: systems of linear equations (direct and iterative methods). Matrix eigenvalues (inverse and QR iteration);
3. Interpolation and approximation (Lagrange and Newton interpolation formulas, least squares method, trigonometric approximation);
4. Numerical integration (Newton-Cotes formulas, Romberg integration, Gauss integration formulas, error estimation and step-size selection, numerical differentiation);

<p>e) Reševanje diferencialnih enačb (osnovne eno- in več-stopenjske metode, stabilnost, enačbe višjih redov, sistemi diferencialnih enačb, robni problemi), parcialne diferencialne enačbe (metode končnih diferenc, končnih elementov in spektralne metode).</p> <p>Vaje:</p> <p>Pri vajah bodo študentje s pomočjo numeričnih metod reševali različne (uporabne) probleme.</p> <p>Domače naloge:</p> <p>Z domačimi nalogami bodo študentje preverjali in s samostojnim delom utrdili doseženo znanje.</p>	<p>5. Ordinary differential equations (basic one- and multistep formulas, stability, higher order equations, systems of differential equations, boundary value problems), partial differential equations (finite difference, finite element and spectral methods).</p> <p>Tutorials: Tutorials will illustrate and/or expand concepts presented in lectures by working through (real life) example problems.</p> <p>Homeworks: Homeworks are essential part of the course. With homeworks the students will test and upgrade their knowledge.</p>
--	---

Temeljni literatura in viri / Readings:

Obvezna literatura: Bojan Orel: Osnove numerične matematike

Dodatna literatura:

- 15.K. Atkinson: Elementary Numerical Analysis
- 16.S. D. Conte & C. de Boor: Elementary Numerical Analysis
- 17.B. N. Datta: Numerical Linear Algebra and Applications

Cilji in kompetence:

Cilj predmeta je študentom računalništva in informatike predstaviti osnovne metode numerične matematike in jih usposobiti za samostojno reševanje numeričnih problemov, ki jih bodo lahko srečali pri svojem strokovnem delu.

Objectives and competences:

This course explores the basic methods of numerical mathematics. Successful students be able to solve numerical problems they will encounter in their work.

Predvideni študijski rezultati:

Študent naj bi po uspešno opravljenem predmetu:

- poznal in razumel osnovne numerične metode,
- poznal prednosti in slabosti različnih numeričnih metod,
- znal uporabljati ustrezne numerične metode pri reševanju problemov iz strokovnega dela,

Intended learning outcomes:

After successfully completing the course, the students will be able to:

- understand and use basic numerical methods,
- know and understand their advantages and weaknesses,

5. OREL, Bojan. Accumulation of global error in Lie group methods for linear ordinary differential equations. *Electronic Transactions on Numerical analysis* 37, 2010, 252-262.

Celotna bibliografija je dostopna na SICRISu: <http://sicris.izum.si/search/rsr.aspx?lang=slv&id=6758>.

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Obdelava naravnega jezika
Course title:	Natural language processing

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Magistrski študijski program druge stopnje Računalništvo in informatika	ni smeri	1, 2	zimski
Master study program Computer and Information Science, level 2	none	1, 2	fall

Vrsta predmeta / Course type

strokovni izbirni predmet / specialist elective course

Tematski sklopi / Thematic set:
 Umetna inteligenca / Artificial Intelligence
 Medijske tehnologije / Media technologies
 Informacijski sistemi in sistemi za upravljanje /
 Information and Management Systems

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

63555

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Laboratory work	Druge oblike študija Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
45	10	20	/	/	105	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

izr. prof. dr. Marko Robnik Šikonja

Jeziki /

Languages:

Predavanja / Lectures:

slovenščina, angleščina

Slovene, English

Vaje / Tutorial:

slovenščina, angleščina

Slovene, English

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Priporočamo solidno predznanje verjetnosti in statistike, programiranja, strojnega učenja in algoritmov.

Knowledge of probability and statistics, programming, machine learning, and algorithms is recommended.

Vsebina:

Vsebina predmeta temelji na izboru sodobnih statističnih tehnik obdelave naravnega jezika podkrepjenih s praktično rabo. V predavanjih predstavimo glavne pristope in pojasnimo delovanje posameznih metod in njihovo teoretično ozadje. V okviru laboratorijskih vaj znanje povežemo s praktično rabo in ga utrdimo z uporabo odprtokodnih sistemov za obdelavo naravnega jezika. Študenti rešujejo naloge, ki temeljijo na realnih raziskovalnih in praktičnih problemih, pretežno v slovenskem in angleškem jeziku.

1. Uvod: motivacija, razumevanje jezika, Turingov test, tradicionalni in statističen pristop.
2. Jezikovni viri: korpusi, slovarji, tezavri, omrežja in semantične baze, pregled orodij.
3. Lingvistika: fonologija in morfologija, sintaktična analiza, formalne gramatike.
4. Uporaba avtomatov in gramatik: avtomati in algoritmi za iskanje nizov, prepoznavanje sintakse, gramatično razčlenjevanje.
5. Oblikoslovno označevanje besedil: vrste oznak, lematizacija, ngrami, skriti markovski model, označevanje s pravili.
6. Računska in leksikalna semantika: predstavitev pomena, metode s pravili, leksikalna semantika.
7. Razvrščanje besedil in mere podobnosti: kosinusna razdalja, jezikovna omrežja in grafi, WordNet, vektorska predstavitev, uteževanje vektorjev, semantična korelacija.
8. Tekstovno rudarjenje: prilagojene klasifikacijske metode, metoda podpornih vektorjev na dokumentih, izbira atributov.
9. Globoka omrežja in besedila: predstavitev besedil za uporabo v globokih nevronskih

Content (Syllabus outline):

The syllabus is based on a selection of modern statistical natural learning techniques and their practical use. The lectures introduce the main tasks and techniques, explain their operation and theoretical background. During practical sessions and seminars the gained knowledge is applied to language practical task using open source tools. Student investigate and solve assignments, based on real-world research and commercial problems form English and Slovene languages.

1. Introduction to natural language processing: motivation, language understanding, Turing test, traditional and statistical approaches.
2. Language resources: corpuses, dictionaries, thesauruses, networks and semantic data bases, overview of tools.
3. Linguistics: phonology and morphology, syntactical analysis, formal grammars.
4. Using automata and grammars: automata and algorithms for searching strings, syntax parsing, dependency parsing.
5. Part-of-speech tagging: types of tags, lemmatization, ngrams, Hidden Markov model, rule-based tagging.
6. Computational and lexical semantics: semantic representations, rule-to-rule approaches, semantic role labelling.
7. Clustering words and text similarity measures: cosine distance, language networks and graphs, WordNet, vector representation, vector weighting, semantic correlation.
8. Text mining: adaptation of classification methods to the specifics of text, support vector machines for language, feature selection.

<p>mrežah, avtoenkoderji, rekurzivne nevronske mreže.</p> <ol style="list-style-type: none"> 10. Povzemanje: predstavitev besedil, matrična faktorizacija, ekstrakcijske metode, povpraševane metode. 11. Strojno prevajanje: jezikovni model, prevajalni model, poravnava jezikov, parametri modelov, izzivi v prevajanju. 12. Dopolnjevanje besedil z drugimi viri informacij: heterogena omrežja, predstavitev word2vec, heterogeni ansambli klasifikatorjev, analiza povezav. 13. Metodologija in evalvacija pri obdelavi naravnega jezika. 	<ol style="list-style-type: none"> 9. Deep networks for text: document representations for deep neural networks, autoencoders, recurrent neural networks. 10. Text summarization: text representations, matrix factorization, multi-document summarization, extractive methods, query based methods. 11. Machine translation: language model, translation model, alignment model, challenges in machine translation. 12. Augmenting text with other data sources: heterogeneous networks, word2vec representation, heterogeneous ensembles of classifiers, link analysis. 13. Methodology and evaluation in NLP.
---	---

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. Jurafsky, David and Martin, James H. *Speech and Language Processing: An Introduction to Natural Language Processing, Computational Linguistics and Speech Recognition*, 2nd and 3rd draft. Upper Saddle River, NJ: Prentice-Hall, 2009 and 2017.
2. Aggarwal, Charu C., and Zhai, ChengXiang. *Mining text data*. Springer Science & Business Media, 2012.
3. Bird, Steven, Ewan Klein, and Edward Loper. *Natural language processing with Python*. O'Reilly Media, Inc., 2009.

Cilji in kompetence:

Študenti se bodo naučili teorije in rabe osnovnih algoritmov in pristopov na področju obdelave naravnega jezika. Študenti bodo:

- razumeli pristope k analizi sintakse in semantike na področju obdelave naravnega jezika;
- razumeli pristope k povzemanju dokumentov;
- razumeli delovanje statističnih pristopov k strojnemu prevajanju,
- razumeli uporabo metod strojnega učenja v obdelavi naravnega jezika: skritega Markovskega modela, verjetnostnih kontekstno neodvisnih gramatik in algoritma EM,
- znali uporabiti orodja za obdelavo naravnega jezika.

Objectives and competences:

Upon completion of the course, students shall be able to explain and apply fundamental algorithms and techniques in the area of natural language processing. In particular, students will:

- understand approaches to syntax and semantics in NLP,
- understand approaches to summarization
- understand statistical approaches to machine translation,
- understand machine learning techniques used in NLP, including hidden Markov models, probabilistic context-free grammars, and the EM algorithm as applied within NLP,
- know how to apply standard natural language processing tools.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

1. ROBNIK ŠIKONJA, Marko, KONONENKO, Igor. Theoretical and empirical analysis of ReliefF and RReliefF. *Mach. learning*, 2003, vol. 53, pp. 23-69.
2. ROBNIK ŠIKONJA, Marko. Data generators for learning systems based on RBF networks. *IEEE transactions on neural networks and learning systems*, May 2016, vol. 27, no. 5, pp. 926-938.
3. ROBNIK ŠIKONJA, Marko, VANHOOF, Koen. Evaluation of ordinal attributes at value level. *Data mining and knowledge discovery*, 2007, vol. 14, no. 2, pp. 225-243.
4. ROBNIK ŠIKONJA, Marko, KONONENKO, Igor. Explaining classifications for individual instances. *IEEE trans. knowl. data eng.* May 2008, vol. 20, no. 5, pp. 589-600.
5. KRANJEC, Janez, ORAČ, Roman, PODPEČAN, Vid, LAVRAČ, Nada, ROBNIK ŠIKONJA, Marko. CloudFlows: online workflows for distributed big data mining. *FGCS*, 2017, vol. 68, pp. 38-58

Celotna bibliografija je dostopna na SICRISu: / Complete bibliography is available in SICRIS:

<http://sicris.izum.si/search/rsr.aspx?lang=slv&id=8741>.

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Slikovna biometrija

Course title: Image based biometry

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Magistrski študijski program druge stopnje Računalništvo in informatika Interdisciplinarni magistrski študijski program 2. stopnje Multimedija	ni smeri	1, 2	zimski
Master study program Computer and Information Science, level 2 Interdisciplinary Master study program Multimedia, level 2	none	1, 2	fall

Vrsta predmeta / Course type

**strokovni izbirni predmet / specialist elective
course**

Tematski sklopi / Thematic set:
Umetna inteligenca / Artificial intelligence
Medijske tehnologije / Media technologies
Računske metode / Computational Methods
FRI B/FRI B
FRI C/FRI C

**Univerzitetna koda predmeta / University course
code:** 63554

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Laboratory work	Druge oblike študija Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
45	10	20	/	/	105	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

izr. prof. dr. Peter Peer

Jeziki /

Predavanja / Lectures: slovenščina, angleščina

Languages:

Slovene, English

Vaje / Tutorial: slovenščina, angleščina
Slovene, English

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

--

Prerequisites:

--

Vsebina:

Predmet temelji predvsem na postopkih računalniškega vida, ki predstavljajo izhodišče večine biometričnih sistemov. Ciljna skupina so študentje, ki jih zanima visoko-tehnološki razvoj in raziskave, saj je veliko pristopov še v raziskovalni fazi. Glavna vsebina, ki se bo zaradi razvoja področja spreminjala:

14. Osnove biometrije
15. Biometrične modalnosti
16. Zgradba tipičnega biometričnega sistema
17. Razpoznavna/verifikacija/identifikacija
18. Metrike
19. Pogoji za korektno primerjanje sistemov (baze, ogrodja)
20. Uspešnost in uporabnost sistemov
21. Računalniški vid kot temelj biometričnih sistemov

-----

22. Prstni odtis
  - a. Zajem
  - b. Ocena kvalitete slike in izboljšanje kvalitete
  - c. Procesiranje
  - d. Singularne točke, minucije, grebeni
  - e. Ujemanje

-----

23. Šarenica
  - a. Zajem
  - b. Izboljšanje kvalitete
  - c. Procesiranje (segmentacija, normalizacija, kodiranje)
  - d. Značilke
  - e. Ujemanje

Content (Syllabus outline):

The course relies mostly on computer vision, as most biometrics technologies are based on it. Students interested in cutting edge technology, much of which is still in a research stage, are the intended target for the course. The main content (will evolve due to developments in the field):

1. Biometry basics
2. Biometrical modalities
3. Structure of a typical biometric system
4. Recognition/verification/identification
5. Metrics
6. Conditions for correct comparisons of the systems (databases, frameworks)
7. Performance and usefulness of the systems
8. Computer vision as the foundation of the biometric systems

-----

9. Fingerprint
  - a. Acquisition
  - b. Quality assessment and quality improvement
  - c. Processing
  - d. Singular points, minutiae, ridges
  - e. Matching

-----

10. Iris
  - a. Acquisition
  - b. Quality improvement
  - c. Processing (segmentation, normalization, coding)
  - d. Feature points
  - e. Matching

<p>-----</p> <p>24. Obraz</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Zajem b. Podmodalnosti c. Procesiranje d. Značilke (pristop na osnovi izgleda, modela in/ali teksture) e. Ujemanje <p>-----</p> <p>25. Gibanje</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Zajem b. Vpliv dinamike c. Procesiranje (pristop na osnovi izgleda in/ali modela) d. Dinamične značilke e. Ujemanje <p>-----</p> <p>26. Uhelj</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Zajem b. Procesiranje c. Značilke d. Ujemanje <p>-----</p> <p>27. Večbiometrični sistemi / večmodalnost / fuzije</p> <p>28. Ključni problemi modalnosti/sistemov (raziskovalni izzivi)</p> <p>Predavanja predstavijo pristope in razložijo njihovo delovanje. Na laboratorijskih vajah to znanje uporabimo za apliciranje na praktične probleme v Matlabu in odprtokodnih orodjih.</p>	<p>-----</p> <p>11. Face</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Acquisition b. Sub-modalities c. Processing d. Feature points (appearance/ model/texture-based approach) e. Matching <p>-----</p> <p>12. Gait</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Acquisition b. Influence of dynamics c. Processing (appearance/ model-based approach) d. Dynamic feature points e. Matching <p>-----</p> <p>13. Ear</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Acquisition b. Processing c. Feature points d. Matching <p>-----</p> <p>14. Multi-biometric systems / multi-modality / fusions</p> <p>15. Key problems of modalities/systems (research challenges)</p> <p>The lectures introduce the approaches and explain their operation. At tutorial the knowledge is applied to practical problems in Matlab and open source tools.</p>
---	---

Temeljna literatura in viri / Readings:

4. Anil K. Jain, Arun A. Ross, Karthik Nandakumar, *Introduction to Biometrics*, Springer, 2011 (glavna, izhodiščna literatura / primary literature)
5. Ruud M. Bolle, Jonathan Connell, Sharath Pankanti, Nalini K. Ratha, Andrew W. Senior, *Guide to Biometrics*, 2003

Vsebine bodo podprte tudi s članki iz pomembnih konferenc in revij. /

Content will be backed also with articles from important conferences and journals.

Cilji in kompetence:

Objectives and competences:

Cilji predmeta:

- Študent dobi dober pregled nad področjem biometrije in tistimi področji računalniškega vida, ki tvorijo temelje biometričnih sistemov.
- Študent je seznanjen s potekom raziskovalnega dela.
- Študent pridobi dobro osnovo za doktorski študij.

Pridobljene kompetence študenta:

- Pozna terminologijo in principe analize identitete.
- Pozna obseg biometričnih tehnologij in njihove prednosti in slabosti.
- Pozna delovanje biometričnega sistema od zajema do odločitve.
- Razume potek procesiranja za vsako biometrično modalnost.
- Pozna nekatere omejitve delovanja biometričnih sistemov.
- Kritično razmišlja o starejših in novejših modalnostih, kako se modalnosti lahko dopolnjujejo.
- Pozna nekatere odprte probleme/izzive v biometriji.

Objectives of the course:

- Student gains good overview over the biometry and with it related computer vision methods that set foundations of biometric systems.
- Student gets acquainted with the flow of the research work.
- Student gets good foundation for doctoral study.

Gained student competences:

- Knows the terminology and principles of identity analysis.
- Knows the scope of the biometric technologies and their (dis)advantages.
- Knows how the system works from the acquisition to decision.
- Understands the processing flow for each biometric modality.
- Knows some limitations of biometric systems.
- Is able to critically consider older and newer modalities and how they can work together.
- Is familiar with some open problems/challenges in biometry.

Predvideni študijski rezultati:

Po uspešno opravljenem predmetu bodo študenti zmožni:

- pojasniti razvojni cikel biometričnega sistema
- razlikovati med specifikami različnih modalnosti
- izbrati algoritme računalniškega vida za biometrični cevovod
- implementirati biometrični cevovod
- ovrednotiti kvaliteto vsakega koraka v cevovodu
- zgraditi večbiometrični sistem
- argumentirati izbiro metrik, baz, protokolov
- identificirati odprta raziskovalna vprašanja
- spisati tehnično poročilo.

Intended learning outcomes:

After successful completion of the course, students will be able to:

- explain the design cycle of the biometric system
- differentiate between specifics of different modalities
- choose computer vision algorithms for biometric pipeline
- implement biometric pipeline
- evaluate the quality of each step in the pipeline
- build multi-biometric system
- argue the choice of metrics, databases, protocols
- identify open research questions
- write a technical report.

Metode poučevanja in učenja:**Learning and teaching methods:**

Predavanja in laboratorijske vaje, individualno delo na domačih nalogah/projektu, predstavitve izdelkov.

Lectures and tutorial, individual work on assignments/project, presentations of outcomes.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt):

Sprotno preverjanje (domače naloge/projekt, predstavitve)

67%

Končno preverjanje (pisni ali ustni izpit)

33%

Ocene: 6-10 pozitivno, 5 negativno (v skladu s Statutom UL).

Type (examination, oral, coursework, project):

Continuing (assignments/project, presentations)

Final: (written or oral exam)

Grading: 6-10 pass, 5 fail (according to the rules of University of Ljubljana).

Reference nosilca / Lecturer's references:

Pet relevantnih del:

1. EMERŠIČ, Žiga, ŠTRUC, Vitomir, PEER, Peter. Ear recognition : more than a survey. *Neurocomputing*, ISSN 0925-2312. [Print ed.], Sep. 2017, vol. 255, str. 26-39. [COBISS.SI-ID 1537395395], [JCR]
2. MEDEN, Blaž, MALLI, Refik Can, FABIJAN, Sebastjan, EKENEL, Hazim Kemal, ŠTRUC, Vitomir, PEER, Peter. Face deidentification with generative deep neural networks. *IET signal processing*, ISSN 1751-9675. [Print ed.], May 2017, vol. , no. , str. 1-17. [COBISS.SI-ID 1537419459], [JCR]
3. PEER, Peter, EMERŠIČ, Žiga, BULE, Jernej, ŽGANEC GROS, Jerneja, ŠTRUC, Vitomir. Strategies for exploiting independent cloud implementations of biometric experts in multibiometric scenarios. *Mathematical problems in engineering*, ISSN 1024-123X. [Print ed.], Mar. 2014, vol. 2014, str. 1-15. [COBISS.SI-ID 10478420], [JCR]
4. KOVAČ, Jure, PEER, Peter. Human skeleton model based dynamic features for walking speed invariant gait recognition. *Mathematical problems in engineering*, ISSN 1024-123X. [Print ed.], Jan. 2014, vol. 2014, str. 1-15. [COBISS.SI-ID 10477140], [JCR]
5. KOVAČ, Jure, PEER, Peter. Transformation based walking speed normalization for gait recognition. *Transactions on internet and information systems*, ISSN 1976-7277, Nov. 2013, vol. 7, no. 11, str. 2690-2701. <http://www.itiis.org/>. [COBISS.SI-ID 10308948], [JCR]

(Nosilec ima sicer reference iz vseh modalnosti iz vsebine.)

Celotna bibliografija je dostopna na:

<http://splet02.izum.si/cobiss/bibliography?code=19226&sciif=on>.

program Multimedia, level 2		2	
-----------------------------	--	---	--

Vrsta predmeta / Course type

strokovni izbirni predmet / specialist elective course

Tematski sklopi / Thematic set:
Medijske tehnologije / Media technologies
Strojna oprema / Hardware
FRI C / FRI C

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

63523

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Laboratory work	Druge oblike študija Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
45	/	30	/	/	105	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

prof. dr. Denis Trček

Jeziki /

Languages:

Predavanja / Lectures:

slovenščina in angleščina
Slovene and English

Vaje / Tutorial:

slovenščina in angleščina
Slovene and English

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

- Uvod in zgodovinski pregled področja.
- Temelji zvoka in računalniške zvočne produkcije:
  - fizikalni (zvok in amplituda, frekvenca, hitrost, jakost, faza, interferenca, absorbcija);
  - matematični (Fourierova teorija, teorem o vzorčenju, konvolucija, korelacija, Gaborjev zvočni kvant, itd.);
  - fiziološki - psihoakustika (slušna percepcija in frekvenčni razpon, posredna percepcija prek drugih anatomskih struktur, pomen harmonskih komponent zvoka, lokalizacija, maskiranje, kritični pasovi, učinki okolja, rezultati zadnjih raziskav nevro-znanosti na tem področju).
- Elektronski in omrežni vidiki procesiranja: analogni in digitalni signal, (kvantizacijski) šum, pasovna širina medija in naprave, ojačitev in slabenje, analogno digitalna in digitalno analogna pretvorba, popačenja, filtriranje, mikrofoni.
- Generatorji zvoka: sintetizatorji, vzorčevalniki.
- Računalniško snemanje: zajem kodiranega zvoka (sekvencerji), zajem vzorčenega zvoka (direct-to-disc recording).
- Standardne studijske komponente: mešalniki, limiterji, kompresorji, reverberatorji, odstranjevalci šuma, korektorji višine, ekvilizatorji.
- Protokoli v zvočni produkciji: MIDI, IEC-60958 (AES / EBU), S/PDIF, AC-3, E-AC-3.
- Sinhronizacijski mehanizmi: MTC, SMPTE, integracija z video produkcijo in filmom.
- Programski standardi: vmesniki (VST / Steinberg, DirectX / MS), formati zapisov (Wav, MP3, Ogg).
- Sodobna zvočna reprodukcija (omrežni tokovniki, protokoli RTP, RTCP in RTSP).
- Profesionalna orodja (Steinberg, Roland, odprtokodne rešitve).
- Zaščita intelektualne lastnine.
- Zaključki.
- Addendum: Mini vložki s praktičnim delom, ki pokrivajo najnovejše trende ali specifične vidike, ki niso pokriti na vajah.

- Introduction and overview of the field.
- Basics of sound and computer based production:
  - physics (sound and amplitude, frequency, speed, power, phase, interference, absorption);
  - mathematics (Fourier theory, sampling theory, convolution, correlation, Gabor's acoustic quant, etc.);
  - physiology - psychoacoustics (aural perception and frequency range, indirect perception by various anatomical structures, the role of harmonics, localization, masking, critical bands, environmental effects, some latest neuroscience research results in this domain).
- Electronic and network principles of sound processing: analog and digital signal, (quantization) noise, medium / device bandwidth, amplification and attenuation, analog to digital, and digital to analog conversion, distortion, filtering, microphones and capturing signals.
- Sound generators: synthesizers, samplers.
- Computer based recording: capturing of coded sound (sequencers), capturing of sampled sound (direct-to-disc recording).
- Standard studio components: mixers, limiters, compressors, reverbs, noise reducers, pitch correction tools, equalizers.
- Protocols and algorithms in computer based production: MIDI, IEC-60958 (AES / EBU), S/PDIF, AC-3, E-AC-3.
- Synchronization mechanisms: MTC, SMPTE, video and movie integration.
- Programming standards: interfaces (VST / Steinberg, DirectX / MS), formats (wav, MP3, Ogg).
- Contemporary sound reproduction (network streaming, protocols RTP, RTCP, RTSP).
- Professional tools (Steinberg, Roland, open source solutions).
- Intellectual property protection.
- Conclusions.
- Addendum: Mini practical tasks covering the latest technological issues or specific issues not covered at laboratory works.

Temeljni literatura in viri / Readings:

- D. Trček: Računalniška zvočna produkcija, kopije prosojnic, FRI UL, 2017 / 2018.
- Loy G., Musimathics, The MIT Press, MIT, Cambridge, 2006.

Cilji in kompetence:

Cilj predmeta je, da študentje tehničnih in umetniških profilov pridobijo in osvojijo znanja na področju računalniške zvočne produkcije tako za čisto tehnično, kot tudi kreativno aplikacijo v produkcijskih okoljih.

Splošne kompetence:

- Sposobnost definiranja, razumevanja in reševanja kreativnih profesionalnih izzivov na področju računalništva in informatike.
- Sposobnost profesionalnega komuniciranja v materinem in tujem jeziku.
- Sposobnost razumevanja in uporabe znanja računalništva in informatike na drugih relevantnih področjih (ekonomija, organizacija, umetnost, itd.).

Predmetno specifične kompetence:

- Praktična znanja in sposobnosti na področju strojne in programske opreme ter informacijske tehnologije za uspešno profesionalno delo.

Objectives and competences:

The goal of the course is to educate students (with technological and fine-arts background) for using computers in sound production be it for purely technical, or creative application scenarios and production environments.

General competences:

- The ability to define, understand and solve creative professional challenges in computer and information science.
- The ability of professional communication in the native language as well as a foreign language.
- The ability to understand and apply computer and information science knowledge to other technical and relevant fields (economics, organisational science, fine arts, etc).

Subject specific competences:

- Practical knowledge and skills of computer hardware, software and information technology necessary for successful professional work in computer and information science.

Predvideni študijski rezultati:

Po zaključku predmeta bo študent:

Intended learning outcomes:

After completion of the course a student will:

<p>-poznal inženirske principe računalniške zvočne produkcije;</p> <p>-poznal in razumel fiziološke zakonitosti percepcije zvoka;</p> <p>-znal uporabljati omenjene principe v produkcijskem okolju;</p> <p>-sposoben razvoja enostavnejših tehnoloških rešitev na tem področju;</p> <p>-uporabe pridobljenih znanj tudi na področjih kreativnega ustvarjanja (umetnost);</p> <p>-poznal problematiko zaščite in varovanja intelektualne lastine.</p>	<p>-be familiar with the engineering principles of computer sound production;</p> <p>-know and understand physiological laws of sound perception;</p> <p>-be able to implement these principles in production environments;</p> <p>-be able to develop basic technological solutions in this area;</p> <p>-know how to use the acquired knowledge in creative ways (fine arts);</p> <p>-be familiar with intellectual property protection.</p>
---	--

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

<p>Predavanja, vaje s projektnim delom (praktične prototipne implementacije), lastne predstavitve.</p> <p>Udeležba na vajah je obvezna (zahtevan procent udeležbe se določi ob začetku študijskega leta).</p> <p>Nosilec predmeta lahko določi obvezno udeležbo tudi na predavanjih.</p>	<p>Lectures, laboratory work (with practical prototype implementations), students' presentations.</p> <p>Attendance of laboratory work is mandatory (the exact percentage is announced at the beginning of a study year).</p> <p>The lecturer may impose mandatory attendance of lectures.</p>
--	--

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

<p>50 % ocene predstavlja sprotno delo študenta v obliki preverjanj na vajah (domače naloge, kvizi, praktičen projekt),</p> <p>50 % ocene pa predstavlja izpit, ki je načeloma v pisni obliki, lahko pa tudi v pisni in ustni obliki (pri čemer lahko nosilec namesto ustnega izpita uvede seminar).</p> <p>Za uspešno opravljene obveznosti pri predmetu morata biti pozitivni obe delni oceni. Pristop k pisnemu izpitu je možen le po uspešno opravljenih obveznostih pri vajah (in v primeru dodatnih zahtev, ki se</p>	<p>50%</p> <p>50%</p>	<p>50% of the final grade is obtained on the basis of on-going laboratory work (home-works, quizzes, practical project implementations and presentations). The other 50% is obtained on the basis of a written exam, or written and oral exam (the lecturer may decide that a coursework replaces the oral exam).</p> <p>To be eligible for the written exam, a candidate must have successfully completed laboratory work, and fulfilled other obligations related to lecturing that the lecturer may have imposed. For successful</p>
---	-------------------------------------	---

nanašajo na predavanja, po izpolnitvi letih).		completion of the course both grades have to be positive.
Ocene: 6-10 pozitivno, 5 negativno (v skladu s Statutom UL).		Grading: 6-10 pass, 5 fail (according to the rules of University of Ljubljana).

Reference nosilca / Lecturer's references:

Pet najpomembnejših del:

1. Trček D., An integrative architecture for a sensor-supported trust management system. *Sensors*, vol. 12, no. 8, str. 1-14, 2012.
2. Trček D. et al., Computationally supported musical composition using Petri Nets, *Proc. of the ACACOS '13*, str. 149--152, Kuala Lumpur, 2013.
3. Jelenc D., Trček D., Qualitative trust model with a configurable method to aggregate ordinal data, *Autonomous agents and multi-agent systems*, vol. 28, iss. 5, pp. 805-835, Springer, 2014.
4. Trček D., *STRATOSpheric SMOOTH*, CD and MP3 web edition, Amazon / CreateSpace, Seattle, 2012.
5. Tamara T. Pečak et al., *Gabrijel Stupica pod drobnogledom - tehnologija nastajanja in reševanja umetnin*, DVD, Moderna galerija, UL ALUO, Zavod za varstvo kulturne dediščine, Ljubljana, 2013 (glasbena oprema, soavtor D. Trček).

Celotna bibliografija je dostopna na SICRISu:

The whole bibliography can be obtained at the below URL:

<http://sicris.izum.si/search/rsr.aspx?lang=slv&id=7226>.

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Brezžična senzorska omrežja
Course title:	Wireless sensors networks

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Magistrski študijski program druge stopnje Računalništvo in informatika Interdisciplinarni magistrski študijski program druge stopnje Multimedija	ni smeri	1, 2	poletni
Master study program Computer and Information Science, level 2 Interdisciplinary Master study program Multimedia, level 2	none	1, 2	spring

Vrsta predmeta / Course type

strokovni izbirni predmet / specialist elective course Tematski sklopi / Thematic set: Strojna oprema / Hardware Omrežja in varnost / Computer networks and security FRI D / FRI D

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

63511

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Laboratory work	Druge oblike študija Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
45	10	20	/	/	105	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

prof. dr. Nikolaj Zimic

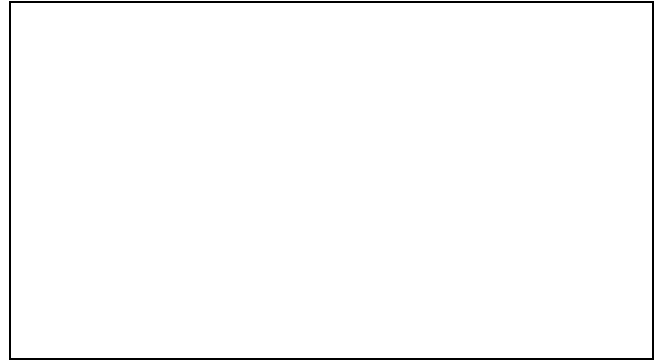
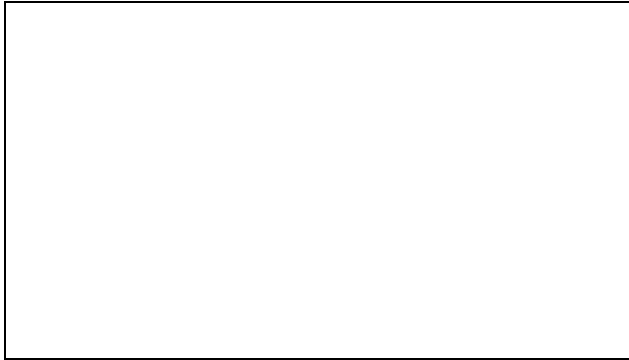
Jeziki / Languages:

Predavanja / Lectures: slovenščina in angleščina
Slovene and English

Vaje / Tutorial: slovenščina in angleščina
Slovene and English

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Poglavja predavanj:

1. Zgradba omrežnega priključka (senzorja)
2. Arhitektura senzorskega omrežja
3. Fizični nivo
4. Poimenovanje in naslavljanje
5. Časovna sinhronizacija
6. Določanje pozicije v prostoru
7. Topologija omrežja
8. Usmerjevalni protokoli
9. Podatkovno in vsebinsko usmerjena omrežja
10. Transportni protokoli

Content (Syllabus outline):

Basic topics:

1. Single – node architecture
2. Network architecture
3. Physical layer
4. Naming and addressing
5. Time synchronization
6. Localization and positioning
7. Network topology
8. Routing protocols
9. Data centric and content – based networks
10. Transport layer

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. Holger Karl, Andreas Willig, "Protocols and Architectures for Wireless Sensor Networks", Wiley, 2007, ISBN: 0470519231
2. Walteneus Dargie, Christian Poellabauer, Fundamentals of Wireless Sensor Networks: Theory and Practice, Wiley, 2010, ISBN: 978-0-470-99765-9

Dodatna literatura:

1. Ibrahim M. M. El Emary, S. Ramakrishnan, "Wireless Sensor Networks: From Theory to Applications", CRC Press, 2013, ISBN-10: 1466518103

Cilji in kompetence:

Cilj predmeta je študentom računalništva in informatike predstaviti senzorska omrežja. Poudarek je na posebnostih senzorskih omrežij, ki se od običajnih razlikujejo po omejeni moči procesorja ter omejeni energiji za napajanje.

Objectives and competences:

The goal of this course is to gain the main knowledge about wireless sensor networks with their special properties (different processing and power capabilities).

Predvideni študijski rezultati:**Intended learning outcomes:**

Znanje in razumevanje:

Po uspešno opravljenem modulu na bi bili študenti zmožni:

- izkazati znanje in razumevanje osnovnih principov senzorskih omrežij
- uporabiti postopke časovne sinhronizacije,
- določiti pozicijo senzorja v prostoru,
- zasnovati enostavno topologijo senzorskega omrežja,
- uporabiti ustrezen usmerjevalni protokol,
- izbrati ustrezen transportni protokol,

razlikovati med podatkovno in vsebinsko usmerjenimi omrežji.

Uporaba: Uporaba senzorskih omrežij pri raznih pogojih uporabe (v industriji, pri zajemanju podatkov na širokem področju, v domu, ...).

Refleksija: Spoznavanje in razumevanje uglasenosti med teorijo in njeno aplikacijo na konkretnih primerih s področja senzorskih omrežij.

Prenosljive spretnosti - niso vezane le na en

predmet: Reševanje drugih konceptualno sorodnih problemov s področja komunikacije in zajemanja podatkov.

Knowledge and understanding:

After successful completion of the course, students should be able to:

- understand the principles of sensor networks,
- use time synchronization techniques,
- determine the position of the sensor in the space,
- design a simple topology of the sensor network,
- use an appropriate routing protocol,
- select the appropriate transport protocol,
- distinguish between data and content-oriented networks.

Application: Use of sensor networks in various scenarios (industry, general data acquisition, intelligent home,...).

Reflection: Learning and understanding the correlation between theory and its application to specific scenarios of sensor network use.

Transferable skills: Solving other conceptually related problems from the fields of communication and data acquisition.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, računske vaje z ustnimi nastopi. Poseben poudarek je na sprotne študiju in na laboratorijskem delu pri vajah.

Learning and teaching methods:

Lectures, numerical exercises and oral presentations. Special attention is given to active study and laboratory work.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt):		Type (examination, oral, coursework, project):
Sprotno preverjanje (domače naloge, kolokviji, projektno in seminarsko delo)	50%	Continuing (homework, midterm exams, project work or seminar paper)
Končno preverjanje (pisni izpit)	50%	Final (written exam)
Ocene: 6-10 pozitivno, 5 negativno (v skladu s Statutom UL).		Grading: 6-10 pass, 5 fail (according to the rules of University of Ljubljana).

Reference nosilca / Lecturer's references:**Pet najpomembnejših del:**

VASYLCHENKOVA, Anastasiia, MRAZ, Miha, ZIMIC, Nikolaj, MOŠKON, Miha. Classical mechanics approach applied to analysis of genetic oscillators. IEEE/ACM transactions on computational biology and bioinformatics, ISSN 1545-5963. [Print ed.], May/Jun. 2017, vol. 14, no. 3, str. 721-727,

BORDON, Jure, MOŠKON, Miha, ZIMIC, Nikolaj, MRAZ, Miha. Fuzzy logic as a computational tool for quantitative modelling of biological systems with uncertain kinetic data. *IEEE/ACM transactions on computational biology and bioinformatics*, ISSN 1545-5963. [Print ed.], 2015, vol. 12, no. 5, str. 1199-120

PETRONI, Mattia, ZIMIC, Nikolaj, MRAZ, Miha, MOŠKON, Miha. Stochastic simulation algorithm for gene regulatory networks with multiple binding sites. *Journal of computational biology*, ISSN 1066-5277. [Print ed.], Mar. 2015, vol. 22, no. 3, str. 218-226,

ŠOBERL, Domen, ZIMIC, Nikolaj, LEONARDIS, Aleš, KRIVIC, Jaka, MOŠKON, Miha. Hardware implementation of FAST algorithm for mobile applications. *Journal of signal processing systems for signal, image, and video technology*, ISSN 1939-8018. [Print ed.], 2015, vol. 79, no. 3, str. 247-256,

PEČAR, Primož, MRAZ, Miha, ZIMIC, Nikolaj, JANEŽ, Miha, LEBAR BAJEC, Iztok. Solving the ternary quantum-dot cellular automata logic gate problem by means of adiabatic switching. *Japanese journal of applied physics*, ISSN 0021-4922, 2008, vol. 47, no. 6, str. 5000-5006

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Obštudijska strokovna dejavnost I
Course title:	Extracurricular professional activities I

Študijski program in stopnja	Študijska smer	Letnik	Semester
Study programme and level	Study field	Academic year	Semester
Magistrski študijski program druge stopnje Računalništvo in informatika Interdisciplinarni magistrski študijski program druge stopnje Multimedija	ni smeri	1, 2	zimski, poletni
Master study programme Computer and Information Science, 2nd cycle Interdisciplinary Master study program Multimedia, level 2	none	1, 2	fall, spring

Vrsta predmeta / Course type

izbirni predmet / elective course

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

63534

Predavanja	Seminar	Vaje	Klinične vaje	Druge oblike študija	Samost. delo	ECTS
Lectures	Seminar	Tutorial	Laboratory work	Field work	Individ. work	
5	/	/	/	40	45	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

prodekan za pedagoško dejavnost FRI, FE/vice dean for education FRI, FE

Jeziki /

Predavanja / Lectures: Slovenščina in angleščina

Languages:

Slovene and English

Vaje / Tutorial: Slovenščina in angleščina
Slovene and English

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Na uvodnih predavanjih študentom pojasnimo cilje predmeta in kako jih lahko dosežejo. Med aktivnosti, ki jih lahko štejejo kot obveznosti pri predmetu sodijo vodenje računalniškega (ali po strokovni tematiki sorodnega) krožka na osnovni ali srednji šoli, vodenje študijske skupine na fakulteti, redno obiskovanje izven kurikularnih strokovnih predavanj na fakulteti ali na drugih članicah UL, ki so povezana s predmetom ipd.

Content (Syllabus outline):

After an introductory lecture on the necessary background of the activities involved in the course, the students' activities include classes on topics in computer and information science and lab work with students of elementary and high schools, organizing study groups of students at the 1st degree level, attending extracurricular lectures at the University of Ljubljana on subjects associated to the topics of the course.

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. **Keller Gustav, Binder Annette, Thiel Rolf Dietmar** (1999). Boljša motivacija uspešnejše učenje (translated from German); Trening učnih navad. Ljubljana: Center za psihodiagnostična sredstva.
2. **Bratanič, Marija** (1990), Mikropedagogija, interakcijsko-komunikacijski aspekt odgoja, Školska knjiga, Zagreb

Cilji in kompetence:

Objectives and competences:

Cilj predmeta je študentom je omogočiti in s kreditnimi točkami ovrednotiti njihovo izven kurikularno strokovno, nepridobitno delo, ki je za profesionalno profiliranje strokovnjaka na področju računalništva in informatike potrebno, pa ga učni načrt sicer ne pokriva.

Splošne kompetence:

- Sposobnost strokovnega sporazumevanja v domačem in v tujem jeziku
- Sposobnost skupinskega dela v strokovnem okolju, vodenje manjše strokovne skupine
- Sposobnost administrativnega vodenja procesov, povezanih z raziskovanjem, industrijo, izobraževanjem in drugimi področji
- Sposobnost prenašanja znanja in pisanja v domačem in tujem jeziku

Predmetno specifične kompetence:

- Sposobnost celovite obdelave manjših projektov in reševanja problemov iz prakse s področja računalništva in informatike.
- Naučiti se izbrati primerno orodje in tehnologijo za reševanje konkretnega problema
- Razvijati sposobnosti za posredovanje znanja in popularizacijo računalniških znanj in veščin.
- Sodelovanje pri skupinskem reševanju problemov, vodenja manjše skupine, pripravo gradiv, ki so za vodenje take skupine potrebna, organizacijo in pridobivanje znanj, ki so potrebni za delo skupine, pripravo terminskega in vsebinskega načrta za delo skupine itd.

The object of this course is to provide a framework for awarding study credits for extracurricular non-profit activities of students related to computer and information science, providing useful experience for experts in this field that are not included in the curriculum of the study program.

General competences:

- The ability of professional communication in the native language as well as a foreign language
- The ability of teamwork within the professional environment; management of a small professional team
- The ability for administrative management of processes related to research, industry, education and other fields
- The ability of knowledge transfer and writing skills in the native language as well as a foreign language.

Subject specific competences:

- Completing smaller practical projects and solve problems in the fields for computer and information science
- Obtaining the knowhow to choose the suitable tools and technologies for a specific problem
- Developing teaching skills and means for popularizing computer and information science topics and issues.
- Participating in group solutions, organizing and supervising the work of a smaller group including the preparation of the necessary materials, planning group work, etc.

Predvideni študijski rezultati:

Spoznavanje osnovnih zakonitosti pri posredovanju znanja in popularizaciji računalniškega področja manjši skupini predvsem mlajših članov, organizaciji njenega dela in razumevanje pomena in uporabe takih znanj pri strokovnem delu strokovnjaka na področju računalništva in informatike.

Intended learning outcomes:

Basic educational principles and teaching practice in the process of introducing computer science topics to smaller groups of younger students, organization of group work, understanding the role of such competencies in the work of an expert in the field of computer and information science.

--

--

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, mentorski in seminarski način dela ter spremljanja dela študenta, z ustnim nastopom ob zaključku semestra. Poseben poudarek je na skupinskem delu pri seminarjih.

Learning and teaching methods:

Lectures, individual work with students, seminars with oral presentations with special emphasis on group work.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt):		Type (examination, oral, coursework, project):
Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt):	50%	Type (examination, oral, coursework, project):
Sprotno preverjanje (domače naloge, kolokviji in projektno delo)	50%	Continuing (homework, midterm exams, project work)
Končno preverjanje (pisni in ustni izpit)		Final (written and oral exam)
Ocene: opravil z odliko, opravil ali ni opravil (v skladu s Statutom UL).		Grading: passed with excellence, passed or failed (according to the Statute of UL).

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. FIJAVŽ, Gašper, WOOD, David Richard. Graph minors and minimum degree. The Electronic journal of combinatorics, ISSN 1077-8926. [Online ed.], 2010, vol. 17, no. 1, r151 (30 str.).
2. DUJMOVIĆ, Vida, FIJAVŽ, Gašper, JORET, Gwenaël, SULANKE, Thom, WOOD, David Richard. On the maximum number of cliques in a graph embedded in a surface. European journal of combinatorics, ISSN 0195-6698, 2011, vol. 32, no. 8, str. 1244-1252.

3. ALAM, Muhammad Jawaherul, CHAPLICK, Steven, FIJAVŽ, Gašper, KAUFMANN, Michael, KOBOUROV, Stephen G., PUPYREV, Sergey. Threshold-coloring and unit-cube contact representation of graphs. V: BRANDSTÄDT, Andreas (ur.), JANSEN, Klaus (ur.), REISCHUK, Rüdiger (ur.). Graph-theoretic concepts in computer science : 39th International Workshop, WG 2013, Lübeck, Germany, June 19-21, 2013 : revised papers, WG 2013, 39th International Workshop on Graph-Theoretic Concepts in Computer Science, June 19 - 21, 2013, Lübeck, Germany, (Lecture notes in computer science, ISSN 0302-9743, 8165). Heidelberg [etc.]: Springer. cop. 2013, str. 26-37.

4. FIJAVŽ, Gašper, PISANSKI, Tomaž, RUS, Jernej. Strong traces model of self-assembly polypeptide structures. MATCH Communications in Mathematical and in Computer Chemistry, ISSN 0340-6253, 2014, vol. 71, no. 1, str. 199-212.

5. FIJAVŽ, Gašper, NAKAMOTO, Atsuhiko. Odd complete minors in even embeddings on surfaces. Discrete Mathematics, ISSN 0012-365X. [Print ed.], 2016, vol. 339, iss. 1, str. 165-178.

Celotna bibliografija je dostopna na SICRISu:

<http://www.sicris.si/search/rsr.aspx?lang=slv&id=9390>.

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Obštudijska strokovna dejavnosti II

Course title: Extracurricular professional activities II

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Magistrski študijski program druge stopnje Računalništvo in informatika Interdisciplinarni magistrski študijski program druge stopnje Multimedija	ni smeri	1, 2 2	zimski, poletni
Master study programme Computer and Information Science, 2nd cycle Interdisciplinary Master study program Multimedia, level 2	none	1, 2 2	fall, spring

Vrsta predmeta / Course type

izbirni predmet / elective course

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

63535

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Laboratory work	Druge oblike študija Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
5	/	/	/	40	45	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

prodekan za pedagoško dejavnost FRI, FE/vice dean for education FRI, FE

Jeziki /

Predavanja / Lectures: Slovenščina in angleščina

Languages:

Slovene and English

Vaje / Tutorial:

Slovenščina in angleščina
Slovene and English

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

--

--

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Na uvodnih predavanjih študentom pojasnimo cilje predmeta in kako jih lahko dosežejo. Med aktivnosti, ki jih lahko štejejo kot obveznosti pri predmetu sodijo vodenje računalniškega (ali po strokovni tematiki sorodnega) krožka na osnovni ali srednji šoli, vodenje študijske skupine na fakulteti, redno obiskovanje izven kurikularnih strokovnih predavanj na fakulteti ali na drugih članicah UL, ki so povezana s predmetom ipd.

After an introductory lecture on the necessary background of the activities involved in the course, the students' activities include classes on topics in computer and information science and lab work with students of elementary and high schools, organizing study groups of students at the 1st degree level, attending extracurricular lectures at the University of Ljubljana on subjects associated to the topics of the course.

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. **Keller** Gustav, **Binder** Annette, **Thiel** Rolf Dietmar (1999). Boljša motivacija uspešnejše učenje (translated from German); Trening učnih navad. Ljubljana: Center za psihodiagnostična sredstva.
2. **Bratanič**, Marija (1990), Mikropedagogija, interakcijsko-komunikacijski aspekt odgoja, Školska knjiga, Zagreb

Cilji in kompetence:

Objectives and competences:

Cilj predmeta je študentom je omogočiti in s kreditnimi točkami ovrednotiti njihovo izven kurikularno strokovno, nepridobitno delo, ki je za profesionalno profiliranje strokovnjaka na področju računalništva in informatike potrebno, pa ga učni načrt sicer ne pokriva.

Splošne kompetence:

- Sposobnost strokovnega sporazumevanja v domačem in v tujem jeziku
- Sposobnost skupinskega dela v strokovnem okolju, vodenje manjše strokovne skupine
- Sposobnost administrativnega vodenja procesov, povezanih z raziskovanjem, industrijo, izobraževanjem in drugimi področji
- Sposobnost prenašanja znanja in pisanja v domačem in tujem jeziku

Predmetno specifične kompetence:

- Sposobnost celovite obdelave manjših projektov in reševanja problemov iz prakse s področja računalništva in informatike.
- Naučiti se izbrati primerno orodje in tehnologijo za reševanje konkretnega problema
- Razvijati sposobnosti za posredovanje znanja in popularizacijo računalniških znanj in veščin.
- Sodelovanje pri skupinskem reševanju problemov, vodenja manjše skupine, pripravo gradiv, ki so za vodenje take skupine potrebna, organizacijo in pridobivanje znanj, ki so potrebni za delo skupine, pripravo terminskega in vsebinskega načrta za delo skupine itd.

The object of this course is to provide a framework for awarding study credits for extracurricular non-profit activities of students related to computer and information science, providing useful experience for experts in this field that are not included in the curriculum of the study program.

General competences:

- The ability of professional communication in the native language as well as a foreign language
- The ability of teamwork within the professional environment; management of a small professional team
- The ability for administrative management of processes related to research, industry, education and other fields
- The ability of knowledge transfer and writing skills in the native language as well as a foreign language.

Subject specific competences:

- Completing smaller practical projects and solve problems in the fields for computer and information science
- Obtaining the knowhow to choose the suitable tools and technologies for a specific problem
- Developing teaching skills and means for popularizing computer and information science topics and issues.
- Participating in group solutions, organizing and supervising the work of a smaller group including the preparation of the necessary materials, planning group work, etc.

Predvideni študijski rezultati:

Spoznavanje osnovnih zakonitosti pri posredovanju znanja in popularizaciji računalniškega področja manjši skupini predvsem mlajših članov, organizaciji njenega dela in razumevanje pomena in uporabe takih znanj pri strokovnem delu strokovnjaka na področju računalništva in informatike.

Intended learning outcomes:

Basic educational principles and teaching practice in the process of introducing computer science topics to smaller groups of younger students, organization of group work, understanding the role of such competencies in the work of an expert in the field of computer and information science.

--

--

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, mentorski in seminarski način dela ter spremljanja dela študenta, z ustnim nastopom ob zaključku semestra. Poseben poudarek je na skupinskem delu pri seminarjih.

Learning and teaching methods:

Lectures, individual work with students, seminars with oral presentations with special emphasis on group work.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt):		Type (examination, oral, coursework, project):
Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt):	50%	Type (examination, oral, coursework, project):
Sprotno preverjanje (domače naloge, kolokviji in projektno delo)	50%	Continuing (homework, midterm exams, project work)
Končno preverjanje (pisni in ustni izpit)		Final (written and oral exam)
Ocene: opravil z odliko, opravil ali ni opravil (v skladu s Statutom UL).		Grading: passed with excellence, passed or failed (according to the Statute of UL).

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. FIJAVŽ, Gašper, WOOD, David Richard. Graph minors and minimum degree. The Electronic journal of combinatorics, ISSN 1077-8926. [Online ed.], 2010, vol. 17, no. 1, r151 (30 str.).

2. DUJMOVIĆ, Vida, FIJAVŽ, Gašper, JORET, Gwenaël, SULANKE, Thom, WOOD, David Richard. On the maximum number of cliques in a graph embedded in a surface. European journal of combinatorics, ISSN 0195-6698, 2011, vol. 32, no. 8, str. 1244-1252.

3. ALAM, Muhammad Jawaherul, CHAPLICK, Steven, FIJAVŽ, Gašper, KAUFMANN, Michael, KOBOUROV, Stephen G., PUPYREV, Sergey. Threshold-coloring and unit-cube contact representation of graphs. V: BRANDSTÄDT, Andreas (ur.), JANSEN, Klaus (ur.), REISCHUK, Rüdiger (ur.). Graph-theoretic concepts in computer science : 39th International Workshop, WG 2013, Lübeck, Germany, June 19-21, 2013 : revised papers, WG 2013, 39th International Workshop on Graph-Theoretic Concepts in Computer Science, June 19 - 21, 2013, Lübeck, Germany, (Lecture notes in computer science, ISSN 0302-9743, 8165). Heidelberg [etc.]: Springer. cop. 2013, str. 26-37.

4. FIJAVŽ, Gašper, PISANSKI, Tomaž, RUS, Jernej. Strong traces model of self-assembly polypeptide structures. MATCH Communications in Mathematical and in Computer Chemistry, ISSN 0340-6253, 2014, vol. 71, no. 1, str. 199-212.

5. FIJAVŽ, Gašper, NAKAMOTO, Atsuhiko. Odd complete minors in even embeddings on surfaces. Discrete Mathematics, ISSN 0012-365X. [Print ed.], 2016, vol. 339, iss. 1, str. 165-178.

Celotna bibliografija je dostopna na SICRISu:

<http://www.sicris.si/search/rsr.aspx?lang=slv&id=9390>.